



Obsah

I Usnesení, doporučení a stanoviska

USNESENÍ

Výbor regionů

105. plenární zasedání ve dnech 30. a 31. ledna 2014

2014/C 126/01	Usnesení Výboru regionů K Situaci na Ukrajině	1
---------------	---	---

STANOVISKA

Výbor regionů

105. plenární zasedání ve dnech 30. a 31. ledna 2014

2014/C 126/02	Stanovisko Výboru regionů – Nová strategie EU v oblasti lesnictví: pro lesy a odvětví založená na lesnictví	3
2014/C 126/03	Stanovisko Výboru regionů – Evropské fondy dlouhodobých investic	8
2014/C 126/04	Stanovisko Výboru regionů – Zelená kniha rámec politiky pro klima a energetiku do roku 2030.	11
2014/C 126/05	Stanovisko Výboru regionů – Evropské vysokoškolské vzdělávání v globálních souvislostech	17
2014/C 126/06	Stanovisko Výboru regionů – Otevření systémů vzdělávání	20
2014/C 126/07	Stanovisko Výboru regionů – Nerovnosti v oblasti zdraví v Evropské unii	26
2014/C 126/08	Stanovisko Výboru regionů – Sociální rozměr hospodářské a měnové unie.	31
2014/C 126/09	Stanovisko Výboru regionů – Návrh pokynů EU pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích	35

III Přípravné akty

VÝBOR REGIONŮ

105. plenární zasedání ve dnech 30. a 31. ledna 2014

2014/C 126/10	Stanovisko Výboru regionů – Návrh nařízení Rady o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce . . .	37
2014/C 126/11	Stanovisko Výboru regionů – Návrh nařízení, kterým se mění nařízení o přepravě odpadů	42
2014/C 126/12	Stanovisko Výboru regionů – Balíček NAIADES II	48
2014/C 126/13	Stanovisko Výboru regionů – Jednotný evropský trh elektronických komunikací	53

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

VÝBOR REGIONŮ

105. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 30. A 31. LEDNA 2014

Usnesení Výboru regionů K Situaci na Ukrajině

(2014/C 126/01)

VÝBOR REGIONŮ,

na základě zprávy o návštěvě delegace Výboru v Kyjevě ve dnech 22.–24. ledna 2014 předložené plenárnímu zasedání jeho předsedou

1. vyjadřuje solidaritu s lidem Ukrajiny, jež pokojně demonstruje na obranu demokratických práv ve své zemi, respektování lidských práv a základních svobod;
2. důrazně odsuzuje veškeré násilí a všechny formy zastrašování. Užívání síly nemůže být odpovědí na politickou krizi. Vyzývá instituce Evropské unie, aby rozhodně čelily narušování lidských práv a zásad právního státu;
3. považuje zrušení represivní legislativy přijaté 16. ledna 2014, jež omezovala základní lidská práva a svobody a odporovala mezinárodním normám, za první krok k obnovení právního státu na Ukrajině; naléhavě žádá prezidenta, aby rychle zajistil jeho účinnost podepsáním zákona o zrušení této legislativy;
4. vyzývá všechny politické představitele na všech správních úrovních, aby přijali rozhodné kroky ke snížení napětí a vytvoření podmínek pro dosažení pokojného řešení, jež by ukrajinským občanům zajistilo demokracii a stabilitu a zaručilo nezávislost, svobodu a integritu jejich země;
5. vyjadřuje politování nad výzvou Rady národního kongresu místní správy Ukrajiny vydanou 23. ledna 2014, která schválila nové protidemokratické zákony přijaté parlamentem;
6. vyzývá regionální a místní orgány, které jsou jeho partnery v CORLEAP, aby bojovaly za evropskou budoucnost Ukrajiny a využily svůj politický vliv v zájmu ukrajinských občanů;
7. připomíná, že CORLEAP byla založena k usnadnění dialogu mezi místními a regionálními úrovněmi Evropské unie a zemí Východního partnerství a k podpoře demokracie, stability a právního státu; zavazuje se prozkoumat, zda stávající struktury jsou k těmto účelům vhodné, a hledat možnosti, jak do této diskuse zapojit všechny relevantní zúčastněné strany;
8. připomíná, že demokracie a respektování lidských práv jsou předpokladem pro místní a regionální demokracii. Podporuje v tomto směru doporučení 348 (2013) Kongresu místních a regionálních orgánů Rady Evropy ve věci místní a regionální demokracie na Ukrajině; podporuje zejména jeho výzvu ukrajinské vládě, aby odstranila ústavní a legislativní restrikce omezující pravomoci místních společenství a poskytla jim rozsáhlejší finanční samostatnost;

9. připomíná, že správní kapacita regionálních a místních orgánů na Ukrajině je nevelká a zdroje financování jsou omezovány vládou. Prohlubování územních nerovností vytváří vážné nebezpečí destabilizace země;
10. žádá, aby Ukrajina plně respektovala Evropskou chartu místní samosprávy a uskutečnila správní reformy, jež by umožnily orgánům samosprávy plně uplatnit definované pravomoci tak, aby bylo dosaženo sociální, hospodářské a územní soudržnosti; nabízí regionálním a místním orgánům na Ukrajině know-how evropských partnerů a připomíná, že je připraven dále s nimi spolupracovat a sdílet zkušenosti s uplatněním řádné správy a územní spolupráce;
11. vyzývá všechny regiony a obce EU, které mají konkrétní přátelské kontakty a partnerství s regiony a obcemi na Ukrajině, aby tyto vztahy právě nyní zintenzivnily a vyjádřily ukrajinským partnerům solidaritu a podporu;
12. vyzývá Evropskou unii a její instituce, aby podnikly rozhodné kroky, jež by napomohly ke snížení napětí a vedly k nalezení pokojného řešení, které by plně respektovalo práva a svobody ukrajinských občanů;
13. je odhodlán napomáhat regionálním a místním orgánům i občanské společnosti při hledání vhodných kroků k řešení této krize;
14. podporuje pokračující úsilí Evropské unie o politické přidružení a hospodářskou integraci Ukrajiny na základě společných evropských hodnot a podporuje připravenost Evropské unie uzavřít dohodu o přidružení; v tomto ohledu trvá na předběžné podmínce propuštění politických vězňů, novinářů a aktivistů občanské společnosti včetně Julie Tymošenkové, jejichž věznění je neslučitelné s normami a standardy práva a právního státu, chráněnými Evropskou úmluvou o lidských právech a příslušnou legislativou Evropské unie;
15. pověřuje předsedu Výboru regionů, aby toto usnesení předložil předsedovi Evropského parlamentu, předsedovi Evropské rady, předsedovi Evropské komise, řeckému předsednictví EU a vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.

V Bruselu dne 31. ledna 2014

předseda
Výboru regionů

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

STANOVISKA

VÝBOR REGIONŮ

105. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 30. A 31. LEDNA 2014

Stanovisko Výboru regionů – Nová strategie EU v oblasti lesnictví: pro lesy a odvětví založená na lesnictví

(2014/C 126/02)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Pozitivní krok pro uznání multifunkčnosti, udržitelné využívání a ochranu evropských lesů ochranu evropských lesů

1. vítá sdělení Evropské komise o nové strategii v oblasti lesnictví, která navrhuje celostní a vyvážených přístup ke všem stránkám udržitelného obhospodařování lesů a k oblasti lesnictví. Ačkoli provádění politiky v oblasti lesnictví je úkolem členských států, tato strategie může představovat orientační nástroj vhodný k zajištění udržitelného obhospodařování lesů, jejich ochrany, podpory biologické rozmanitosti, jejich chápání jako zdroje pro zmírňování změny klimatu či obecně k zachování odvětví lesnictví. Je třeba uvítat, že se Komise zabývá hospodářským a sociálním významem lesů a uznává, že jsou důležitým zdrojem pracovních míst pro místní komunity, mimo jiné zejména díky lesnicko-dřevařskému odvětví schopnému vytvářet hodnotový řetězec zvláštní hodnoty a rozvoji lesnických technologií;
2. je potěšen tím, že Evropská komise uznává multifunkční úlohu lesů, ačkoli se domníváme, že by se měla vést hlubší reflexe o pojetí multifunkčnosti, aby byl možný odlišný přístup k různým evropským lesům a jejich obhospodařování podle funkce, jaká se chce v jednotlivých případech prosazovat. Dále jej těší, že odkazuje na zásadu udržitelné spotřeby;
3. je toho názoru, že nastal mimořádně vhodný okamžik pro navržení nové strategie, a to kvůli rostoucím tlakům vyvíjeným na lesy: změna klimatu, spolu s nedostatečným obhospodařováním lesů v posledních letech kvůli jejich nízké ziskovosti, vede ke změně jejich vlastností a změnám ve složení druhů, výsledkem politik vyvíjených za účelem splnění cílů stanovených v oblasti obnovitelných zdrojů energie by mělo být silnější využití lesní biomasy⁽¹⁾; hospodářská krize proměňuje tlaky, za něž může člověk. Vypracování kritérií udržitelného obhospodařování, která by byla měřitelná a prokazatelná, společně s podporou kroků vedoucích ke zlepšení v oblastech s nízkou hodnotou zdrojů a investic do infrastruktury, může značně přispět k větší ochraně a dlouhodobě udržitelnému využívání evropských lesů. Tato záležitost je mimořádně důležitá, protože proměnlivost podnebí s sebou přináší nové tlaky a připravuje o přesnost předpovědi věnované životnímu prostředí či ekonomice;
4. domnívá se, že původní nebo přirozená lesnatá území jsou významnými stanovišti a musí být řízena v souladu s lesní a regionální právní úpravou. Členské státy a regiony by proto měly mít možnost se rozhodnout, že jsou proti vysazování geneticky modifikovaných stromů a rostlin;
5. zdůrazňuje, že EU musí respektovat fakt, že politika v oblasti lesnictví je v pravomoci členských států. Je důležité, aby se v aktualizované strategii pro oblast lesnictví vzaly v úvahu odlišné podmínky panující v jednotlivých členských státech EU a aby strategie respektovala a doplnila národní politiky členských států v oblasti lesnictví;

⁽¹⁾ V roce 2020 bude muset 20 % energie spotřebované v EU pocházet z obnovitelných zdrojů. Pokud tohoto cíle bude dosaženo, množství dřeva používaného pro energetické účely v EU bude odpovídat jeho dnešní celkové těžbě.

6. žádá Komisi, aby v zájmu snazšího plnění cílů strategie upřesnila, které cíle vyplývají ze závazku členských států v oblasti lesnictví, s odlišením mezinárodních a evropských závazků. Výbor se kromě toho domnívá, že je třeba zdůraznit úlohu existujících expertních subjektů a vyvarovat se zřizování nových;

Tlaky člověka na les s sebou nesou důsledky pro obyvatelstvo, které by na ně mělo být upozorněno

7. zdůrazňuje, že les podléhá vlivu hospodářských podmínek, a to bezprostředně či dlouhodobě, protože právě až po uplynutí mnoha času se projeví jejich důsledky. Stále častěji dochází k jevům, jako jsou požáry, změny ve způsobu využití půdy, nezákonné kácení a pytláctví. Proto je nezbytné posílit ostrahu a přistoupit ke kontrolám a cenově nákladnějším analýzám předpokládaného využití, ale rovněž předvídat případné dlouhodobé důsledky. Jelikož se využívání lesů a jejich ekologická funkce v rámci EU značně liší, musí se vycházet z regionálních podmínek;

8. vyjadřuje své znepokojení nad tendencí městských oblastí rozrůstat se, což ohrožuje přirozené životní prostředí, a obzvláště příměstské lesy. Výbor vyzývá k vypracování náležitých vědeckých nástrojů, tak aby projekty pro rozrůstání městských oblastí byly plánovány se vši nezbytnou opatrností;

9. připomíná, že podle OSN a strategie EU ve prospěch biologické rozmanitosti na celosvětové úrovni nebyl splněn cíl výrazně snížit během období 2002–2010 rychlost, jakou klesá. Kromě toho se pravděpodobně snížení biologické rozmanitosti dotkne nejdříve a nejsilněji právě nejchudších obyvatel. Nicméně informování občané mohou přispět k tomu, aby tento trend zvrátili. Je nutné přispět k tomu, aby si lidé uvědomili vztah, který existuje mezi kvalitou ekosystémů a udržitelným rozvojem, a to zejména mobilizováním a informováním občanů a sociálních partnerů. Je třeba více zpřístupnit široké veřejnosti vědecké údaje, a to formou rozsáhlých informačních, ale též vzdělávacích kampaní o ochraně životního prostředí. Evropská unie a členské státy by měly klást větší důraz na lesnické činnosti ve svých vlastních rozvojových politikách a vyzdvihnout tvorbu právních předpisů a administrativy v tomto odvětví a rovněž zásady udržitelného využívání lesů v rámci dvojstranných rozvojových programů uzavřených se třetími zeměmi a při financování rozvoje z fondů. To by podpořilo cíle obecné rozvojové politiky EU a správní orgány členských států v oblasti lesnictví, univerzity a organizace působící v tomto odvětví by měly značné odborné znalosti, pokud jde o provádění těchto cílů;

10. připomíná, že odvětví lesnictví již značně přispívá k prosperitě EU, neboť jen v druhotných odvětvích zajišťuje zhruba 3,5 milionu pracovních příležitostí. Rovněž podotýká, že v některých regionech dosud nejsou plně doceněny možnosti udržitelného růstu a tvorby pracovních míst v tomto odvětví. Udržitelným způsobem obhospodařovat les, využít politiky zaměřené na získávání dovedností, například formou celoživotního vzdělávání, a podpořit vědu a rozvoj nových technologií, to vše otevírá cestu k možnému zvýšení zaměstnanosti nejen v tradičních oborech odvětví, ale též v nových odborných činnostech, které budou vytvořeny;

11. souhlasí s tím, aby byla podpořena změna způsobů spotřeby a spotřebních návyků, zejména formou propagace spotřebitelství výrobků ze dřeva pocházejícího z udržitelných lesů. Použití dřeva a nahrazení výrobků z materiálů, jež vyžadují během zpracování vysoký objem emisí CO₂, představuje výrazný pokrok při zlepšování životního prostředí a pro budování nízkouhlíkového hospodářství. Pokud se týká přechodu na obnovitelné zdroje energie, z nichž tím nejzákladnějším je lesní biomasa, je konkrétněji zapotřebí posílit odpovědnost spotřebitelů, aby se jejich energetická spotřeba pokryla co nejvíce environmentálně, ekonomicky i sociálně udržitelným způsobem;

12. lituje toho, že Evropská komise ve své strategii dostatečně nezohledňuje využití lesů k rekreaci a nezmiňuje se o nutnosti brát při využívání lesních zdrojů vřávenou měrou v potaz aspekty rekreace, hospodářského využívání a ochrany životního prostředí, aby tak byly prakticky realizovány zásady udržitelného rozvoje na základě konkurenceschopnosti, ochrany životního prostředí a sociálních prvků;

Úloha místních společenství při ochraně lesů a biologické rozmanitosti

13. lituje, že Evropská komise nezmiňuje úlohu místních a regionálních orgánů při provádění strategie. Jejich zapojení totiž zajišťuje rovnováhu mezi stále intenzivnějším hospodářským využíváním lesů a udržitelným rozvojem. Výbor se tudíž domnívá, že je třeba jim vyhradit prostor pro aktivnější zapojení do přípravy strategie, a navrhuje, aby byly zastoupeny v oficiálních organizacích pro plánování politik, jako jsou Stálý lesnický výbor a poradní skupina pro lesní hospodářství a zpracování korku;

14. připomíná, že s 20 mil. hektarů plochy jsou obecní lesy třetí nejdůležitější formou vlastnictví lesa v Evropě. Místní a regionální orgány jsou zároveň vlastníky i subjekty odpovědnými za provádění řady politik souvisejících s lesy a dohled nad nimi;

15. konstatuje, že místní společenství přímo sousedí s lesy a jsou první, kdo pocítuje účinky politiky, které se tam provádějí. Právě místní společenství mají odpovědnost za ochranu lesů a přímo nesou náklady na jejich ochranu, mají užitek z jejich přítomnosti a uchovávají je v dobrém stavu, avšak jsou rovněž první, kdo trpí důsledky jejich poškození. Místní orgány mají dále často odpovědnost za sběr údajů a mají možnost přímo vyhodnocovat účinky prováděných politik. Je tedy jasné, že správná informovanost místních společenství musí být prioritou, avšak současně je zapotřebí jim poskytnout prostředky, aby mohla své povinnosti plnit. Při vypracování koncepce v oblasti lesnictví je důležitá decentralizovaná a stálá komunikace s místními subjekty, jejímž cílem by bylo přijetí a uplatňování vícestranných politik rozvoje lesa na místní úrovni;

16. vyzývá členské státy, aby patřičně zohledňovaly úlohu místních a regionálních orgánů při rozvíjení lesních zdrojů k rekreačním účelům a aby je při obhospodařování zalesněných ploch pro rekreaci s cílem zajistit maximální spokojenost obyvatel a návštěvníků dané lokality nezatěžovaly dalšími a zbytečnými administrativními úkony;

17. zdůrazňuje, že hranice lesních porostů neodpovídají státním hranicím, z čehož plynou rovněž související výhody i potíže; Výbor je tedy nakloněn posílení spolupráce ve velkém měřítku, zejména v přeshraničních oblastech;

18. domnívá se, že evropské lesy se liší svými specifickými vlastnostmi, specifiky území, na nichž se nacházejí, i nebezpečími, která jim hrozí, a proto doporučuje diferencovat politiky tak, aby zohledňovaly místní podmínky a dosáhlo se nejlepších výsledků. Výbor navrhuje provést specifická opatření, konkrétně podpořit vytváření místních a regionálních lesnických programů na podporu místních a regionálních společenství v oblastech, jež objektivně vykazují silná specifika, jakými jsou: slabě osídlené oblasti, nejbližší regiony, ostrovní regiony, nejsevernější regiony se specifickými ekosystémy a středomořské lesy, které jsou vystaveny silnějším tlakům kvůli změně klimatu;

Hospodářské využití lesa z hlediska udržitelnosti

19. je toho názoru, že ochrana lesů a odvětví lesnictví stejně jako náležité obhospodařování lesů podporují zachování velmi výrazné části území sítě Natura 2000, a tedy evropské biologické rozmanitosti;

20. zdůrazňuje, že veřejný sektor a místní a regionální samosprávy coby vlastníci výrazného podílu evropských lesů či poskytovatelé služeb musí být garanty multifunkčnosti a udržitelnosti těchto lesů, aniž by to bylo na újmu tomu, že slušné udržitelné obhospodařování zdrojů v těchto lesích z nich učiní jeden ze základních prvků hospodářského rozvoje těchto oblastí. Proto musí přispět k zachování lesů a jejich obhospodařování, mají-li zajištěny nezbytné prostředky;

21. Souhlasíme s potřebou uznat, že EU není závislá výlučně na své vlastní výrobě a že její spotřeba má důsledky pro lesy v celosvětovém měřítku. Vedle záruky a prokázání udržitelného obhospodařování všech lesů v EU by se měly stanovit cíle jako rozšíření zalesněné plochy na straně jedné a posílení produktivity evropských lesů na straně druhé. Přinejmenším v lesích, u nichž je v rámci jejich multifunkčnosti nejdůležitější funkce produktivní;

22. dále se domnívá, že vysoké procento soukromých lesů v Evropě vytváří podmínky, jež žádají kontrolu, ale jichž je rovněž zapotřebí vhodným způsobem využít. Za důležitou stránku strategie pro lesy je třeba považovat zkvalitnění kontroly a koordinace činnosti vlastníků lesů, dále jejich vzdělávání a podporu, kterou jim je třeba poskytnout. Konkrétněji je zapotřebí, aby členské státy poskytly pobídky ke správnému obhospodařování soukromých lesů; jak chybějící činnost na poli ochrany, tak neudržitelné vytěžování lesního bohatství totiž představují hrozby. Členské státy musí rovněž po soukromých vlastnících lesů požadovat dlouhodobou ochranu lesů realizací konkrétního projektu hospodaření s jejich majetkem a zejména to, aby zajistili obnovu těchto lesů. Je zapotřebí zaručit, aby měli vlastníci lesů a jejich organizace možnost účastnit se přijímání rozhodnutí, která se týkají odvětví založených na lesnictví, i příslušných rozhodovacích procesů na evropské, celostátní a místní úrovni;

23. připomíná situaci těch území, kde je obtížné realizovat proces obnovy lesů z důvodu klimatických podmínek a stavu půdy. Zvláštní pozornost by měla být věnována regionům s náročným profilem, a tudíž i vyšší obtížností nasazení techniky, a dále těm, jejichž klima je příznivější pro invazivní druhy než pro vysazené lesní druhy, prostřednictvím opatření na podporu soukromých investic do transformace, ochrany a rozvoje lesnictví;

24. rovněž se domnívá, že je třeba posílit obhospodařování veřejných lesů, které není hospodářsky výnosné, ať už kvůli vlastní kvalitě produktů, jež nabízejí, nebo kvůli nedostatečné infrastruktuře; proto je třeba do těchto lesů investovat, tak aby došlo k jejich zlepšení nebo ke zlepšení přístupu k jejich zdrojům;

25. má za to, že kaskádové využívání dřeva může být příliš omezující, poněvadž všechny regiony nemají k dispozici infrastrukturu či podniky, které by dovolovaly všechny možné způsoby zpracování nebo využívání dřeva. K tomu, aby se zajistilo udržitelné obhospodařování evropských lesů, by podle něj bylo realističtější prosazovat v rámci integrovaného přístupu a pod vedením místních a regionálních orgánů zásadu účinného využívání zdrojů;

26. těší jej úloha, jakou sdělení Komise přisuzuje konkurenceschopnosti a udržitelnosti dřevařského průmyslu coby vůdčího prvku pro udržitelné obhospodařování evropských lesů, a soudí, že kromě cíle v podobě udržitelného obhospodařování, k němuž musí směřovat, může dřevařský průmysl v rámci sociální odpovědnosti podniků přispívat k šíření informací o otázkách životního prostředí, jež souvisejí s produkty lesnictví;

27. vítá a oceňuje realizaci programů dobrovolné certifikace a doporučuje ji rozsáhle podpořit dalšími opatřeními, včetně finančních nástrojů. Certifikace by měla sloužit jako nástroj, který pomůže zastavit příliv dřeva a výrobků s nelegálním původem;

28. zdůrazňuje, že pro malé a střední podniky, které působí na místní úrovni, mohou opatření, která se plánují přijmout, přivodit ztrátu konkurenceschopnosti, a to v důsledku zvýšení výrobních nákladů. Výbor proto navrhuje zavést podpůrná opatření určená malým a středním podnikům, jež by spočívala zejména v podpoře spotřeby produktů lesnictví vyráběných v místě, a v rámci možností se vyhnout politikám, které mohou způsobit nárůst byrokracie a dodatečných administrativních nákladů. Vyšší pozornost je třeba věnovat uzavírání bilaterálních dohod s třetími zeměmi, aby došlo k zohlednění účinků, jaké by přijatá opatření mohla mít pro hospodářskou a sociální situaci v lesnických oblastech těchto zemí;

29. domnívá se, že je třeba podpořit plány udržitelného obhospodařování evropských lesů, aby se dosáhlo udržitelného využívání zdrojů, a to přisouzením vyšší priority v textu lesům méně produktivního charakteru, s větším vlivem změny klimatu a které nabízejí větší hodnoty, jež je nutné zachovat (lesy ve Středomoří, lesy v síti Natura 2000 atp.);

Tato strategie ponese své ovoce, pokud bude prováděna správně a koordinovaně

30. poukazuje na to, že navrhovaná strategie nepředkládá ani měřitelné cíle a ukazatele ani kontrolní mechanismy a dlouhodobý akční plán pro její provádění, ačkoli zmiňuje celou řadu politik a postupů na evropské a mezinárodní úrovni. Nedostatek pravomocí EU v této oblasti nesmí být překážkou pro sledování provádění strategie vzhledem k tomu, že lesy mají vliv na celý kontinent i na území za jeho hranicemi;

31. je přesvědčen, že rozvoj regionu si žádá celostní přístup k otázce veřejných politik. Přitom navzdory přijetí společného strategického rámce pro období 2014–2020 ve sdělení Komise chybí přístup zaměřený na využití více fondů, současně však zdroje vyčleněné z Evropského zemědělského fondu nemohou stačit k reagování na výzvy, jimž lesy čelí. Výbor navrhuje, aby možnost schvalovat operační programy sestávající z více fondů (EZFRV, EFRR, ESF, Fond soudržnosti), kterou mají členské státy, nebyla omezena pouze na „místní rozvoj vedený místními subjekty“, ale aby byla rozšířena na „integrované územní investice“. Vyzývá zúčastněné strany, aby využily program „Horizont 2020“, jenž stanovuje podmínky pro vývoj lesnické technologie prostřednictvím výzkumu a inovací;

32. doporučuje EK, aby podporovala výzkum a vědecko-výzkumné iniciativy zaměřené na moderní technologie, jež umožňují získávat a produkovat dřevo s menším dopadem na životní prostředí (také z lesní výsadby spravované za účelem získávání energetického dřeva) než při použití tradičních metod, a na metody, které snižují náklady na řízení a současně umožňují udržitelný rozvoj;

33. připomíná, že stěžejní iniciativa EU věnovaná účinnému využívání zdrojů definuje rámec, jenž má zaručit, aby dlouhodobé strategie EU v oblastech, jako jsou energetika, změna klimatu a politika životního prostředí, měly pozitivní účinek, pokud jde o účinné využívání zdrojů. Navíc strategie navržená pro lesy a odvětví lesnictví může zajistit kontinuitu a soudržnost různých dotčených politik a přispět k vyváženému hospodářskému, sociálnímu a územnímu rozvoji, jenž je pro EU ústředním tématem;

34. vyzývá členské státy a Komisi, aby vynaložily potřebné úsilí a převedly do praxe návrhy obsažené ve strategii, a to vypracováním dlouhodobého akčního plánu pro její provádění a zavedením plánů hospodaření a akčních programů a současným posílením komunikace a spolupráce jak mezi sebou navzájem, tak se zúčastněnými stranami.

V Bruselu dne 30. ledna 2014

*předseda
Výboru regionů*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regionů – Evropské fondy dlouhodobých investic

(2014/C 126/03)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Obecné připomínky k nařízení

1. vítá návrh nařízení jako správný krok na cestě k financování hospodářství do budoucna. Evropské fondy dlouhodobých investic (European long-term investment fund, ELTIF) mohou přispět k navýšení kapitálu použitelného na dlouhodobé projekty podporující udržitelný hospodářský růst;
2. upozorňuje na skutečnost, že během hospodářské krize došlo v Evropě k razantním škrtům veřejných investic na regionální a místní úrovni, a zdůrazňuje proto, že fondy ELTIF nesmějí být považovány za zdroj financování, který by mohl nahradit přesun finančních prostředků z celostátní úrovně na nižší úroveň správy;
3. odkazuje na stanovisko Výboru regionů k tématu Doporučení pro lepší vynakládání prostředků ⁽¹⁾, v němž poukazuje na význam místních a regionálních rozpočtů v rámci veřejných výdajů v Evropské unii. V roce 2011 tyto rozpočty představovaly 16,7 % HDP a tvořily 34 % veškerých veřejných výdajů Evropské unie. Významné místo v nich mají přímé investice, které jsou klíčovým faktorem rychlého hospodářského oživení;
4. zdůrazňuje nutnost chápat ELTIF v kontextu strategie Evropa 2020, a zejména pak otázky, jak podpořit inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění investicemi do dlouhodobých aktiv. Postupným směřováním k cílům strategie Evropa 2020 pak také může růst dostupný kapitál a dlouhodobé investice se mohou rozvinout v atraktivnější přísliby;
5. upozorňuje, že návrh nařízení nezavádí žádné výrazné nové povinnosti a zároveň skýtá potenciál jasných přínosů; domnívá se tudíž, že návrh nařízení je v souladu se zásadou subsidiarity;
6. podtrhuje skutečnost, že záměrem návrhu nařízení je vytvořit společnou charakteristiku produktů, o kterou je, věrme, silný veřejný zájem a která by položila základ společného konkurenčního a nákladově efektivního trhu fondů ELTIF; domnívá se proto, že návrh nařízení nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení společného právního rámce pro ELTIF;
7. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány jsou potenciálními příjemci dlouhodobých investic do hmotných (jako jsou např. energetická, dopravní a komunikační infrastruktura, výrobní a obslužná zařízení, bydlení, či technologie v oblasti změny klimatu a ekologických inovací) i nehmotných aktiv (jako je např. vzdělávání, výzkum a vývoj);
8. poukazuje na posouzení dopadu ⁽²⁾ tohoto návrhu, v němž Evropská komise poukázala na stávající režimy v některých evropských zemích. Dnešní evropský trh pro investice do dlouhodobých aktiv je roztržštěný, což je dobrým důvodem k podpoře vzniku fondů ELTIF, ale zároveň též překážkou jejich účinné realizace. Fondy ELTIF musí najít správnou rovnováhu mezi podněcováním poptávky po dlouhodobých investicích a zajištěním výběru pro investory (fondy ELTIF podporující přeshraniční dlouhodobé investice);
9. považuje za nutné monitorovat provádění nařízení vzhledem k tomu, že může být dalším nástrojem, jenž může poskytnout dlouhodobý kapitál, a také z důvodu současné fragmentace evropského trhu s investicemi do dlouhodobých aktiv;
10. zastává názor, že návrh nařízení o ELTIF by měly provázet návrhy, které by předložila Komise v tom smyslu, aby členské státy vzájemně uznávaly požadavky na zveřejňování a obchodní dokumenty užívané pro nabízení fondů;
11. upozorňuje na to, že odlišné daňové režimy v různých členských státech, zejména vzhledem k rozdílnosti daňových pobídek a riziku dvojího zdanění v případech, kdy investoři sídlí v jiném členském státu než správce fondu, mohou být překážkou slučování kapitálu do ELTIF a brání jejich rozvoji, především v případě přeshraničních projektů;

⁽¹⁾ CdR3609-2013.⁽²⁾ SWD(2013) 231 final.

12. souhlasí s nutností zajistit určitou pružnost v otázce doby trvání závazku a domnívá se, že pravomoc vyhodnotit, zda je nutno definovat potenciální životní cyklus fondu nebo podmínky pro případná (předčasná) odkoupení, by měla příslušet správcům aktiv jednotlivých fondů ELTIF. Výbor se domnívá, že povinnost stanovit předem životní cyklus fondu by mohla jít proti zájmům fondu, investora i cílové investice;

13. domnívá se, že k povzbuzení zájmu investorů a správců aktiv o fondy ELTIF by měly být povoleny určité strukturální postupy, jako je využití jednotek SPV ⁽³⁾. Musí být zajištěno, že fondy budou pro investory (včetně obcí a regionů) atraktivní investicí a budou schopné konkurovat jiným investicím.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

2. bod odůvodnění

Odůvodnění

Vyplývá z textu.

Pozměňovací návrh 2

Článek 20

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Rozdělování zisku</p> <p>1. Fond dlouhodobých investic může investorům pravidelně rozdělovat zisk generovaný aktivy obsaženými v portfoliu. Tento zisk tvoří:</p> <p>a) veškerý zisk, který aktiva pravidelně generují;</p> <p>b) zhodnocení kapitálu realizované po prodeji aktiv, avšak vyjma původního upsaného kapitálu.</p> <p>2. Zisk potřebný pro budoucí závazky fondu dlouhodobých investic se nerozdělí.</p> <p>3. Ve svém statutu nebo zakládacích dokumentech fond dlouhodobých investic uvede politiku rozdělování zisku, kterou bude uplatňovat během doby trvání fondu.</p>	<p>Rozdělování zisku</p> <p>1. Fond dlouhodobých investic může investorům pravidelně rozdělovat zisk generovaný aktivy obsaženými v portfoliu. Tento zisk tvoří:</p> <p>a) veškerý zisk, který aktiva pravidelně generují;</p> <p>b) zhodnocení kapitálu realizované po prodeji aktiv, avšak vyjma původního upsaného kapitálu.</p> <p>2. Zisk potřebný pro budoucí závazky fondu dlouhodobých investic se nerozdělí.</p> <p>3. Ve svém statutu nebo zakládacích dokumentech fond dlouhodobých investic uvede politiku rozdělování zisku, kterou bude uplatňovat během doby trvání fondu.</p>

Odůvodnění

Správci aktiv by měli mít určitou flexibilitu v určení (předčasného) odkoupení a životního cyklu v zájmu investorů a příslušných investic.

Pozměňovací návrh 3

Čl. 21 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>e) veškeré další informace, které příslušné orgány považují za důležité pro účely odstavce 2.</p>	<p>e) veškeré další informace, které příslušné orgány považují za důležité pro účely odstavce 2.</p>

Odůvodnění

Zkušenosti se SKIPCP ukázaly, že podobné odstavce jsou často využívány jako překážka řádného fungování vnitřního trhu.

⁽³⁾ Jednotky pro speciální účel.

Pozměňovací návrh 4

Článek 28

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 28 <i>Pravomoci a působnost orgánu pro cenné papíry a trhy</i> 1. Orgán pro cenné papíry a trhy má pravomoci nezbytné k plnění úkolů, které mu svěřuje toto nařízení.	Článek 28 <i>Pravomoci a působnost orgánu pro cenné papíry a trhy</i> 1. Orgán pro cenné papíry a trhy má pravomoci <u>a zdroje</u> nezbytné k plnění úkolů, které mu svěřuje toto nařízení.

V Bruselu dne 30. ledna 2014

předseda
Výboru regionů
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regionů – Zelená kniha rámec politiky pro klima a energetiku do roku 2030

(2014/C 126/04)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ**VÝBOR REGIONŮ**

1. zdůrazňuje klíčový význam a úlohu místní a regionální úrovně při přípravě řešení otázek souvisejících se změnou klimatu a společensvími budoucnosti. Proto velmi lituje, že zelená kniha neobsahuje jedinou zmínku o místních a regionálních orgánech ani o opatřeních v oblasti klimatu a energetiky, která již byla na této úrovni přijata;
2. vyzývá Komisi, aby využívala programy pro vývoj, financování a monitorování zaměřené na řešení otázek klimatu a energetiky, aby podpořila a povzbudila místní a regionální orgány a členské státy;
3. příkládá zásadní význam tomu, aby byla změna klimatu omezena tak, že teplota vzroste o méně než dva stupně ve srovnání s úrovní před industrializací;
4. považuje za zásadní dosažení závazné mezinárodní konsensuální dohody o klimatu na 21. konferenci smluvních stran (COP 21) OSN v Paříži v roce 2015, jak bylo rozhodnuto na COP 17 v Durbanu roku 2011;
5. doporučuje, aby právně závazné cíle snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 pro EU jako celek byly nastaveny na 50 % úrovní v roce 1990, a požaduje, aby členské státy dohodly odděleně mezi sebou, jak se budou podílet na břemenu snižování emisí;
6. připomíná, že jediný právně závazný systém EU pro obchodování s emisemi (ETS) z fosilních paliv pokrývá více než 40 % emisí členských států (za vyloučení obchodování s emisemi z letectví). Je třeba dohodnout podíl emisí krytý systémem obchodování s emisemi a zapojení případných nových odvětví (např. pozemní a námořní dopravy) v souvislosti s cílem snížení emisí. ETS ve své současné podobě nepřináší očekávané výsledky kvůli řadě systémových problémů, jež jsou příčinou nedostatečné ceny CO₂;
7. velice lituje, že ambice sdělení EK Politický rámec pro klima a energetiku v období 2020–2030 ⁽¹⁾ jsou velmi malé, a považuje za zásadní, aby byly stanoveny závazné cíle pro energii z obnovitelných zdrojů (nejen celounijní cíl ve výši 27 %, který je pro členské státy dobrovolný) a energetickou účinnost doplňující celkový cíl snížení emisí; zdůrazňuje, že v zájmu proveditelnosti cíle 100 % energie z obnovitelných zdrojů pro EU do roku 2050 by si EU měla stanovit realistické střednědobé cíle pro roky 2030 a 2040, aby byla schopna tyto ambice naplnit;
8. považuje za zásadní, aby národní cíle v oblasti zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů a snížení spotřeby energie byly všemi členskými státy stanoveny jako závazné – k tomuto účelu by členské státy měly vytvořit regionální strategie; bylo by to nákladově účinnější a v souladu se zásadou subsidiarity na úrovni členských států i územních celků;
9. je velmi znepokojen nedostatkem možností financování na místní a regionální úrovni a probíhající hospodářskou krizí, což místním a regionálním orgánům komplikuje výkon jejich klíčové funkce při zmírňování změny klimatu a rozvíjení možností přizpůsobit se jí;
10. v souvislosti s konkurenceschopností vítá návrh Komise diskutovat o prospěšnosti cíle úspor energie v průmyslu, který by vycházel z energetické náročnosti v poměru k HDP nebo hrubé přidané hodnotě;
11. konstatuje, že má-li se EU stát skutečně konkurenceschopnou, musí plně využít ekonomické a sociální příležitosti a příležitosti v oblasti zaměstnanosti a životního prostředí, které poskytuje přechod na nízkouhlíkové hospodářství. Proto považuje za zásadně významné, aby se postupně utlumily dotace na energii z neobnovitelných zdrojů a zaměřily se na energii z obnovitelných zdrojů a energetickou účinnost; veškeré příjmy z dražeb pokračujícího obchodování s emisemi nebo daňové výnosy případného danění uhlíku musejí být nasměřovány přímo na efektivní opatření členských států, která zmírňují změnu klimatu a umožňují přizpůsobení;

⁽¹⁾ COM(2014) 15 final.

12. je přesvědčen, že je možné posílit energetickou nezávislost a zabezpečení dodávek dalším rozvojem jednotného trhu s energií za využití např. nových propojovacích prvků, malokapacitní výroby energie samotnými spotřebiteli, uskladňování energie a inteligentních sítí; přitom rozmanitost udržitelných energetických zdrojů má tlumící účinek na fluktuace cen, snižuje zranitelnost energetického systému a může omezit poruchy dodávek. Při dokončování jednotného trhu s energií je třeba dbát na to, aby to neomezilo možnosti rozvoje decentralizace regionálních a místních dodávek energie;

13. je přesvědčen, že při dalším rozvoji jednotného trhu s energií za využití nových propojovacích prvků musí být náklady spravedlivě rozděleny mezi regiony a musí být zohledněny požadavky na místní plánování. Je třeba zabránit nepřiměřenému zatížení jednotlivých regionů a lokalit;

14. zdůrazňuje, že při navrhování strategií na úrovni EU a členských států je nutné mít na paměti zachování přiměřených cen a řízení daňového zatížení veřejnosti. Rovněž považuje za příhodné doporučit členským státům přijetí zvláštních opatření pro rodiny a spotřebitele, pro něž jsou ceny energií citlivým faktorem;

15. domnívá se, že by mělo být možné lépe posoudit dlouhodobé externí přínosy postupného utlumení energie z neobnovitelných zdrojů, jako je zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva nebo nové pracovní příležitosti, a využít je k podpoře politických rozhodnutí;

16. připomíná, že diskuse o celkovém rámci politiky pro klima a energetiku by měla zahrnovat využití udržitelného ukládání uhlíku (včetně staveb a výrobků ze dřeva nebo korku) jako náhrady za výrobky působící emise. Sem musejí vedle toho spadat i všechna přírodní úložiště uhlíku, což zvýší význam lesních zdrojů, zemědělských, lesnických a pastvinových systémů výroby a ekologického zemědělství a zemědělství konzervace půdy;

17. považuje za zásadně významné zlepšení poradenství zaměřeného na různé spotřebitelské a demografické skupiny (podle věku, pohlaví, kulturního prostředí, sociální a ekonomické situace atd.) a rozšíření odborných znalostí osob odpovídajících za využívání energie;

A. Územní plánování a příprava na změnu klimatu

18. připomíná, že především místní a regionální orgány jsou odpovědné za dlouhodobé územní plánování a společně s ním také za strukturu budoucích místních společenství, a to včetně služeb, jež budou využívat obyvatelé i podniky, jako je zásobování čistou vodou, zpracování splašků a odpadů, získávání a distribuce energie, sítě IKT a dále komunikace, veřejná doprava a možnosti mobility pěších, cyklistů a dalších. Tato základní infrastruktura bude vytvářet obyvatelům a podnikům podmínky pro chování, které povede ke snížení emisí;

19. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány mají velký význam a důležitou úlohu při zmírňování změny klimatu, přípravě na změny a přizpůsobení se a při řešení energetických témat. Při zajišťování služeb obyvatelům spotřebovávají energii i místní a regionální orgány. Jsou také podstatnými zadavateli veřejných zakázek. Místní výroba energie a místní investice podporují regionální hospodářství a zaměstnanost;

20. poukazuje na klíčovou roli regionálních trhů na energetickém trhu EU. Je nutné vyzdvihnout jejich přínos k dotvoření vnitřního trhu EU s energií;

21. poznamenává, že místní a regionální správa je různými subjekty (veřejností, členskými státy, Evropskou unií, mezinárodními institucemi a organizacemi) považována za důležitou při praktických řešeních přizpůsobení se změně klimatu a související přípravě. Extrémní povětrnostní jevy, jako jsou záplavy a bouře, a jimi způsobené výpadky energie ohrožují místní obyvatelstvo a upozorňují na to, jakou důležitou úlohu při jejich řešení mají hasičské a záchranné služby a hospodaření s energií. Zmírňování změny klimatu a posilování odolnosti územních společenství se navzájem nevyklučují, nýbrž doplňují;

B. Cíl v oblasti klimatu a 21. konference smluvních stran

22. upozorňuje na alarmující hodnoty posledních údajů zveřejněných v září roku 2013 Mezivládním panelem pro změnu klimatu (IPCC), podle nichž do roku 2100 dosáhne člověkem způsobené oteplení přibližně 5° C. Oteplování na severní polokouli může převýšit průměr a tání permafrostu v oblastech tundry může globální oteplování dále urychlit. Čím dál větší sucha a vyšší dešťové srážky v jiných oblastech ohrozí produkci potravin a urychlí přesuny obyvatel. Extrémní povětrnostní jevy způsobují lidské strádání a podstatné škody;

23. je přesvědčen, že 21. konference zúčastněných stran (COP 21) OSN v roce 2015 by měla přinést konsensus v otázce prodloužení Kjótského protokolu s širokou působností. Země, jež podepsaly druhé období závazku Kjótského protokolu na léta 2013–2020, produkují 15 % světových emisí skleníkových plynů. Má-li být pokračování protokolu důvěryhodné, má klíčový význam významné rozšíření působnosti protokolu tak, aby pokrýval další velké země, které prošly industrializací a jejichž ekonomiky se rychle rozvíjejí;
24. je zapotřebí rozhodné úsilí v boji proti unikání uhlíku a je nutné vzít v úvahu globální dopady neudržitelné spotřeby;
25. poznamenává, že EU je významným signatářem každé dohody v oblasti změn klimatu, protože je původcem 10–11 % celosvětových emisí skleníkových plynů. Evropská unie se zaměřuje na zelený a udržitelný hospodářský růst a potřebné strukturální změny s jednoznačnou soustavou cílů snižování emisí do roku 2030. EU musí být se svými cíli připravena jednat o rozšíření působnosti protokolu;

C. Zkušenosti s 20–20–20

26. poznamenává, že za účelem dosažení snížení emisí o 20 % do roku 2020 Evropská unie používá společný a závazný systém ETS, závazné cíle členských států pro spotřebu energie z obnovitelných zdrojů, cíl energetické účinnosti a zvýšení podílu biopaliv použitých jako pohonné hmoty celkem v dopravě na 10 %. Bylo rovněž dosaženo konsensu v Energetickém plánu do roku 2050 snížit emise o 80–95 %. Nízkouhlíkové zelené hospodářství se stalo ústředním prvkem strategie Evropa 2020;
27. připomíná, že by se v současné době měla provádět směrnice o energetické účinnosti a byla uzákoněna směrnice o energetické výkonnosti nových a stávajících budov. Energetika a změna klimatu se staly výraznými tématy výzkumných programů a programů financování, jako je například program Inteligentní energie – Evropa. Nízkouhlíkový regionální rozvoj bude prioritou nastávajícího programového období strukturálních fondů. Bylo také vyvinuto úsilí o využití programu ELENA Evropské investiční banky k financování investic. Na domácí spotřebiče se s nadějnými výsledky zaměřily směrnice o ekodesignu a o označování energetické účinnosti štítky;
28. upozorňuje na to, že systém ETS Evropské unie zahrnuje průmyslová a energetická zařízení náročná na emise skleníkových plynů. Část emisních povolenek se přiděluje bezplatně podle srovnávacího systému. Při tom jsou upřednostňována odvětví produkující emise uhlíku (ohrožená přesouváním produkce do třetích zemí) a zařízení na výrobu tepla a chlazení (v rámci kombinované výroby tepla a elektřiny). Horní hranice emisí se snižuje lineárně o 1,74 % ročně. Příjmy z obchodování s povolenkami dostávají členské státy. Jelikož se cena v současné době pohybuje pod 5 EUR za tunu emisí skleníkových plynů, nemůže mít obchodování s emisemi takový regulační účinek z hlediska ochrany klimatu, jaký se očekával;
29. poznamenává, že obchodování s emisemi, jež má pokračovat do roku 2020, způsobilo v uplynulých měsících takové ceny povolenek, které jsou jen nepatrným podnětem k investicím do nízkouhlíkových technologií, a proto spatřuje v politické dohodě ohledně tzv. backloadingu, která stanoví dočasné stažení přebytkových povolenek na CO₂, určitou možnost, jak tomu čelit. Tímto způsobem lze dosáhnout rychlou prozatímní stabilizaci systému ETS. Navrhuje se také nahradit ETS zdaněním uhlíku a tato možnost by se měla prozkoumat za účelem dosažení cíleného snížení emisí;
30. domnívá se však, že i přes dohodu ohledně stažení povolenek z dražby je nutná strukturální reforma ETS. Ambiciózní cíle EU v oblasti klimatu a současné omezení počtu emisních povolenek umožní dlouhodobou stabilizaci tohoto systému. Kromě toho je třeba nalézt i řešení pro trvalé vynětí přebytkových povolenek z trhu;
31. konstatuje, že se na úrovni EU daří dosahovat cíleného snížení emisí do roku 2020. Spotřeba energie v členských státech klesá a dochází k posunu směrem k energii z obnovitelných zdrojů. K nástrojům této politiky patří daně v členských státech, investiční pobídky a výkupní tarify. Daně se bohužel často primárně využívají k nápravě vládních rozpočtů, a jen sekundárně k ovlivňování spotřeby energie. Hospodářská recese a strukturální změny průmyslu snížily spotřebu a emise na úkor zaměstnanosti;
32. poznamenává, že závazné cíle pro energii z obnovitelných zdrojů a energetickou účinnost by se měly vzájemně posilovat. Vzhledem k tomu, že celkovým cílem je snížení emisí skleníkových plynů, měly by energetické úspory pocházet především a z největší části ze spotřeby energie z fosilních paliv. Je však jasné, že ani energií z obnovitelných zdrojů by se nemělo plýtvat a že nejlevnější energie ze všech je ta, která se nespotřebuje;

33. má obavy z možných důsledků pravidel státní podpory týkajících se systému ETS, jež umožňují členským státům od roku 2013 poskytovat náhradu za část nepřímých nákladů ETS pro odvětví s největší spotřebou elektřiny. Souhlasí s Evropskou komisí, že se rámec pravidel státní podpory v oblasti energetiky a životního prostředí pro rok 2013 musí touto otázkou zabývat;

34. zdůrazňuje, že záměr, aby se v rámci ETS přešlo větší měrou k získávání energie z obnovitelných zdrojů, musí být koordinován s jinými činnostmi podněcujícími spotřebitele energie, aby investovali do vlastní energie z obnovitelných zdrojů nebo omezovali spotřebu. Cena emisních povolenek musí být dostatečně vysoká, aby podněcovala k přechodu k získávání energie z obnovitelných zdrojů;

D. Závazný cíl snížení emisí do roku 2030

35. je přesvědčen, že cílová hodnota snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 by měla být stanovena ve výši 50 % úrovně roku 1990 a měla by být závazná. Závazný cíl pro celkové emise a také cíle pro energetickou účinnost a energii z obnovitelných zdrojů by dodaly veřejnosti, podnikům i rozhodujícím politickým subjektům důvěru, že emise skleníkových plynů budou trvale klesat;

36. požaduje, aby členské státy dospěly ke konsensu v otázce sdílení břemena spojeného s dosažením cílového snížení emisí do roku 2030. Toto břemeno by se mělo dělit spravedlivě s ohledem na hospodářskou situaci každého členského státu, převažující strukturu emisí, již přijatá opatření a stav životního prostředí. Část těchto cílů je dosažitelná za využití mechanismů upravených dohodou o klimatu OSN;

37. domnívá se, že je rovněž nutné přijmout rozhodnutí o prodloužení unijního společného a závazného systému ETS na léta po roce 2020. Zejména je třeba vyřešit, jak se má dělit snížení emisí mezi odvětvím obchodování s emisemi a jinými oblastmi činnosti. Obchodování s emisemi má dopady na výrobu energie. Výnosy z dražby emisních povolenek by měly být využity k opatřením umožňujícím efektivnější zmírnění změny klimatu a související přizpůsobení;

E. Cíle pro jednotlivé země

38. poznamenává, že dílčí cíle pro jednotlivé země v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti je možné použít souběžně s obchodováním s emisemi k dosažení závazného společného cíle snížení emisí. Tyto cíle je třeba vtyčít tak, aby poskytovaly indikativní volbu nástrojů s ohledem na rozdílnosti jednotlivých států. To je nejlepší cesta k zajištění nákladové efektivnosti, výběru nejvhodnějších opatření a pořadí jejich realizace, k předcházení případného překrývání a konfliktů různých směrodatných opatření a strategií, jako je obchodování s emisemi;

39. připomíná, že podmínky využívání energie z obnovitelných zdrojů v jednotlivých členských státech se liší v závislosti na faktorech, jako jsou suroviny, přírodní prostředí nebo systémy výroby energie a jejího přenosu. Existují také značné rozdíly v energetické účinnosti budov;

40. domnívá se, že dílčí cíle pro jednotlivé země umožní ekonomikám a podnikům členských států rozvinout pro ně nejvhodnější dovednosti, technologie, nové inovace, zavést předpisy pro integraci malokapacitních výrobců energie do sítě či výrobu energie pro vlastní spotřebu a využít místní přírodní zdroje. Výsledky se uplatní v ostatních členských státech působením vnitřního trhu. To také zajišťuje soulad se zásadou subsidiarity;

F. Hlavní směry strategie EU pro klima a energetiku

41. zastává mínění, že hlavním záměrem strategie EU pro klima a energetiku by mělo být zaručení dodávek energie, jež jsou udržitelné z hlediska životního prostředí, sociálního a hospodářského a zároveň jsou bezpečné a zabezpečené. Za tím účelem je nutné zvýšit energetickou účinnost, zlepšit využívání domácích obnovitelných zdrojů energie a rozvíjet a uplatňovat inovativní energetické technologie. Takový postup napomůže snížení emisí skleníkových plynů, zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva a životního prostředí a přispěje k vytváření pracovních příležitostí;

42. připomíná, že ceny na globálním trhu, obchodování s emisemi, stávající systémy financování zlepšování energetické účinnosti a podpory obnovitelných zdrojů, nové technologie a zdanění či kombinace těchto faktorů vedou k tomu, že energie je dražší. Tyto vyšší ceny energie jsou nesporně pozitivní, protože jsou podnětem ke snižování emisí, rozvoji alternativních obnovitelných zdrojů energie a k úsporám energie, nicméně je třeba dbát na to, aby tyto ceny nepřiměřeně nezatěžovaly zranitelnější skupiny obyvatel nebo podniků. Tím, že se budou v energetice důsledně využívat účinné mechanismy zaměřené na hospodářskou soutěž a trh, lze omezit další růst cen na nezbytně nutnou míru;

43. žádá Evropskou komisi, aby podpořila opatření usnadňující šíření mikrovýroby energie a její začlenění do distribučních sítí a tímto postupem spotřebitelům zajistila možnost plně využívat dostupnou energii;

44. poznamenává, že odběratelé energie mohou ovlivnit svou spotřebu a související rozhodnutí. Z toho důvodu je velmi důležité nestranné poradenství občanům a zapojení různých skupin spotřebitelů. Energetické audity poukazují na možné úspory energie, jichž by bylo možné dosáhnout zlepšením údržby a informačních systémů. Informační systémy by kromě toho mohly poskytovat informace o dosažených úsporách energie;

45. věří, že energetická nezávislost a rozmanitost tvoří polštář tlumící fluktuace cen, zvyšují hospodářskou a politickou samostatnost a podporují hospodářskou aktivitu. Inovace zaměřené na obnovitelné zdroje energie a inovace za účelem úspor energie jsou zdrojem místního oživení a nové hospodářské aktivity;

46. požaduje, aby opatření navržená Komisí byla dostatečná k posílení postavení spotřebitelů a potírání energetické chudoby, a žádá, aby se věnovala zvláštní pozornost ochraně zranitelných spotřebitelů;

47. připomíná, že energetické zdroje jsou v různých členských státech odlišné. Energetickou nezávislost je možné zvýšit vyvinutím strategie vnitřního trhu energie. Zabezpečení dodávek elektrické energie je možné zlepšit a vyrovnat špičky spotřeby propojením přenosových sítí jednotlivých zemí. Propojení inteligentních sítí a skladování energie pomůže vyrovnat špičkové hodnoty získávání větrné nebo solární energie;

48. věří, že má-li být dosaženo cílového snížení emisí do roku 2030, musí být prováděno v souladu s dalšími politikami Unie, integrovaným způsobem a průřezově. Slibným příkladem je zaměření EFRR v období 2014–2020, jež je součástí úsilí o přechod ke společnosti s nízkými emisemi uhlíku;

G. Iniciativní regionální a místní úroveň

49. poznamenává, že četná evropská města a velkoměsta z vlastní iniciativy realizují velkorysé programy a praktické projekty zpomalující změnu klimatu. K mezinárodním příkladům místních projektů náleží Agenda 21, která byla zahájena v roce 1992 na světovém summitu Země a jež asi 10 000 místních samospráv umožnila v posledních dvou desetiletích realizovat politiky a opatření v oblasti udržitelného rozvoje, konkrétně v otázkách zlepšování životního prostředí, snižování emisí skleníkových plynů a přizpůsobení změně klimatu, Climate Alliance nebo Cities for Climate Protection sdružení ICLEI. Užitečnou práci v oblasti energetiky koná sdružení Energy Cities. Program European Energy Award pro energeticky účinné obce svým celostním přístupem přiměl obce k dosažení větší energetické účinnosti, k ochraně klimatu a k využívání obnovitelných zdrojů energie. Účastní se ho již více než 1 000 obcí. Rada evropských obcí a regionů (CEMR) vydala publikaci pro rozhodující subjekty na místní úrovni *Save energy, save the climate, save money*. Z mnoha místních iniciativ k dosažení uhlíkově neutrálního stavu je možné uvést jako příklad švédské město Växjö, které plánuje dosažení uhlíkově neutrálního stavu do roku 2030. Čtrnáct finských uhlíkově neutrálních obcí (HINKU) spolupracuje s místními podniky, správními orgány a občany se záměrem dosáhnout 80% snížení emisí za podpory zelené ekonomiky. Kampaň obcí za ochranu klimatu (CCP, Finsko) sdružuje 53 místních orgánů, přičemž 115 místních orgánů přijalo klimatickou strategii. Pakt starostů a primátorů sdružuje tisíce měst a velkoměst s akčními plány udržitelné energetiky a programy snižování emisí. Při poskytování energetického poradenství spolupůsobí četné místní a regionální agentury založené s finanční podporou EU;

50. jako příklady nových přístupů poukazuje na zákazníky řízená družstva dodavatelů energie, jako je například v lucemburském Beckerichu, a malá energetická zařízení v domácnostech nebo podnicích dodávající energii pro vlastní potřebu. Tyto subjekty nutí tradiční hráče v oblasti výroby energie ke změnám, a to jak co se týče předpisů o přístupu do sítí, tak nákladů na výrobu energie, které s těmito novými přístupy souvisejí. Spotřebitelé energie se tak stávají i jejich dodavateli. Stávající energetické sítě například umožňují přenos elektrické energie oběma směry;

51. zdůrazňuje, že je zapotřebí větší součinnosti mezi stávajícími iniciativami EU v oblasti místní udržitelnosti, jako je Pakt starostů a primátorů EU, iniciativa Inteligentní města a obce a další projekty financované Evropskou unií, Místní agenda 21 a také síť místních a regionálních orgánů pro přizpůsobení se, která byla navržena ve strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu. V tomto smyslu je třeba posílit činnost vedoucí k zavedení společné metodiky pro realizaci plánů přizpůsobení a podporu výměny zkušeností mezi místními a regionálními orgány;

H. *Budovy a doprava*

52. poznamenává, že budovy se podílejí na spotřebě energie 40 % a jsou zdrojem více než jedné třetiny emisí uhlíku Evropské unie. Renovace se z finančních důvodů a s ohledem na minimalizaci doby, kdy jsou budovy neobyvatelné, provádějí úmyslně krok za krokem, dům za domem. Spotřeba energie v nových budovách by se měla blížit nule;
53. připomíná, že je třeba věnovat zvláštní pozornost projektování, stavbě a monitorování nových a renovovaných budov, protože nesprávné používání a nevhodné návyky mohou vést k plýtvání energií. Je důležité používat osvědčené postupy úspor energie, jako je pravidelná údržba, obnova a monitorování zařízení vyrábějících či spotřebovávajících energii, a zásadní význam má informovanost uživatelů nebo obyvatel nemovitosti. Je třeba zdůraznit význam výměny praktických příkladů mezi členskými státy EU;
54. doporučuje členským státům a zejména místním a regionálním orgánům přijímat programy směřující ke snížení spotřeby energií ve veřejných budovách. Součástí těchto programů musí být nejen energetická zařízení, ale i zavedení metodik pro zapojení uživatelů budovy do opatření na úsporu energie a v oblasti energetické účinnosti;
55. soudí, že z hlediska kvality ovzduší je vhodné v zastavěných oblastech doporučit energeticky účinné metody ústředního vytápění např. s využitím oblastních tepláren nebo kogeneračních jednotek. Oblastní chlazení je energeticky nejúčinnější chladicí metodou, protože využívá např. nižší teplotu vodních cest. Oblastní chlazení přináší značné úspory ve srovnání se samostatnými chladicími systémy pro jednotlivé budovy a prostory. Je důležité, aby se požadavky na budovy s téměř nulovou spotřebou energie stanovily tak, aby nebyly diskriminovány tyto společné systémy zásobování energií;
56. připomíná, že výrobky z obnovitelného dřeva a zpracovaného dřeva mohou nahradit beton a ocel, tedy materiály s podstatně energeticky náročnou výrobou, a neobnovitelné přírodní zdroje, jako je štěrk nebo uhlí. Použití dřeva ve stavebnictví poskytuje dlouhodobé úložiště uhlíku a pojí se s nízkými emisemi po celou dobu životního cyklu stavby;
57. připomíná, že doprava je zdrojem téměř 20 % emisí skleníkových plynů v členských státech, přičemž 60 % z nich pochází ze soukromých vozidel. S návrhem směrnice Komise o alternativních pohonných systémech se v silniční dopravě otevře široká nabídka paliv. Zatím není jisté, které případné metody či technologie se projeví jako efektivní a tržně využitelné v různých členských státech. Místní orgány mohou požadovat užívání paliv s nízkými emisemi ve veřejné dopravě;
58. připomíná, že se stále větší význam přikládá udržitelnému územnímu plánování, které zohledňuje bioklimatické faktory v době změny klimatu, pokud jde o spotřebu energie v obydlených střediscích a v dopravě, ale i o kvalitu života obyvatel;
59. zdůrazňuje, že kromě rozvoje paliv s nízkými emisemi, alternativních pohonných systémů a přehodnocení používání veřejných dopravních prostředků je třeba ve větší míře uvážit urbanistická, ekonomická a sociální opatření, jejichž výsledkem by bylo snížení provozu (elektronická veřejná správa, práce z domova) a změna chování obyvatel (spolujízda, dobrovolné omezování);
60. připomíná, že co se týče výroby a distribuce energie a rovněž veřejné dopravy, bylo by potřeba zaměřit se více na participativní modely, aby se u obyvatel zvýšil konsensus a zrychlila změna vzorců spotřeby;
61. podtrhuje význam neustálého rozvoje inteligentních rozvodných sítí a posílení koncepcí dodávek energie na dálku, aby se zabezpečila kontrolovaná a účinná distribuce elektrického proudu, tepla a chlazení.

V Bruselu dne 30. ledna 2014

předseda
Výboru regionů

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regionů – Evropské vysokoškolské vzdělávání v globálních souvislostech

(2014/C 126/05)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Internacionalizace a konkurenceschopnost

1. vítá, že Evropská komise připisuje v rámci provádění strategie Evropa 2020 velký význam internacionalizaci vysokoškolského vzdělávání a to, že předložila návrhy, které se vztahují k příslušnému strategickému rámci;
2. souhlasí s tím, že posílení internacionalizace vysokoškolského vzdělávání je nejen nezbytné v rámci strategie Evropa 2020, ale že i z více důvodů přispívá ke všeobecné trajektorii růstu a že účinky na místní a regionální úrovni jsou nezpochybnitelné;
3. považuje za důležité, že v evropském vysokoškolském vzdělávání v otázkách internacionalizace vždy docházelo k výrazným pokrokům, a že zkušenosti ze zahraničí představují nedílnou součást určitých profesí a oborů;
4. poukazuje na to, že v mnohojazyčné a mnohonárodnostní Evropě mohou hrát instituce vysokoškolského vzdělávání prvořadou úlohu, protože nabízejí výuku ve více než jednom jazyce, včetně jazyků menšin. V takovýchto multikulturních prostředích se totiž studenti mohou již od samého začátku seznamovat nejméně se dvěma evropskými jazyky a tyto instituce mohou být díky této mnohojazyčnosti přitažlivějším cílem mobility zahraničních studentů;
5. proto zdůrazňuje důležitost jazykových znalostí v rámci veškerého úsilí o internacionalizaci vysokoškolského vzdělávání a podtrhuje úlohu místních a regionálních orgánů coby partnerů při osvojování těchto dovedností;
6. považuje za zásadní, aby v rámci internacionalizace vysokoškolského vzdělávání instituce, které toto vzdělávání poskytují, a také členské státy nezapomínaly, jakých pozoruhodných celoevropských výsledků dosahuje vysokoškolské vzdělávání ve filozofických, společenskovědních a uměleckých oborech, které tradičně zastávají důležitou úlohu v internacionalizaci vysokoškolského vzdělávání a velkou měrou přispívají ke konkurenceschopnosti regionů, v nichž se v těchto oborech věhlasné univerzity nacházejí;
7. souhlasí s Komisí v tom, že za dosavadní společné úspěchy evropské vysokoškolské vzdělávání vděčí nejen inovacím, výzkumu či vzdělávacím programům, ale i systematickému provádění Boloňského procesu, evropskému systému přenosu a akumulace kreditů (ECTS), flexibilním vnitrostátním úpravám pro zavedení vzdělávacích systémů, které umožňují vydávání společných a dvojích diplomů, a zavedení a rozšíření jednotných dodatků k diplomům;
8. domnívá se, že rozšíření osvědčených postupů a strukturálních řešení evropského systému vysokoškolského vzdělávání do sousedních zemí a do států připravujících se na vstup představuje obrovské možnosti, protože bude mimo jiné možné lépe zajistit mobilitu studentů z těchto zemí směrem do Evropy a může se i zlepšit pozice Evropy v souboji o talenty;
9. má za to, že je mimořádně důležité uvést, že přístup k inovativním digitálním formám vzdělávání a odborné přípravy může u obyvatel z odlehklých regionů, osob se zdravotním postižením a dalších znevýhodněných skupin podstatně přispět k sociálnímu začlenění a obzvláště zapojení na trh práce. V této souvislosti zvýšení konkurenceschopnosti napomáhá také osvojování digitálních dovedností, rozvoj digitálních a on-line programů a oborů, který díky internacionalizaci posiluje, stejně jako zavedení a uznání systémů neformálního vzdělávání;
10. souhlasí s tím, že jádrem strategií internacionalizace musí být mobilita studentů, vědců a vyučujících, zejména vzhledem k tomu, jakou úlohu hraje mobilita vyučujících v předávání znalostí;

Soulad politik

11. zdůrazňuje, že je úkolem a povinností členských států a místních a regionálních orgánů dát obsah návrhu Komise, podle nějž by měli místní a regionální partneři hrát při přípravě strategií za účelem internacionalizace konkrétní úlohu, a že by se jim k tomu měly vytvořit podmínky;
12. doporučuje místním a regionálním orgánům, aby na požadavky partnerství reagovaly s co největší otevřeností a odhodláním a aby iniciovaly a rozvíjely inovativní řešení ve prospěch internacionalizace, a přispěly tímto způsobem ke zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti evropského vysokoškolského vzdělávání, využily komparativní výhody svých vlastních regionů a učinily je přitažlivějšími;
13. upozorňuje, že ačkoli členské státy mohou během programování fondů společného strategického rámce jasně zohlednit cíle programů Horizont 2020 a Erasmus+, ze sdělení podobné očekávání přímo nevyplývá, pokud jde o strategie v oblasti internacionalizace vysokoškolského vzdělávání, ačkoli politika soudržnosti a nástroje pro vysokoškolské vzdělávání, výzkum a inovace mohou znamenat významný přínos, pokud jejich celostátní, regionální a místní strategické rámce berou v úvahu územní rozměr;
14. zdůrazňuje, že možnost předávání znalostí, které pocházejí z institucí vysokoškolského vzdělávání a výzkumných institutů, představuje důležitou podmínku rozvoje venkova a konkurenceschopného zemědělského, lesnického a rybářského odvětví, tak jak to vyzdvihuje řada nástrojů společné zemědělské politiky na programové období 2014–2020. V tomto ohledu je vhodné v rámci plánování a realizace úsilí o internacionalizaci vysokoškolského vzdělávání brát ohled na tyto možnosti součinnosti na nejrůznějších územních úrovních s cílem zajistit, aby Evropa v této oblasti představovala předvoj;
15. připomíná, že řada členských států musí ještě vyvinout velkou snahu o to, aby dosáhly cílů strategie Evropa 2020 v oblasti výdajů na výzkum a vývoj, a zdůrazňuje, že dodatečné příjmy, které pocházejí ze vzdělávacích institucí díky internacionalizaci vysokoškolského vzdělávání, nesmějí v žádném případě členským státům umožnit, aby se vyvlekly ze zodpovědnosti v této oblasti nebo aby ji omezovaly;
16. doporučuje možnost, aby byly cíle a nástroje strategií vypracovávaných v partnerství v celostátním, regionálním a místním měřítku vytyčeny na základě posouzení územního dopadu provedeného ex ante;

Víceúrovňová partnerství a subsidiarita

17. lituje, že ve sdělení Komise není dostatečně přiblížena klíčová úloha, kterou v procesu internacionalizace institucí vysokoškolského vzdělávání zastávají místní a regionální orgány. To by totiž odpovídalo filozofii, z níž vychází systém U-Multirank, který zohledňuje i regionální ukotvení institucí vysokoškolského vzdělávání;
18. vítá, že Komise přesně vymezuje úroveň pro případnou činnost, které odůvodňují intervenci Unie, protože ta je vzhledem ke společným cílům v otázkách vnitřní i vnější internacionalizace vedle činnosti členských států jasně také nezbytná;
19. souhlasí s tím, aby členské státy mohly vhodným a přiměřeným způsobem podporovat regionální a místní úroveň a aby mohly případně navazovat rozsáhlá partnerství, a to i na regionální úrovni, a přispívat tak k tomu, aby instituce vysokoškolského vzdělávání lépe odpovídaly ekonomickým a sociálním potřebám a potenciálu a také potřebám a potenciálu řízení daného regionu;
20. upozorňuje, že důležité, aby mobilita měla dvojsměrnou povahu. V souladu se zásadami rozvoje podporujícího začlenění musí mobilita sloužit zájmům jak regionu původu, tak přijímajícího regionu, jinak by mohla způsobit problémy v oblasti migrace, demografie a konkurenceschopnosti, což by samozřejmě neodpovídalo cílům soudržnosti a solidarity;
21. zdůrazňuje, že v oblasti internacionalizace vysokoškolského vzdělávání obsahuje provádění a využívání víceúrovňových partnerství neodmyslitelný rozměr sociálních inovací. Díky těmto partnerstvím mají územní celky a nevládní a soukromé subjekty na místní a regionální úrovni, jež se jich účastní, mimo jiné také možnost mobilizovat dodatečné zdroje s cílem dosáhnout společně vytyčených cílů;
22. připomíná, že při navazování strategických partnerství je důležité dosahovat co nejširší shody a dbát při tom na to, aby se po provedení strategií internacionalizace osoby, které přísluší ke znevýhodněným či dokonce marginalizovaným skupinám – z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, jazyka či etnické příslušnosti – neocitly v situaci ještě většího znevýhodnění;

Vymezení souboru podmínek

23. oceňuje a vítá kroky, které Evropská komise směrem k harmonizaci, transparentnosti a zjednodušení řízení různých evropských podpor pro vysokoškolské vzdělávání, inovace a výzkum doposud učinila;
24. navrhuje, aby členské státy vypracovaly programy a mechanismy vnitrostátních podpor, nebo aby se případně prioritně zaměřily na určité regiony ve specifické situaci, které by mohly pomoci institucím vysokoškolského vzdělávání na místní a regionální úrovni v provádění jejich strategií internacionalizace;
25. podporuje úmysl Komise posílit v oblasti internacionalizace vysokoškolského vzdělávání přípravu a přijímání rozhodnutí založených na výzkumech a výsledcích výzkumu, a to zejména tehdy, pokud se analýzy budou týkat úlohy místních a regionálních orgánů a osvědčených postupů jak v otázkách modernizace vysokoškolského vzdělávání, tak v otázkách jeho internacionalizace;
26. myslí si, že není dostačující, aby internacionalizace figurovala pouze mezi úkoly, které si univerzity a další instituce vysokoškolského vzdělávání vytyčily, a považuje za zásadní, aby všechny instituce vysokoškolského vzdělávání, bez ohledu na svůj právní status a skutečné pravomoci v otázkách internacionalizace hledaly řešení, která by byla uzpůsobena jejich vlastním potřebám, a aby vytvářely své vlastní řídicí a plánovací struktury a prostředky pro spolupráci;
27. domnívá se, že by se měla přijmout taková opatření, aby se instituce, které nejsou veřejné, ale soukromé, nebo které řídí nadace nebo mají formu nadace, mohly stejně jako veřejné instituce účastnit procesu internacionalizace a nebránila jim v tom žádná neodůvodněná omezení a aby se mohly bez překážek zapojovat do akcí na jejich podporu;
28. připomíná, že v případě operací, investic a dalších projektů spolufinancovaných z fondů společného strategického rámce je důležité zohlednit to, že je zapotřebí internacionalizaci vysokoškolského vzdělávání napomoci, vzhledem k potřebám a skutečným možnostem těch institucí vysokoškolského vzdělávání;
29. doporučuje, aby zejména v případě kandidátských zemí byly předvstupní fondy a fondy určené na období přistoupení využívány také k podpoře internacionalizace institucí, které takové vzdělávání poskytují;
30. žádá Komisi a členské státy, aby učinily všechno pro to, aby provádění strategií internacionalizace posílilo potenciál zaostávajících regionů a aby instituce vysokoškolského vzdělávání, které v otázkách internacionalizace pokročily nejdále, začlenily do svých strategií podporu předávání znalostí těm institucím, jejichž možnosti internacionalizace jsou v současnosti omezené;
31. vyzývá k tomu, aby Rada a Evropská komise urychleně přijaly návrh přepracovaného znění směrnice stanovující opatření v otázkách přistěhovalectví, migrace a víz, a umožnily tak provádět mezinárodní spolupráci v oblasti výzkumu, inovací a vysokoškolského vzdělávání specifickým, flexibilním a transparentním způsobem, který zaručí odpovídající bezpečnost, ale bude zároveň účinný, dostupný a rychlý. To by mělo vyústit ve včasné provedení těchto legislativních nástrojů do vnitrostátního práva členských států a jejich provádění ve spolupráci s místními a regionálními orgány.

V Bruselu dne 30. ledna 2014

*předseda
Výboru regionů*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regionů – Otevření systémů vzdělávání

(2014/C 126/06)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Úvod

1. vítá sdělení Komise Otevření systémů vzdělávání a domnívá se, že je načase začít stimulovat kvalitní inovativní výukové metody a způsoby učení založené na nových technologiích s digitálním obsahem. Obecným cílem opatření uvedených ve sdělení Komise je zlepšení výsledků a vyšší plnění cílů, mj. prostřednictvím vyšší motivace a efektivnějších procesů učení;
2. bere na vědomí priority zdůrazněné v dokumentu, mezi něž patří v první řadě:
 - otevřená vzdělávací prostředí – nové podmínky pro učení a výuku a nové výukové metody a způsoby učení pro digitalizovaný svět a učitelé, kteří se v těchto záležitostech vyznají;
 - otevřené vzdělávací zdroje, tj. lepší přístup ke znalostem, vzdělávacímu materiálu a jiné podpoře na internetu;
 - podpora sítí a společného úsilí různých aktérů a zúčastněných stran s cílem poukázat na situaci a stimulovat a podporovat prvky pro dobře fungující trh s IKT;
3. vyjadřuje souhlas s myšlenkou Komise, že „otevřené technologie všem jedincům umožňují, aby se učili kdekoli a kdykoli, prostřednictvím jakéhokoli zařízení a s pomocí kohokoli“. Zdůrazňuje však, že k realizaci tohoto je nutné, aby se vysokou měrou a v raném stádiu zapojily místní a regionální orgány;
4. souhlasí se závěry Komise, že:
 - je potřeba změnit rámcové vztahy mezi vzdělávacími institucemi, aby bylo možné zavádět nové formy učení zahrnující IKT a otevřená vzdělávací prostředí, např. formy zkoušek a známkování;
 - je potřeba aktualizovat vzdělávání učitelů s využitím „digitální pedagogiky“;
 - digitální gramotnost znamená více než schopnost zacházet s počítačem na čistě technické úrovni. Jedná se ve velké míře o schopnost jeho kreativního a kritického využívání;
 - základním kamenem je přístup k bezplatnému kvalitnímu vzdělávacímu materiálu a je potřeba vyřešit přeshraniční otázky týkající se autorských práv;
 - klíčovou záležitostí je strategický rozvoj širokopásmových sítí;
5. považuje podporu přístupu k otevřeným vzdělávacím zdrojům za velkou výzvu⁽¹⁾. V této oblasti již sice dochází k rozvoji, musí se však pečlivě zvážit, jak lze postupovat systematicky, aby byli zahrnuti všichni, ne pouze ti, kdo spontánně projeví zájem;
6. další velkou výzvou je podle Výboru přimět poskytovatele vzdělávání, učitele a studenty, aby si osvojili digitální dovednosti a s jejich využitím pak rozvíjeli výukové metody a způsoby učení žáků. Tento vývoj je nutné stimulovat, aktivovat a urychlit. Již nyní existují určité moduly pro učení, jež jsou oporou digitálního vzdělávání učitelů a vedoucích pracovníků ve školství;

⁽¹⁾ Otevřené vzdělávací zdroje jsou podle definice UNESCO z roku 2002 materiály k výuce, učení nebo výzkumu, které jsou veřejným majetkem nebo jejichž licence umožňuje jejich volné využívání, přizpůsobování nebo šíření. Otevřené vzdělávání je širší pojem, který zahrnuje rovněž postupy a organizace, jejichž cílem je odstranit překážky v přístupu k vzdělávání. Otevřené vzdělávací zdroje jsou součástí otevřeného vzdělávání, které bylo významně podpořeno využíváním informačních a komunikačních technologií.

7. nezpochybňuje, že vývoj sám o sobě nabídne řadu nových technických možností a že je požadují osoby, které samy rychle spontánně absorbují vývoj. Úkolem EU, jednotlivých států a regionální a místní úrovně je podle VR snažit se o to, aby existovaly udržitelné a bezpečné systémy, které budou mít úspěch ve vzdělávání jako celku, a přispět k tomu, aby byly co nejefektivnější v konkrétním vzdělávacím procesu. Všichni nemají stejné schopnosti využívat technické vymoženosti, proto by se měla zvážít zvláštní opatření, jejichž účelem by bylo zamezit zvětšování rozdílů mezi různými skupinami;

8. domnívá se, že by se toto úsilí mělo systematizovat a strukturalizovat, aby z něho měli prospěch všichni, nezávisle na faktorech, jako je škola, její typ, konkrétní vzdělávací proces, pohlaví, věk, sociální původ, etnická příslušnost a místo pobytu. Technologie by se měly využívat tak, aby se respektovalo soukromí člověka a společné hodnoty. Když se zavedou nové technologie pro vzdělávací účely a vyvinou inovativní formy učení a výukové metody, je nutné zaručit ochranu soukromí jednotlivců a osobních údajů, k nimž mají učitelé přístup;

9. konstatuje, že podle Komise znamená digitální gramotnost mnohem více než zacházení s počítačem na technické úrovni. Patří sem mimo jiné schopnost kriticky a uvážlivě zhodnotit informace a zodpovědně používat interaktivní média. Tato schopnost je rovněž rozvíjena zájmem o zapojení se do kolektivů a sítí pro kulturní, sociální nebo profesní účely;

10. konstatuje, že jedním z hlavních cílů iniciativy Komise je zajistit v Evropě obsáhlou diskusi o přístupu k otevřeným vzdělávacím zdrojům, rozvoj nových inovativních a účelnějších způsobů učení s využitím nových technologií a nabídku nových možností, jak mohou tyto technologie vytvářet a využívat kontakty a sítě související s tímto učením;

11. podporuje tento přístup a domnívá se, že místní a regionální orgány hrají klíčovou úlohu v jeho šíření a provádění a rovněž v diskusích a úvahách týkajících se různých opatření na budování infrastruktury. Do opatření je tedy nutné zapojit všechny správní úrovně: evropskou, národní, regionální a místní;

12. konstatuje, že místní a regionální orgány jsou silně závislé na těchto otázkách týkajících se rozvoje, protože jsou jednak společenskými aktéry, jednak poskytovateli vzdělávání. Dobře vzdělaní občané s odpovídajícími kvalifikacemi pro práci a společenský život jsou rovněž potřební pro trvalý rozvoj a sociální soudržnost obcí a regionů;

13. domnívá se, že co se týče používání nových technologií, musí se pozornost přesunout z výlučného posuzování dovedností a postoje učitele v oblasti IT na okolnosti, v nichž učitel pracuje. Je potřeba věnovat vyšší pozornost a zájem odpovědné úrovni, na níž se vytváří učební plány a přístupy, jež by mohly vést k vyššímu využívání IT ve vzdělávání;

Transformační opatření pro vzdělávání

14. poukazuje na to, že Komise ve sdělení zdůrazňuje, že vývoj v Evropě nedrží tempo s jinými regiony ve světě a může za nimi zaostávat. Je podle něj tedy smysluplné důkladněji analyzovat faktory, které rozhodují o tom, že např. USA a určité asijské země úspěšně investují do strategií transformace vzdělávání založených na IKT;

15. podporuje tudíž návrh Komise podporovat prostřednictvím nových vzdělávacích programů Erasmus+ a Horizont 2020 vzdělávací instituce při vytváření nových obchodních a vzdělávacích modelů a iniciovat činnosti v oblasti testování inovativních metod učení, práce s koncepcemi a hodnocení dovedností;

16. je toho názoru, že klíčovým prvkem úspěchu inovativních způsobů učení je stanovení základů pro hodnocení výsledků vzdělávání, které budou odpovídat novým způsobům učení a novým podmínkám pro učení. Touto otázkou se již Komise zabývala dříve ⁽²⁾;

17. poukazuje na to, že z výzkumu jasně vyplývá, že vzdělávání se vědomě či nevědomě zaměřuje na to, co se testuje, tj. na to, co je součástí zkoušky. Pokud se zachovávají obvyklé formy vnitrostátních (písemných) zkoušek, nebude úspěch nových dovedností jednoduše moc velký. V mnoha příliš tradičních vzdělávacích prostředích se používání zařízení IKT a chytrých telefonů považuje za podvádění;

⁽²⁾ COM(2012) 669.

18. konstatuje, že nové způsoby hodnocení dovedností se často musí oprostít od tradičního vymezení předmětů vyučovaných ve školách a být schopné zohlednit cíle, které souvisejí s přáním rozvíjet klíčové dovednosti;

19. domnívá se, že je zapotřebí rozvoje, v němž se bude upouštět od tradičních souhrnných zkoušek, které se eventuelně řídí přes počítač, a bude se směřovat ke zkouškám, které sledují žáky v celém vzdělávacím procesu, zohledňují dynamické změny a mohou průběžně poskytovat zpětnou vazbu, co se týče nepochopených věcí nebo chyb. Pokud budou žáci pracovat v digitálním prostředí, bude možné koncipovat nástroje, které budou tyto informace shromažďovat a poskytovat účinnou zpětnou vazbu. Pro pedagoga bude v případě možnosti strukturovanějšího a transparentnějšího sledování snadnější zabývat se každý jedincem a včas přijmout potřebná opatření. To je zdůrazněno i ve sdělení Komise;

20. konstatuje, že do této oblasti patří i návrh a úsilí, jež se Komise snaží iniciovat, a to ve spolupráci se zúčastněnými stranami a členskými státy zkoumat a testovat rámce digitálních schopností a nástroje pro sebehodnocení určené žákům, učitelům a vzdělávacím institucím. I zde upozorňuje na význam toho, aby byly místní a regionální orgány, které jsou blízko této činnosti, rychle zapojeny a mohly se stát středem rozvoje a transformace;

21. domnívá se, že jednou z oblastí, kde by Komise měla hrát důležitou úlohu, je různými způsoby podporovat nadnárodní a nadjazykové vzdělávání s využitím nových technologií a kreativních a inovativních způsobů učení. Často se tak bude motivovat a stimulovat rozvoj učení cizího jazyka, zahrnout by se však měly i společensky zaměřené obory, kultura/estetika a přírodní vědy;

22. domnívá se, že důležitým úkolem členských států a poskytovatelů vzdělávání je podporovat inovativní vzdělávací a učební prostředí, např. s využitím evropských strukturálních a investičních fondů. Zároveň je v mnoha případech potřeba, aby se na celostátní úrovni nebo na úrovni, na níž se přijímají právní předpisy, sledovalo, které požadavky na školní činnost jsou překážkou pro učení a předávání poznatků jinými způsoby než tradiční formou ve školních třídách. Takové sledování bude možná muset vést k reorganizaci systémů vzdělávání a jejich požadavků tak, aby se při učení, výuce, ověřování i hodnocení mohlo využívat moderní technické vybavení;

23. podtrhuje, že z hlediska územního rozvoje je zapotřebí dbát na to, aby postupně se snižující digitální propast, pokud jde o přístup k IKT, nepřerostla v podobnou propast ve způsobech jejich využívání. K tomu jsou nutné doplňkové programy, zejména ve venkovských oblastech nebo v případě znevýhodněných skupin. Může se jednat o programy pro předcházení tzv. druhé digitální propasti, a pokud se tato propast již objevila, o programy k jejímu překonání;

24. konstatuje, že mnoho způsobů učení založených na IKT dnes probíhá na vysokých školách. Na této úrovni již studenti často mají schopnosti přijmout sami odpovědnost, vyhledat informace a využít je. V současnosti existují možnosti studovat zcela bezplatně a být ohodnoceni od vysokých škol, jako je Stanford, MIT nebo Harvard, aniž by byla nutná složitá pravidla týkající se oprávněnosti, zásluh nebo volby. Miliony studentů těchto možností využívají, což bude mít za následek zásadní změnu obvyklého modelu vysokých škol;

25. považuje za důležitou otázku to, zda určité exkluzivní univerzity, většinou z anglosaských zemí, získají během následujících 15 let dominantní postavení a mnoho státních či regionálních vysokých škol bude případně vnímáno jako méně atraktivní nebo zda bude mít tento jev pouze okrajový význam;

26. domnívá se, že rostoucí mezinárodní konkurence může ovlivnit různé disciplíny v různé míře. Předměty a obory, které jsou silně ovlivněny vnitrostátní realitou a jejichž náplň i učební texty do velké míry z této reality vycházejí, např. právo a vzdělávání učitelů, budou pravděpodobně ovlivněny méně než předměty, které jsou ze své povahy mezinárodní, jako např. mnoho technických či přírodovědných oborů, medicína a moderní jazyky;

27. je toho názoru, že malé a střední podniky hrají stále důležitější úlohu jak v evropském, tak v místním a regionálním růstu. Celosvětová konkurence a nové technické možnosti mění požadavky na znalosti a kvalifikace;

28. konstatuje, že jak organizace, tak jednotlivci se musí stále častěji přizpůsobit, tj. učit se nové věci a učit se více, aby se uplatnili v budoucnosti. Pro podniky a regiony je tedy stále naléhavější rozvíjet inovativní způsoby naplnění potřeb kvalifikací v budoucnu. Jako jejich největší překážka se uvádí nedostatek vhodných znalostí a kvalifikací. VR se domnívá, že otevřenější přístup k otevřenému vzdělávání, např. kurzům on-line, by mohl být jedním z řešení této překážky;

29. je toho názoru, že je zvláště potřeba systematicky a obecně podporovat rozvoj mladších žáků. Výzkum ukazuje, že děti se v raném věku mohou velmi dobře naučit zacházet s čtečkami knih. Zde jde rovněž o zisk zkušeností s tím, jak výuka a učení využívající moderní digitální technologie mohou být nápomocné mladším ročníkům;

30. domnívá se, že hlavním cílem je lépe usnadnit rozvoj vhodných a vzájemně souvisejících dovedností, např. aby se dítě naučilo převzít iniciativu, mít kontrolu nad svým učením a umět se samo ohodnotit. Existují již dobré iniciativy, ale Výbor upozorňuje na potřebu takových opatření, z nichž budou mít prospěch všichni žáci;

31. konstatuje, že v Evropě obecně dochází ke značnému přesunu obyvatel z již tak řídké zalidněných oblastí (venkova a malých a středně velkých měst) do velkých měst. Domnívá se, že je potřeba hlouběji prozkoumat, jak mohou nové technologie zvláště podpořit učení, získávání informací, komunikaci a vytváření sítí v méně zalidněných oblastech, kde se počet žáků snižuje, může dojít k zavírání škol, a žáci tedy mohou dojíždět daleko. Nové technologie budou sotva moci nahradit potřebu vzdělaných pedagogů v místě, je však potřeba zvážit a šířit způsoby, jakými je možné s využitím IKT a pedagogů, kteří je umějí používat, nabídnout přiměřený a široký výběr kvalitního vzdělávání;

32. upozorňuje rovněž na podmínky pro vzdělávání dospělých, které je v této souvislosti možné podpořit a rozvíjet. Domnívá se, že podmínky, které vytvářejí nové technologie a nové metody, přinášejí nové možnosti, jak vytvořit flexibilnější způsoby učení pro dospělé, aby mohli kombinovat studium na různých vzdělávacích úrovních, a rychleji tak nezávisle na místě bydliště v regionu dosáhnout kvalifikace potřebné pro získání pracovního místa;

33. konstatuje, že toto lze zase usnadnit, pokud budou na místní či regionální úrovni existovat možnosti, jak podpořit jednotlivce při tvorbě jejich studijních plánů a dát jim podporu, co se týče uznávání a odborného vedení, a dále možnosti uznávání kvalifikací získaných mimo systém formálního vzdělávání nebo v jiné zemi, např. formou validace. Zde je však nutný dohled, aby se mohly odstranit eventuální překážky ve vnitrostátním právním rámci a aby existovaly stimuly pro spolupráci a účast různých subjektů, např. vysokých škol;

34. konstatuje, že další oblastí, která se aktualizuje, je průzkum toho, jak lze uznávání dovedností získaných pomocí digitálních technologií a na internetu dokumentovat prostřednictvím validace, která se provádí pomocí nástrojů vytvořených na vnitrostátní a evropské úrovni. V tomto smyslu má prvořadý význam vytvoření skutečného evropského prostoru dovedností a kvalifikací. Naléhá proto na Komisi, aby velmi rychle předložila konkrétní návrh v této oblasti;

35. zdůrazňuje, že úspěšné učení s využitím IKT dává studentům předpoklady k tomu, aby mohli lépe reagovat na potřeby a poptávku trhu práce dnes a v budoucnu. Tato otázka má velký význam pro místní a regionální úroveň;

36. domnívá se, že díky novým způsobům učení vzniknou různé nové profily kvalifikací, které se často vymykají tradičním vzorcům vzdělávání, dokumentaci o vzdělávání a tradičním typům zkoušek. To znamená, že může být potřeba rozvíjet a podporovat povědomí o těchto profilech na trhu práce. Místní a regionální úroveň může sehrát aktivní úlohu v podpoře zaměstnavatelů a místních/regionálních zástupců pracovníků v těchto záležitostech;

Přístup ke znalostem, možnost využívat „otevřené znalosti“

37. zdůrazňuje, že bezplatný kvalitní vzdělávací materiál je základním kamenem úspěšného vzdělávacího procesu. Komise ve sdělení zdůrazňuje, že důležité zaručit znalosti, které budou otevřené, tj. budou poskytovány pomocí nástrojů přístupných všem;

38. podobně jako Komise klade důraz na to, že se nejedná o nějaké vylepšené distanční vzdělávání v tradičnějším pojetí. Jde naopak o zajištění vzdělávacích zdrojů a obvyklejšího vzdělávacího materiálu, což umožňuje spojit přímou výuku s učením na internetu. Z provedené veřejné konzultace vyplývá, že takové vzdělávání je stále ještě příliš roztržité a nedůsledně používané;

39. je toho názoru, že základem je to, aby žáci a učitelé měli přístup k příslušnému modernímu vybavení. Považuje přístup k širokopásmovému připojení za důležitou podmínku účasti všech. Jak upozorňuje zpráva OECD, má počítač sám osobě stále menší význam, zatímco význam připojení k internetu se neustále zvyšuje⁽³⁾. Situace se v tomto směru se liší nejen mezi členskými státy, výrazné rozdíly v tomto přístupu lze pozorovat i v jejich rámci;

40. považuje za nezbytné, aby bylo možné podporovat zaostalé regiony, a všichni studenti tak měli podobné podmínky pro využívání technologií. Klíčovou záležitostí je strategický rozvoj širokopásmových sítí. V regionech a oblastech, které jsou vyloučeny, jsou mladí lidé připraveni o nové podmínky učení a demokratické výchovy, které lze jinak rozvíjet⁽⁴⁾;

41. plně sdílí názor Komise, že by bylo vhodné připojit všechny školy a ideálně i všechny třídy k širokopásmové datové síti a umožnit jim s využitím prostředků z evropských strukturálních a investičních fondů přístup k otevřeným databázím. Připomíná, že se již vyjádřil v tom smyslu, že pokud budou poskytovatelé vzdělávání na terciální úrovni vzdělávání široce využívat řešení v oblasti IKT, může to přispět ke zvýšení počtu studujících na této úrovni v řídké zalidněných oblastech, na ostrovech, v horských oblastech a nejvzdálenějších regionech⁽⁵⁾;

42. zdůrazňuje, že technologie roku 2013 ale nepomohou, pokud nebudou současně doplněny o metodiku roku 2013. Podle tradičního pohledu na znalosti se znalosti rozšiřují už při zvýšení přístupu k informacím. Odpovědnost za znalosti mají podle tohoto názoru sami žáci. Není to však efektivní způsob práce. Proto je důležité rozlišovat mezi přístupem k informacím a procesem transformace informací na znalosti, k němuž vždy dochází u jednotlivců;

43. konstatuje, že tento proces transformace silně závisí na předpokladech jedince, jeho porozumění, zájmu a motivaci. Na možnosti digitálního učení a náležitě uzpůsobenou pedagogickou činnost je třeba nahlížet v tomto světle. Může se jednat o nabídku různých způsobů učení, které jsou vhodné pro styl učení jednotlivých žáků/studentů a využívají nové technologie. Díky digitálním technologiím lze nyní mnohem lépe podpořit všechny styly učení;

Prvky právní povahy, které je potřeba zaručit

44. konstatuje, že využívání cloud computingu je v řadě oblastí stále běžnější, a to nejen pokud jde o přímé uchování dat. Jde o to, že dodavatel zajistí podnikům a organizacím určitý prostor pro ukládání, k němuž mají přístup prostřednictvím internetu. Za posledních deset let se objevily různé typy internetu. Jednou ze základních myšlenek je, že by uživatel neměl zaznamenat žádný rozdíl mezi tím, zda se soubor nachází na místním serveru nebo na jednotce, jež je vzdálena několik tisíc km;

45. poukazuje zde na otazníky ohledně podmínek ukládání osobních údajů a údajů o žácích u soukromého vlastníka, často z jiné části světa. Otázkou je, zda jsou tyto podniky připraveny podepsat dohodu o používání s mnoha místními, regionálními nebo státními úřady v různých zemích. Vítá v tomto směru soustředěnější úsilí Komise;

46. za související záležitost považuje to, kdo má práva na materiál, jež žáci a učitelé vyprodukují v rámci školní činnosti či mimo něj. Stále více z nich začíná vytvářet vlastní zdroje pro učení a používají materiál vytvořenými jinými osobami, který lze upravit. Existuje mnoho důvodů pro to, že množství materiálu vlastní produkce roste, jako např. že vybavení na tuto produkci (počítače, videokamery a digitální fotoaparáty) je stále levnější;

⁽³⁾ OECD (2012) Connected minds. Technology and Today's learners (Paříž).

⁽⁴⁾ CdR 3597/2013 a CdR 2414/2012.

⁽⁵⁾ CdR 2392/2012.

47. konstatuje, že je také stále snadnější toto vybavení používat, neboť současně rostou znalosti uživatelů. Pomocí udělování licencí se může ten, kdo materiál vytvořil, rozhodnout, která práva si ponechá a kterých je připraven se vzdát. Může se jednat o vyjasnění zákonných práv na digitální obsah, např. internetové stránky, vzdělávací materiál, hudba, filmy, fotografie či blogy. Někdy se také jedná o licence, které jsou uzpůsobeny zákonům v mnoha zemích. Považuje za důležité, aby Komise přispěla ke stanovení technických řešení a udržitelných rámců v této oblasti;

48. konstatuje, že další otázkou, která má význam nejen pro místní a regionální orgány, je doba, po jakou lze vysvědčení a podobné dokumenty nechat veřejně přístupné;

49. poukazuje v této souvislosti ještě na jednu záležitost, a sice „data mining“, tj. jak se má člověk postavit k tomu, že podniky využívají poznatky o žácích a zaměstnancích škol k tomu, aby je dále prodaly;

Spolupráce v oblasti vzdělávání, sítě

50. jak již uvedl dříve, aby mohla probíhat spolupráce mezi různými evropskými regiony, je potřeba upozornit na znevýhodněné regiony, aby členské státy a regiony, které zaostávají za zbytkem Evropy, mohly prostřednictvím strukturální a investiční podpory rozvíjet své místní struktury IKT a účastnit se společných projektů s jinými školami v Evropě a aby existoval přístup k otevřeným vzdělávacím zdrojům;

51. konstatuje, že nejvíce lidí lépe získává znalosti prostřednictvím možností spolupracovat a rozvíjet nové myšlenky, zpochybňovat a kritizovat. Tento typ schopností se rovněž považuje za stále důležitější pro rozvoj trhu práce a společnosti dnes i v budoucnu. Domnívá se, že pomocí vzorců vytvářených v současnosti prostřednictvím sociálních médií, počítačových her a videoher a stále rostoucí interakce v mediální společnosti se tyto oblasti musí začlenit do učení;

52. konstatuje, že ve výše uvedené studii OECD ⁽⁶⁾ jsou rovněž označeny nejběžnější typy činností probíhajících s využitím IT. Jedná se o to, že učitel připravuje pro žáky úkoly a během přípravy hodin a prezentací surfuje na internetu. V menší míře dochází k tomu, že učitel komunikuje digitálně s rodiči, aby tak posoudil vývoj žáků nebo zhodnotil digitální učební zdroje. Domnívá se, že to ukazuje na smysl posílení a rozvoje pedagogické činnosti související s IKT, a to nejen prostřednictvím možností komunikace s jinými školami, jejich učiteli a žáky;

Společné úsilí

53. považuje za důležité, aby byla vytvořena společná evropská platforma otevřená různým zájmům, s jejíž pomocí by se mohly vyvíjet nástroje pro měření a ukazatele, které umožní lépe sledovat stupeň pokroku ve využívání informačních a komunikačních technologií u různých poskytovatelů vzdělávání, ve školách a v jiných vzdělávacích prostředích;

Zvláště poukazuje na to, že ...

54. vzdělávací potřeby zdůrazněné ve sdělení Komise (tj. nutnost propagace kvalitních a inovativních výukových metod a způsobů učení s využitím nových technologií a digitálního obsahu) závisí různými způsoby a ve velké míře na místních a regionálních orgánech jakožto správních orgánech, zajišťovateli a v mnoha případech poskytovateli vzdělávání a rovněž nákupci, jejichž zájmem a potřebou je dobře vzdělaná pracovní síla a dobře vybavení občané. Navzdory tomu jsou odkazy na místní a regionální úroveň uvedené ve sdělení příliš strohé;

55. je potřeba jasněji zapojit místní a regionální úroveň do pokračující činnosti a jasně označit místní a regionální celky za oblasti diskusí a opatření souvisejících s vytvářením nových technických předpokladů pro učení, oblasti učení s využitím digitálních technologií, rozvoje inovativních metod výuky vhodných pro tyto technologie a přístupu k otevřeným vzdělávacím zdrojům a za podporu rozvoje sítí a kontaktů pro toto učení.

V Bruselu dne 31. ledna 2014

předseda
Výboru regionů

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽⁶⁾ OECD (2012): *Connected minds. Technology and Today's learners* (Paříž).

Stanovisko Výboru regionů – Nerovnosti v oblasti zdraví v Evropské unii

(2014/C 126/07)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Úvod

1. vítá zprávu⁽¹⁾ o pokroku v provádění sdělení z roku 2009⁽²⁾, jež obsahovalo harmonogram opatření k nápravě nerovností v oblasti zdraví; uznává, že zpráva je připravena pečlivě a že jde o zprávu předběžnou, domnívá se však, že by bylo užitečné připomenout míru úspěšnosti jednotlivých opatření a postavit do popředí ta z nich, jež zasluhují další pokračování a dokončení;
2. domnívá se, že zdraví a dobré životní podmínky jednotlivců i populace jako celku jsou jejich nejcennějšími statky; domnívá se, že i přes znění článku 35 Listiny základních práv EU představuje rozsah nerovností v oblasti zdraví mezi členskými státy i uvnitř jednotlivých států problém ve světle závazků EU týkajících se solidarity, sociální, hospodářské a územní soudržnosti, lidských práv a rovných příležitostí;
3. uznává, že mezi determinující faktory zdravotního stavu patří široké spektrum osobních, sociálních, ekonomických a environmentálních vlivů, jejichž vzájemné vazby určují zdraví jednotlivce i populace. Nerovnosti v oblasti zdraví do značné míry vyvstávají na pozadí sociálně-ekonomického znevýhodnění; na zdraví a dobré životní podmínky přímo působí také politická rozhodnutí orgánů na všech úrovních, volba způsobu života jednotlivce, jeho účast na životě komunity, biologické faktory i hlediska zeměpisná;
4. zdůrazňuje, že vzhledem k těmto rozmanitým faktorům nelze nerovnosti v oblasti zdraví řešit výhradně na poli zdravotnictví; zapojit se musejí všichni ti, kteří pracují ve prospěch zdraví a dobrých životních podmínek, a to formou integrovaných a koordinovaných plánů činnosti na všech úrovních správy, přístupem „Otázky zdraví ve všech politikách“ a širším zapojením společnosti; poukazuje na skutečnost, že klíčovým předpokladem úsilí o zahájení a realizaci tohoto plánu je politické a organizační vedení se zřetelným důrazem na strategické řešení nerovností v oblasti zdraví;
5. je si vědom rozmanitosti zdravotnických systémů v EU a současně zdůrazňuje, že regionální a místní orgány jsou významnými poskytovateli veřejných zdravotnických služeb, organizátory zdravotnické osvěty a garanty prevence chorob; místní a regionální orgány rovněž zajišťují politiky v oblasti zaměstnanosti, bydlení, dopravy, plánování, životního prostředí a veřejné bezpečnosti a další, které se také podílejí na podpoře veřejného zdraví a snížení nerovností v této oblasti; domnívá se, že v mnoha případech je místní a regionální správa tou úrovní, kde lze formulovat a cíleněji a účinněji realizovat mezioborové přístupy, které jsou zásadní pro snížení nerovností v oblasti zdraví, a demonstrovat jejich výsledky;
6. obává se, že současné hospodářské klima představuje vážnou hrozbu, neboť škrty v rozpočtu na zdravotnictví probíhají spolu s prokázanými problémy stárnutí obyvatel, a to dále komplikuje financování zdravotnických služeb. Snížení nerovností v oblasti zdraví je třeba považovat za jeden ze zásadních úkolů, neboť řada orgánů v členských státech je nucena reformovat zdravotnické systémy tak, aby dosáhly vyšší účinnosti a udržitelnosti;
7. konstatuje, že zpráva pouze uvádí, že „některé nerovnosti v oblasti zdraví souvisejí s rozdíly v kvalitě a účinnosti zdravotnických služeb v EU“⁽³⁾; domnívá se, že na podporu tohoto tvrzení bylo možno současně zveřejnit Marmotovu Zprávu o nerovnostech v oblasti zdraví v EU⁽⁴⁾, která by také možná prospěla zacílení závěrů zprávy, která je předmětem tohoto stanoviska;

⁽¹⁾ Zpráva o nerovnostech v oblasti zdraví v Evropské unii – SWD(2013) 328 final.

⁽²⁾ Solidarita v oblasti zdraví: snížení nerovností v oblasti zdraví v EU, COM(2009) 567 final.

⁽³⁾ SWD(2013) 328, s. 20 (není k dispozici v češtině – pozn. překl.).

⁽⁴⁾ Marmot, M. a kol.: Zpráva o nerovnostech v oblasti zdraví v EU, Evropská komise (v tisku).

Nerovnosti v oblasti zdraví – některá fakta a čísla

8. vyjadřuje politování nad skutečností, že dle zprávy přetrvávají značné, rozsahem nepřijatelné nerovnosti v oblasti zdraví v členských státech i mezi nimi. U několika ukazatelů se míra nerovností v posledních letech snížila, u jiných však k žádné změně nedošlo a některé se dokonce zhoršily; Výbor upozorňuje zejména na velmi vysoké rozdíly v počtu let prožitých ve zdraví mezi členskými státy, dosahující téměř 19 let – ačkoli tedy dochází k prodlužování naděje dožití, žijí lidé delší dobu s chronickými onemocněními;

9. vítá skutečnost, že došlo k poklesu úmrtnosti a prodloužení naděje dožití. Tato zlepšení však ohrožují sílící nepříznivé trendy týkající se obezity, cukrovky a nedostatku tělesné aktivity; nezakročíme-li, čeká nás vlivem předpokládaného rostoucího výskytu chronických onemocnění nezdravá a nákladná budoucnost;

10. v některých členských státech brání přístupu ke zdravotnickým službám velice výrazné bariéry (včetně nákladů, vzdálenosti a čekací doby), navíc se druh a kvalita poskytované lékařské péče často odvíjí od služeb dostupných v místě bydliště pacienta; Výbor poukazuje na společenskou prospěšnost pobídek motivujících lékaře a zdravotnická zařízení k výkonu činnosti ve znevýhodněných a izolovaných oblastech;

11. s ohledem na sociální gradient, jenž existuje v souvislosti se zdravotním stavem, se domnívá, že hlavním požadavkem při řešení nerovností v oblasti zdraví je to, aby bylo uplatněno spíše pojetí spočívající v *dosažení stejné vyšší úrovně než čistě statistické vyrovnání*, aby se tak zdraví všech skupin obyvatel zlepšilo na úroveň, které se těší zdravější část populace;

Stav provádění iniciativy Solidarita v oblasti zdraví

12. vítá společnou akci pro boj proti nerovnostem v oblasti zdraví, která za účasti 15 členských států probíhá v letech 2011–2014; z důvodu kontinuity potřebné k zařazení této problematiky mezi priority a ve snaze navázat na dosavadní výsledky podporuje rozšíření iniciativy posílením její podpory a zacílení; dle názoru Výboru by atraktivitě společné akce mohlo také prospět nasazení pružnějších nástrojů spolufinancování;

13. podporuje zavedení a realizaci náležitě financovaných zastřešujících mezioborových strategií na odpovídajících úrovních správy, neboť snižování nerovností v oblasti zdraví bude nutně vyžadovat závazky řady ministerstev a úrovní správy, jež často soupeří o zdroje a začasť také mají zúžené vidění problému vlastní optikou; celostátní strategie se mohou stát základem pro přípravu strategií regionálních a místních a opačně;

Zlepšení datové a znalostní základny

14. podporuje probíhající programy zaměřené na šíření poznatků z úspěšných projektů, jež mají překonat propast mezi výzkumem, politikou a praxí a podněcovat další podobné projekty; vzhledem k záplavě informací plynoucích k politickým činitelům a lékařům se vyslovuje pro jejich prezentaci přístupnou a stručnou formou; zvláště pak žádá výstižnější informace doložené úspěšnými příklady; dále doporučuje vytvořit a propagovat klíčový portál k získání informací;

15. vítá příklady významné spolupráce mezi Evropskou komisí, mezinárodními agenturami a veřejnými zainteresovanými subjekty a doporučuje partnerství nejvyššího řádu s evropskou větví Světové zdravotnické organizace při koordinaci politik, sdílení zdrojů a podpoře iniciativ, jako jsou *Zdravá města*, síť WHO Regiony pro zdraví a globální síť *Města a obce pro každý věk*; podporuje též pokročilou spolupráci v podobě pracovních programů příslušných agentur EU;

16. pokrok se velmi obtížně měří bez potřebných dat, a proto Výbor naléhavě vyzývá všechny orgány, aby dále pracovaly na přípravě standardizovaných základních evropských zdravotních ukazatelů, které by měly být vypracovány v úzké spolupráci s místními a regionálními zástupci; dle možností by to mělo usnadnit snahy o řešení nerovností v oblasti zdraví na subnárodní úrovni; Výbor zdůrazňuje, že s ohledem na různé vnitrostátní a mezinárodní ohlašovací povinnosti je zapotřebí předcházet při sběru dat duplicitní administrativní zátěží;

17. vítá program EU zkoumající nerovnosti v oblasti zdraví a navrhuje, aby mezi témata vhodná pro další výzkum byla zařazena účinnost opatření ke snížení nerovností v oblasti zdraví, faktory související s rozdíly v počtu let prožitých ve zdraví, podrobnější analýza dlouhodobých studií s cílem lépe pochopit, co ovlivňuje nerovnosti v oblasti zdraví, ukazatele duševního zdraví, a odpověď na otázku, proč některé regiony s relativně nízkým HDP mají dobré zdravotní ukazatele a naopak;

Budování závazku celé společnosti

18. znovu připomíná, že zásadním předpokladem řešení nerovností v oblasti zdraví je plnění cílů strategie Evropa 2020, a poukazuje na spojitost zdravého obyvatelstva a produktivní, udržitelné ekonomiky; nutné je též proměnit cíle přijaté na vysoké úrovni ve hmatatelné měřitelné výsledky na úrovni místní a regionální;
19. klade důraz na skutečnost, že zásadním předpokladem zdravé populace je návrat lidí do práce a zajištění zdravých pracovišť; zdůrazňuje, že prvořadou podmínkou snižování nerovností v oblasti zdraví je snížení dlouhodobé nezaměstnanosti a nezaměstnanosti mladých; se znepokojením pozoruje současné i dlouhodobé dopady na tělesné a duševní zdraví těch, kteří se cítí vyloučení z možnosti přispět svým dílem k životu společnosti;
20. zdůrazňuje potřebnost silných sítí sociální podpory, neboť podpora rodiny, přátel a místní komunity má příznivý vliv na zdraví včetně zdraví duševního, zvláště pak u starších občanů trpících izolací, sníženou pohyblivostí a komunikačními potížemi;
21. jelikož z reklamy na spotřební zboží a služby jsou z rozpočtových důvodů vytěšňovány zdravotní informace a protože zlepšení zdraví vyžaduje účast širší veřejnosti, považuje za zcela nezbytné zapojit soukromý sektor, a to buď pomocí iniciativ z okruhu sociální odpovědnosti podniků, nebo pomocí legislativních či fiskálních opatření tak, abychom dosáhli příznivějších výsledků, co se týče zdraví společnosti, tedy např. omezením vyhazování čerstvých potravin, jasnějším označováním, cenami energie atd.;
22. podporuje analýzu možného využití finančních opatření k odrazování od spotřeby tabáku, zneužívání alkoholu a přílišného množství nasycených tuků, cukru a soli v některých zpracovaných potravinách, aby byly lépe zohledněny jejich náklady pro oblast veřejného zdraví a jiné veřejné služby. Zároveň podporuje obdobná opatření k podnícení zdravějších potravin a zdravějšího životního stylu, aby se stimulovala změna chování;
23. domnívá se, že příslušné koncepce správy by se měly prostřednictvím posouzení dopadů na zdraví posunout k tomu, aby vyhovovaly zdravotním požadavkům, a zajistilo se tak, že konečný výsledek veřejné politiky povede ke zlepšení zdravotního stavu a dobrých životních podmínek obyvatel a současnému snížení nerovností v oblasti zdraví;

Uspokojit potřeby ohrožených skupin

24. domnívá se, že zásadně důležité je umožnit co nejlepší start dětem, neboť snižování nerovností v oblasti zdraví a jeho zlepšování je nejučinnější před narozením a v raném dětství. Doporučuje věnovat zdraví dětí zvláštní pozornost v programech zaměřených na snížení nerovností v oblasti zdraví a poukazuje na nutnost dostupné kvalitní péče o děti; tato opatření vykazují lepší návratnost než pozdější zásahy;
25. upozorňuje na úspěchy ověřených a nákladově efektivních programů na podporu rodičovství⁽⁵⁾ s praktickými strategiemi, které pomáhají zvládat chování dětí i rodičů, a doporučuje další šíření podobných programů, především pak ve prospěch ohrožených dětí a rodičů;
26. domnívá se, že mezi nejvážnější současné problémy patří dětská obezita. Vzhledem k sociálně-ekonomickému rozdělení patrnému již v útlém věku přechází dětská obezita značnou měrou do dospělosti a je zdrojem vzniku a zhoršování chronických onemocnění a škodí jak ekonomice zdravotnictví, tak osobnímu zdraví; Výbor proto s nadějí očekává návrh akčního plánu Evropské komise na toto téma;
27. vzhledem k tomu, že WHO přisuzuje téměř 60 % nemocí v Evropě sedmi hlavním rizikovým faktorům⁽⁶⁾, se domnívá, že klíčem ke snížení nerovností v oblasti zdraví je věnovat pozornost těmto rizikovým faktorům a zvýšit zdravotní očekávání zejména formou vzdělávání. Výbor doporučuje posílit cílené zaměření na konkrétní skupiny pomocí IKT, sociálních médií a osobních vzorů tak, aby informace o zdraví a zdravém životním stylu byly k dispozici v přístupné a důvěryhodné podobě, neboť dlouhodobé zdravotní dopady nemusejí být pro každého bezprostřední prioritou;

⁽⁵⁾ Např. <http://www.triplep.net/glo-en/home>.

⁽⁶⁾ Vysoký krevní tlak, užívání tabáku, nadměrné pití alkoholu, vysoká hladina cholesterolu, nadváha, nízký příjem ovoce a zeleniny a nedostatek tělesné aktivity: Úmrtnost a výskyt nemocí v závislosti na vybraných hlavních zdravotních rizicích – Zpráva WHO o celosvětových zdravotních rizicích (2009).

28. vyzývá Komisi, aby dále zlepšovala výměnu zkušeností se zdravotní osvětou, podporou zdravého životního stylu a prevencí, včasnou diagnózou a léčením u alkoholismu, kouření, výživy, obezity a drog; dále vyzývá orgány v členských státech k podpoře tělesné aktivity, zdravého životního stylu a programů zaměřených na základní dovednosti potřebné pro život (zdravotní gramotnost, základní věda, schopnost vyhledávat informace, počítání potřebné k rozpočtování atd.) se zvláštním zřetelem k mladým lidem a ohroženým skupinám;

29. vzhledem k tomu, že starší občané mohou čelit souběhu několika faktorů včetně nižších příjmů, chronických onemocnění, izolace a snížené pohyblivosti, a to v době, kdy se lidé dožívají vyššího věku, zdůrazňuje význam plnění cílů evropského inovačního partnerství v oblasti aktivního a zdravého stárnutí a podporuje široké provádění souvisejících akčních plánů; rád by též podpořil *Dublinkou deklaraci o městech a obcích pro každý věk v Evropě 2013* ⁽⁷⁾;

30. zdůrazňuje, že programy na podporu veřejného zdraví, jež snižují nerovnosti v oblasti zdraví, mohou být nákladově efektivní – např. screening, určení a léčba rizikových skupin, kde dědičné předpoklady zvyšují pravděpodobnost výskytu některých onemocnění; těmto programům může být dána přednost (např. zlepšením přístupu žen s nízkým příjmem ke screeningu rakoviny děložního čípku) z důvodu efektivity;

31. poukazuje na nutnost řešit nerovnosti v oblasti zdraví prostřednictvím orgánů a služeb na místní úrovni a aktivních organizací na podporu komunitního rozvoje, jež nejlépe rozumí potřebám místních ohrožených skupin a dokáží zajistit nejprospěšnější účast na programech;

Dále rozvíjet příspěvek politik EU

32. domnívá se, že i když organizace a poskytování zdravotnických služeb spadá do pravomoci orgánů v členských státech, lze zprávu a činnost Komise na podporu činnosti členských států a k její koordinaci považovat za vyhovující zásadám subsidiarity a proporcionality; oceňuje, že různé politiky EU a její programy financování v oblastech, jako jsou sociální věci, výzkum a inovace, vzdělávání, energetika, rozvoj venkova a regionální politika, mají potenciální dopad na zdraví a zdravotní faktory a přispívají ke snižování nerovností v oblasti zdraví;

33. vítá soubor tematických cílů Komise jako způsob zaměření výdajů a zařazení snižování nerovností v oblasti zdraví mezi investiční priority EFRR; domnívá se, že zařazení zdravotních aspektů do různých programů a proudů financování z prostředků EU je dalším podnětem k budování meziodvětvových strategií na vysoké úrovni; schvaluje příslušné předběžné podmínky dle nařízení o společných ustanoveních a domnívá se, že k dosažení požadovaných výsledků je třeba provádět veškeré následné strategické politické rámce na odpovídající operační úrovni;

34. vyjadřuje znepokojení nad uvedenou nedostatečnou schopností zdravotnických systémů realizovat investice do snížení nerovností v oblasti zdraví ⁽⁸⁾; zdůrazňuje, že je třeba postavit do popředí budování kapacit za účelem získání fondů EU na tyto investice; na podporu tohoto záměru se vyslovuje pro širší propagaci zdrojů, jako je Zpráva o využití strukturálních fondů EU organizace Equity Action (*Health Equity and Regional Development in the EU – Applying EU Structural Funds*) a znovu připomíná nutnost vybudovat síť široce známých kontaktních míst v členských státech;

35. zdůrazňuje, že ve všech fázích programového období evropských strukturálních a investičních fondů je zásadním požadavkem usnadnění účasti místních a regionálních systémů zdravotnictví, díky níž bude možno zajistit odpovídající důraz na zlepšení v oblasti zdraví, především při využití prvků operačních programů, jež jsou na volném uvážení, neboť ve všech regionech se často vyskytují lokální ložiska problémů;

36. vyjadřuje zklamání nad zjištěním, že snižování nerovností v oblasti zdraví není specifickým cílem v rámci programu *Zdraví pro růst*; obecněji podporuje vyrovnané investice do infrastruktury a preventivní zdravotní péče; podporuje vyrovnané investice do infrastruktury mezi rozvojem velkých nemocnic (dle výskytu) a přístupnější, integrovanou komunitní péči; rovněž poukazuje na nutnost vyhodnotit výdaje EU se zřetelem k účinnosti, udržitelnosti a návratnosti investic;

37. podporuje větší míru využití nástroje evropského seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) příslušnými úřady a orgány při rozvíjení partnerství, aby se usnadnily přeshraniční projekty ke snížení nerovností v oblasti zdraví, například pokud jde o infrastrukturu a přístup k nejmodernějšímu zdravotnickému zařízení;

⁽⁷⁾ http://www.ahaconference2013.ie/dublin_declaration/dublin_declaration_text.

⁽⁸⁾ SWD(2013) 328, s. 16.

Závěry

38. v době rostoucího demografického a rozpočtového tlaku vítá širší iniciativy EU na pomoc orgánům v členských státech v úsilí o rozvoj udržitelných a efektivních systémů zdravotnictví, zejména prostřednictvím investic do preventivní zdravotní péče s cílem snížit budoucí dlouhodobé náklady, a dále ve snaze o restrukturalizaci systémů zdravotnictví tak, aby poskytovaly rovný přístup ke kvalitní zdravotní péči;

39. vítá pokrok v opatřeních Komise zaměřených na nerovnosti v oblasti zdraví a zdůrazňuje, že je třeba dále konat na všech úrovních správy; možnosti řešení nerovností v oblasti zdraví v členských státech existují např. v rámci evropského semestru, místní a regionální orgány mají také možnost zavádět strategie ke snížení nerovností na subnárodní úrovni pomocí ověřených a nákladově efektivních opatření zaměřujících prostředky na nejohroženější skupiny;

40. vzhledem k odpovědnosti místních a regionálních orgánů by se VR rád účastnil příslušných iniciativ Evropské komise a nabízí k tomu vlastní zdroje; Výbor by též uvítal, kdyby Evropská komise v nadcházejících třech letech předložila další zprávu o pokroku.

V Bruselu dne 31. ledna 2014

*předseda
Výboru regionů*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regionů – Sociální rozměr hospodářské a měnové unie

(2014/C 126/08)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Obecné připomínky

1. **vítá** sdělení Komise o posílení sociálního rozměru hospodářské a měnové unie (HMU), jež je předkládáno v rámci plánu dotvoření HMU, který stanovila Evropská rada ve dnech 13. a 14. prosince 2012;
2. **domnívá se**, že toto sdělení je významným prvním krokem, neboť realizace v něm obsažených návrhů umožní vybudovat základy skutečného sociálního pilíře v HMU;
3. v této souvislosti **zdůrazňuje**, že Evropská rada ve dnech 19. a 20. prosince 2013 oficiálně schválila používání hlavních sociálních ukazatelů a ukazatelů zaměstnanosti v evropském semestru 2014, lituje však toho, že mají sloužit pouze k analýze vývoje v sociální oblasti. Znovu proto vyzývá k tomu, aby byl sociální rozměr HMU začleněn do řízení a koordinace hospodářských politik a dohledu nad nimi;
4. **vítá** návrhy Komise, jejichž cílem je obnovit rovnováhu v eurozóně, přičemž se zatím kladl důraz především na Pakt o stabilitě a růstu a na balíček šesti právních aktů (tzv. *6-pack*), a prosadit záměr připojit ke stávajícím pilířům HMU (hospodářský, rozpočtový, bankovní a politický) pilíř sociální;
5. **zdůrazňuje**, že tento budoucí sociální pilíř HMU musí mít průřezový charakter, aby byl lépe zohledňován sociální rozměr a sociální dopady správy ekonomických záležitostí v HMU. Má to zásadní význam jednak pro řádné fungování a střednědobou a dlouhodobou udržitelnost HMU, jednak pro legitimitu procesu evropské integrace;
6. **připomíná**, že řádné fungování oblasti používající jednotnou měnu vyžaduje určitou míru symetrie mezi ekonomikami, jež ji tvoří, aby se co nejvíce omezil výskyt a dopad asymetrických otřesů. **Domnívá se**, že rizika sociální konkurence mezi členskými státy v případě takovýchto otřesů jsou dnes již známá a je třeba konstatovat, že počínaje lety 2007–2008 začalo docházet k polarizaci mezi centrálními a okrajovými částmi Unie, zejména v oblasti zaměstnanosti;
7. **prohlašuje**, že účelem posílení sociálního rozměru je minimalizovat riziko sociální konkurence, k níž může vést upuštění od nástrojů hospodářské korekce, jakými jsou např. směnné kurzy či evropský rámec daňových politik, a kompenzovat negativní dopady krize a úsporných opatření;
8. **je přesvědčen**, že deficit v oblasti demokratické legitimacy HMU bude možné vyrovnat pouze tehdy, budou-li se evropští občané domnívat, že v ní je hájena také zásada sociálního pokroku a zaměstnanost a sociální normy nejsou považovány za pouhé zbytkové proměnné odvíjející se od procesu makroekonomických změn;
9. v tomto ohledu **zdůrazňuje**, že prakticky všechny hlavní sociální ukazatele jsou na historicky nejhorší úrovni, ať už jde o míru nezaměstnanosti mladých lidí, která se pohybuje kolem 23 %, o počet dlouhodobě nezaměstnaných, jenž ve většině členských států stoupl, či o podíl evropského obyvatelstva ohroženého sociálním vyloučením, který nyní činí 25 %;
10. **zdůrazňuje**, že krize zvrátila proces konvergence regionálního HDP na obyvatele a nezaměstnanosti v Evropské unii a že sociální nerovnováha v současnosti roste rychleji v HMU než ve zbývajících částech EU a negativně ovlivňuje hospodářskou výkonnost HMU a politickou stabilitu států, které ji tvoří;
11. **z toho vyvozuje**, že eurozóna netrpí pouze schodky veřejných financí v jednotlivých zemích, ale i rozdíly v sociální a územní soudržnosti mezi členskými státy a regiony a že je skutečně nezbytné přisoudit sociálnímu rozměru HMU stejný význam jako koordinaci hospodářských politik. Při tom by se měl klást důraz na odstranění strukturálních problémů;
12. **naléhavě žádá**, aby sociální rozměr HMU umožnil zachování stávajících různých sociálních modelů jednotlivých zemí a jejich koexistenci, a **připomíná**, že jeho účelem není uskutečnit sociální harmonizaci, nýbrž zachovat zásadu jednoty v rozmanitosti;

13. **je přesvědčen**, že úkolem evropské úrovně je spíše rozvíjet cíle a základní práva v oblasti sociální politiky, zavádět právně závazné celounijní minimální standardy a respektovat při tom možnosti působnosti členských států v sociální politice;
14. **požaduje**, aby posílení sociálního rozměru v eurozóně probíhalo na základě prohloubené otevřené spolupráce, která umožňuje připojit k současným členským státům HMU země, jež se ve Smlouvě zavázaly k tomu, že do ní vstoupí, a také ostatní členské státy Evropské unie, neboť sociální rozměr musí být posílen v celé Evropské unii;
15. **opakuje** svou výzvu k tomu, aby byla v rámci evropského semestru zajištěna lepší koordinace hospodářských a sociálních politik mezi evropskou a vnitrostátní úrovní, a **žádá**, aby byly do této koordinace intenzivněji zapojeny místní a regionální orgány⁽¹⁾;
16. **naléhavě žádá**, aby se při koordinaci sociálních politik dbalo na pomoc místním orgánům v jejich úsilí o provádění vhodných opatření v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti. Pro tento účel je nezbytné věnovat pozornost specifickým územním problémům v těchto oblastech a usnadnit výměnu osvědčených postupů na místní a regionální úrovni;
17. **souhlasí** s Komisí, že je třeba „zvýšit kapacitu pro sledování vývoje zaměstnanosti a sociální oblasti“, „zintenzivnit činnost a financování na úrovni EU s cílem vypořádat se účinným a udržitelným způsobem s nezaměstnaností“, „provádět kroky směřující k odpovědnosti a hospodářské kázi souběžně se zvýšením solidarity a finanční podpory“, „odstranit stávající překážky přeshraniční pracovní mobility v EU“ a „posílit úlohu sociálního dialogu“;
18. **znovu Komisi žádá**, aby podrobněji prozkoumala otázku kvality veřejných výdajů a posoudila při tom zejména potřebu oddělování *běžných výdajů* a *výdajů investičních* při výpočtu schodku veřejných financí tak, aby to nemělo negativní důsledky pro veřejné investice s dlouhodobými čistými zisky;
19. stejně tak **se domnívá**, že sociální investice by při výpočtu schodku veřejných financí měly být brány v potaz váženým způsobem;

Konkrétní připomínky

Přehled hlavních sociálních ukazatelů a ukazatelů zaměstnanosti

20. **podporuje** Komisi plánované zavedení nového přehledu hlavních sociálních ukazatelů a ukazatelů zaměstnanosti a začlenění nových sociálních ukazatelů a ukazatelů zaměstnanosti do procesu sledování makroekonomické nerovnováhy a mechanismu varování;
21. **domnívá se**, že vytvoření takového mechanismu pro zjišťování sociálních rozdílů v eurozóně je krokem vpřed na cestě k solidární integraci a značí začátek potřebného obnovení rovnováhy mezi hospodářskými a sociálními politikami v rámci evropského semestru;
22. **lituje** však toho, že spektrum ukazatelů, jež Komise navrhuje, je příliš omezené na to, aby mohlo plně postihnout sociální situaci v jednotlivých členských státech a její vývoj, a že navrhovaný výběr ukazatelů není dostatečně zdůvodněn. Vyzývá Komisi, aby podala bližší zdůvodnění, než se bude moci s konečnou platností vyjádřit k tomu, které ukazatele by byly nevhodnější;
23. **navrhuje** zároveň, aby vypracování přehledu sociálních ukazatelů bylo provedeno s ohledem na osoby starší 65 let, tedy důchodce, kteří v určitých členských státech představují významnou část chudé vrstvy;
24. proto Komisi **doporučuje**, aby přehled sociálních ukazatelů dále rozpracovala a ve spolupráci s místními a regionálními orgány do něj doplnila existující ukazatele na místní, regionální a celostátní úrovni a případně další ukazatele, jako je např. míra dětské chudoby, ukazatel důstojné práce a ukazatel minimálního příjmu, a aby byly údaje vyjadřovány jak statisticky, tak peněžně (např. uváděním nákladů na osoby, které nepracují ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET), v procentech HDP) s cílem poskytnout přesnější představu o hospodářských důsledcích vyhlídek v sociální oblasti a v oblasti zaměstnanosti a vyslat silnější a jasnější signál politickým činitelům;

⁽¹⁾ Usnesení VR k prioritám Výboru regionů v roce 2013 s ohledem na legislativní a pracovní program Evropské komise (CDR2204-2012_00_00_TRA_RES).

25. **navrhuje** taktéž, aby byl u zvolených ukazatelů sledován i aspekt rovnosti žen a mužů, zejména u míry nezaměstnanosti, podílu mladých lidí, kteří nepracují ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, míry zaměstnanosti mladých lidí a u míry ohrožení chudobou, jelikož uznání toho, že sociální problémy se mužů a žen dotýkají odlišně, umožní zavést cílenější, a tudíž i účinnější opatření;

26. **doporučuje** Komisi dohlédnout na to, aby bylo vyvinuto dodatečné úsilí a potřebné statistické údaje k ukazatelům, jež budou v tomto přehledu uváděny, byly poskytovány včas. Informace tak budou relevantnější a budou k dispozici dříve;

27. **vyjadřuje své znepokojení** nad tím, že tento přehled nebude moci odrážet případné rozdíly na regionální úrovni, poněvadž bude vytvářen seskupením celostátních ukazatelů, a **doporučuje** tedy, aby byly využívány vhodnější nástroje k posouzení rozdílů uvnitř jednotlivých států ⁽²⁾;

28. **lituje** toho, že nebyl navržen žádný číselný údaj pro určování varovných prahových hodnot. V tomto ohledu **zdůrazňuje**, že v důsledku neexistence uznávané minimální úrovně ochrany na evropské úrovni a absence jakékoliv zmínky o společných sociálních standardech ve sdělení Komise se v této fázi nedá předvídat, jak vysoké mají podle Komise tyto prahové hodnoty být;

29. **domnívá se**, že varovné prahové hodnoty musí být v každém případě definovány v úzké spolupráci se sociálními partnery;

30. **připomíná** Komisi, že přehled ukazatelů je pouze statistickým nástrojem ke zpětnému vyhodnocování a že je nutné jej doplnit předběžnou analýzou pravděpodobného vývoje v sociální oblasti, aby bylo možné přijmout preventivní opatření, a nikoli jen opatření nápravná;

31. **žádá** Komisi, aby jasně uvedla, že snižování nerovnováhy v sociální oblasti s sebou neponese automatické ukládání sankcí v případě překročení varovných prahových hodnot. Spíše je třeba využít mechanismus, který podnítl směřování ke společným cílům, a usnadnit výměnu stávajících osvědčených postupů;

32. z tohoto důvodu Komisi **žádá**, aby objasnila, které mechanismy mají být uplatněny v případě, že některý z členských států překročí určitou prahovou hodnotu;

Zintenzivnění činnosti v oblasti zaměstnanosti a pracovní mobility

33. **uznává**, že za současné hospodářské situace hraje pracovní mobilita v HMU zásadní roli, a **zdůrazňuje** proto její nezbytný přínos k podpoře udržitelného růstu podporujícího začlenění;

34. **sdílí** názor Komise, že počet mobilních pracovníků v Evropě je ještě stále příliš nízký na to, aby to představovalo skutečný evropský trh práce, a připomíná, že občanům, kteří se chtějí přestěhovat za prací, by měly být poskytovány spolehlivější a kvalitnější informace a individuální pomoc;

35. **podotýká**, že ke změně postoje k pracovní mobilitě by mohla napomoci cílenější jazyková průprava. Kromě toho má klíčový význam zavedení mechanismů, které v rámci odborného vzdělávání podporují stáže a učňovskou přípravu jak pro studenty, tak pro pracovníky, aby se podpořila mobilita v evropských regionech;

36. **žádá** Komisi, aby intenzivně usilovala o překonání překážek bránících přeshraniční mobilitě pracovníků v EU. Výslovně se to týká překážek právního (např. kompatibility vnitrostátních systémů sociálního zabezpečení) a faktického charakteru (např. znalosti cizích jazyků, mezikulturního vzdělávání);

37. **zdůrazňuje**, že vnitrostátní koordinační úřady sítě EURES (jež mají být zavedeny od roku 2015) by měly úzce spolupracovat s místními a regionálními orgány, které mají zásadní význam pro podporu pracovní mobility. Poukazuje na to, že zkvalitnění sítě EURES tak, aby zajišťovala nábor pracovních sil v celé Evropě, sladila nabídku a poptávku a zprostředkovávala práci, nesmí nahrazovat či omezovat úkoly v oblasti poradenství. Poradenská činnost pracovníků sítě EURES se naopak musí i v budoucnu soustřeďovat na praktické otázky práce a sociálního zabezpečení v zahraničí, např. na otázky týkající se nezaměstnanosti, onemocnění, zvláštností dočasné práce, opatření pro opětovné začlenění, zabezpečení pro případ invalidity a pracovních úrazů a možností dalšího odborného vzdělávání. Poradenská činnost přeshraničních partnerství EURES má značný význam právě v příhraničních regionech a napomáhá k mobilitě;

⁽²⁾ Stanovisko VR Měření pokroku překročením rámce HDP (CdR 163/2010 fin).

38. **uznává** však, že by bylo iluzorní si myslet, že podpora pracovní mobility dokáže dostatečně vyvážit nerovnováhu a asymetrické otřesy v eurozóně;

Zajištění větší solidarity posílením finančních nástrojů

39. **připomíná**, že je nezbytná solidarita s členskými státy, jež byly nejvíce zasaženy současnou krizí, neboť členské státy jsou provázány nejen z hospodářského hlediska, ale také z hlediska sociálního;

40. **schvaluje** návrhy Komise týkající se zkvalitnění strategií aktivního začleňování a účinnějšího a efektivnějšího využívání rozpočtu na sociální účely. Stejně tak by bylo vhodné zajistit, zejména prostřednictvím Evropského sociálního fondu (ESF), lepší zacílení evropských finančních prostředků v sociální oblasti v rámci dohod o partnerství a při přípravě operačních programů na období 2014–2020. **Připomíná**, že VR také vždy podporoval nový program pro zaměstnanost a sociální inovace, Fond evropské pomoci nejchudším osobám, Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci a Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí;

41. **lituje** však toho, že se návrhy Komise v této oblasti omezují na využití již existujících nástrojů, jejichž cíle a dosah nemusí být nutně uzpůsobeny k řešení specifických problémů HMU, a **doporučuje** tudíž Komisi, aby do svých úvah zahrnula možnost pobídkových mechanismů ve prospěch těch zemí HMU, jež uskutečňují reformy pro dosažení sociálních cílů strategie Evropa 2020 a snížení sociální nerovnováhy;

42. **podotýká**, že mechanismy dohledu a koordinace hospodářských a sociálních politik nebudou nikdy s to eliminovat hrozbu asymetrických otřesů, a to kvůli zvláštním charakteristikám hospodářství a průmyslu jednotlivých členských států;

43. **z toho vyvozuje**, že by HMU měla přijmout specifické nástroje a mechanismy, díky nimž bude schopná prostřednictvím preventivních opatření těmto otřesům předcházet nebo zmírnit jejich dopad na zaměstnanost a sociální politiku v členských státech;

44. **poukazuje na to**, že v akademickém prostředí byla vypracována řada studií, scénářů a simulací automatických stabilizátorů. **Připomíná**, že jiné oblasti používající jednotnou měnu, především Spojené státy americké, si vytvořily své vlastní automatické stabilizátory, jež se ukázaly být účinné. **Konstatuje**, že Komise své úvahy na toto téma nerozvedla dále, třebaže by to vyžadovalo změnu Smluv. Proto Komisi **žádá**, aby sepsala zelenou knihu o automatických stabilizátorech v eurozóně s cílem přesněji určit, které z dostupných studií, scénářů a simulací by mohly být pro eurozónu nejvhodnější;

45. v tomto ohledu **zdůrazňuje**, že mechanismus pro tlumení asymetrických otřesů nepředstavuje nutně nástroj solidarity, v jehož rámci by docházelo k jednostranným přesunům z centrálních částí do částí okrajových, ale že se může jednat spíše o jakýsi zabezpečovací systém, který bude všechny země HMU chránit před riziky, jež vyplývají z jejich kolektivní zranitelnosti související s existencí eurozóny;

46. **znovu** Komisi **žádá**, aby důkladněji prošetřila uskutečnitelnost unijního systému pojištění pro případ nezaměstnanosti, který by mohl fungovat jako automatický stabilizátor v HMU⁽³⁾. Tento systém by mohl vycházet z míry krátkodobé nezaměstnanosti, jež mimořádně citlivě reaguje na momentální vývoj, čímž by se mělo zamezit jednosměrným přesunům rozpočtových prostředků. Bylo by rovněž vhodné stanovit v tomto systému velmi přísné podmínky, např. provádění aktivní politiky boje proti nezaměstnanosti;

Posílení sociálního a územního dialogu

47. **vítá** návrhy Komise, jejichž cílem je zlepšit zapojení sociálních partnerů do koordinace hospodářských politik a politik v oblasti zaměstnanosti a do evropského semestru;

48. **důrazně** Komisi **nabádá**, aby vynaložila obdobné úsilí pro zapojení místních a regionálních orgánů. Územní orgány totiž hrají klíčovou úlohu při provádění sociálních politik a politik v oblasti zaměstnanosti. Díky jejich jedinečným zkušenostem a poznatkům by navíc bylo možné lépe vymezit sociální změny, k nimž v HMU dochází.

V Bruselu dne 31. ledna 2014

*předseda
Výboru regionů*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽³⁾ Stanovisko VR Balíček opatření EU v oblasti sociálních investic, odstavec 20 (ECOS-V-042, 9. října 2013).

Stanovisko Výboru regionů – Návrh pokynů EU pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích

(2014/C 126/09)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Obecné připomínky

1. vítá skutečnost, že Komise zahájila konzultaci k přezkumu pokynů pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích, jíž se mohly zúčastnit všechny zainteresované strany a která nabízí několik možností. Zároveň vyjadřuje politování nad tím, že VR nebyl oficiálně požádán o vypracování stanoviska a že má tato konzultace ve skutečnosti probíhat po velmi krátkou dobu (pouhých 6 týdnů);
2. s uspokojením bere na vědomí, že komisař pro hospodářskou soutěž zaslal VR dne 7. listopadu 2013 podrobnou písemnou odpověď na jeho předchozí stanovisko k pokynům pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích ⁽¹⁾, a vítá, že Komise v novém návrhu pokynů zohlednila řadu doporučení VR. Jde zejména o tyto body:
 - i. nesouhlas s návrhem omezit definici podniku v obtížích na podniky, jež jsou předmětem oficiálního úpadkového řízení (oddíl 2.2. návrhu);
 - ii. lepší zohledňování opatření upravujících chování, např. zákaz výdajů na expanze a akvizice, zákaz reklamy či zákaz vyplácení dividend (body 86 až 88 návrhu);
 - iii. zpřísnění požadavků na transparentnost uložením povinnosti zveřejňovat na internetu veškeré relevantní informace o poskytnuté podpoře (bod 101 návrhu);
 - iv. ujasnění vzájemného působení mezi mechanismem státní podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích a státní podporou pro služby obecného hospodářského zájmu a obzvláště upřesnění, že „při určování sdílení nákladů (...) proto Komise nezohlední vyrovnání za veřejnou službu, které splňuje požadavky ohledně slučitelnosti stanovené v rámci pro služby obecného hospodářského zájmu“ (bod 106);
3. opakuje své přesvědčení o tom, že v rámci modernizace mechanismu státní podpory je v první řadě nutné zakázat podporu, která může mít skutečný a podstatný dopad na vnitřní trh, a snížit administrativní zátěž pro příslušné subjekty;
4. je potěšen tím, že Komise potvrdila záměr upustit od cíle kvantitativního a nediferencovaného snižování státní podpory, domnívá se však, že předložený návrh v dostatečné míře neodráží to, že „revize rovněž zohledňuje strategii Evropa 2020“ (bod 5 návrhu);
5. vítá navrhované zavedení koncepce „dočasné podpory na restrukturalizaci“. Požaduje, aby byla maximální doba poskytování této podpory prodloužena na 18 měsíců tak, aby pokrývala alespoň jeden celý rozpočtový rok;
6. podporuje Komisi navrhovaný nevyčerpávající seznam sociálních potíží nebo tržních selhání odůvodňujících, že poskytnutí podpory je ve veřejném zájmu – např. v situaci, kdy míra nezaměstnanosti v dotčeném regionu překračuje průměrnou míru nezaměstnanosti v EU nebo v daném členském státě, a kdy hrozí riziko narušení kontinuity poskytování služby obecného hospodářského zájmu (bod 45 návrhu). Žádá Komisi, aby upřesnila, která územní úroveň má být pro statistické účely k měření těchto selhání použita;

⁽¹⁾ Stanovisko Výboru regionů ze dne 11. dubna 2013 k pokynům Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (CDR240-2013_AC).

7. vyjadřuje politování nad kategorickým tvrzením Komise, že „za současných podmínek, kdy v Evropě i na celém světě převládá výrazná nadměrná kapacita (...) není státní podpora na záchranu a restrukturalizaci ocelářských podniků v obtížích odůvodněná“ (bod 15 návrhu). Tento přístup se zdá být čistě kvantitativní a krátkodobé povahy, zatímco předností evropského ocelářského průmyslu je přechod na kvalitní a specializovanější výrobu. Kromě toho je třeba vzít v potaz odhady, jež ve své studii uvedla Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) a podle nichž poptávka po oceli vzroste z 1,4 miliardy tun v roce 2013 na 2,3 miliardy tun v roce 2025. Přístup Komise se zdá být rovněž v rozporu s akčním plánem pro ocelářství v Evropě ⁽²⁾, v němž se uvádí, že ocelářským podnikům může být poskytována veřejná podpora v souladu s pravidly pro státní podporu. Doporučuje tudíž, aby byly pro ocelářství vypracovány zvláštní pokyny;
8. co se týče sdílení nákladů, vyslovuje se pro první možnost, která skýtá pružnější přístup, jelikož stanoví, že příspěvky akcionářů a věřitelů mají být určovány s přihlédnutím k pravděpodobným ztrátám, které by utrpěli v případě úpadku (oddíl 3.5.2.). Nicméně opakuje svůj požadavek, aby maximální částka vlastního příspěvku představovala méně než 50 %, jako již tomu je ve stávajícím režimu pro střední podniky;
9. připomíná svůj návrh, aby bylo možné zahrnout do výpočtu vlastních příspěvků akciové podíly subdodavatelů nebo zaměstnanců podniku, neboť jsou jasně odděleny od jakékoli formy podpory a jsou důkazem důvěry angažovaných subjektů v životaschopnost daného podniku;
10. požaduje, aby bylo období, které musí uběhnout od poskytnutí poslední podpory, zkráceno z deseti na pět let, jako již tomu je v platném režimu pro producenty v zemědělské prvovýrobě. Zkrácení tohoto období na pět let by rovněž umožnilo zajistit soulad s ustanovením o stálosti operací, které je uvedeno v článku 57 stávajícího obecného nařízení o strukturálních fondech a podle něhož lze vymáhat poskytnutou podporu zpět, pokud nebyla investice zachována po dobu pěti let či tří let u malých a středních podniků. Opakuje svůj požadavek, aby bylo toto ustanovení pro strukturální fondy, které má zabránit přesouvání výroby, uplatňováno i u mechanismu státní podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích;
11. pozastavuje se nad tím, proč Komise v části týkající se podpory určené poskytovatelům služeb obecného hospodářského zájmu v obtížích nezmiňuje případnou volbu druhé možnosti sdílení nákladů (bod 106 návrhu);
12. vyjadřuje hluboké politování nad návrhem Komise snížit bez bližšího vysvětlení maximální výši podpory v rámci režimu na záchranu a restrukturalizaci, která smí být poskytnuta jednomu podniku, na 5 milionů eur, ačkoliv byla v roce 2007 stanovena na 10 milionů eur a VR požadoval její zvýšení na 15 milionů eur, aby byla zohledněna inflace a další související faktory (např. dopad na HDP a nezaměstnanost);
13. žádá Komisi, aby předložila analýzu rámců pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích, které existují v ostatních členských státech OECD.

V Bruselu dne 30. ledna 2014

předseda
Výboru regionů

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽²⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Akční plán pro konkurenceschopné a udržitelné ocelářství v Evropě, COM(2013) 407.

III

(Přípravné akty)

VÝBOR REGIONŮ

105. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 30. A 31. LEDNA 2014

Stanovisko Výboru regionů – Návrh nařízení Rady o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce

(2014/C 126/10)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

1. vítá, že Komise svým návrhem na zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce předložila rozsáhlý právní předpis, který provádí Lisabonskou smlouvu v oblasti stíhání trestných činů poškozujících finanční zájmy Unie. Návrh umožňuje cílenou diskusi;
2. vítá cíl návrhu stíhat trestné činy poškozující Evropskou unii, jež se dotýkají několika členských států a finančních zájmů Evropské unie, prostřednictvím samostatného úřadu, protože by tak Evropská unie se svou právní subjektivitou a vlastními finančními zdroji již nebyla odkázána pouze na vnitrostátní vyšetřovací orgány, jelikož doposud neměla žádné srovnatelné mechanismy pro ochranu svých vlastních zájmů;
3. tento cíl vítá i z toho důvodu, že důsledné stíhání podvodů a zneužívání zvyšuje dodržování daňových předpisů a tím zajišťuje finanční způsobilost Evropské unie a členských států;
4. zdůrazňuje, že účinná ochrana finančních zájmů Evropské unie je nutná zejména z pohledu místních a regionálních orgánů, neboť značný podíl stíhaných trestných činů souvisí s využíváním strukturálních fondů a účinné a cílené využívání evropské podpory v podpůrných opatřeních místních a regionálních orgánů má rozhodující význam;
5. zdůrazňuje, že je důležité chránit regiony před (hospodářskými) nevýhodami a rozhodně bojovat proti zneužívání evropské podpory;
6. výslovně vítá, že Evropská komise v zájmu účinného stíhání příslušných trestných činů ohlásila intenzivnější vzdělávání a odbornou přípravu uživatelů práva;
7. z hlediska subsidiarity – i přes dopady na suverenitu členských států v jedné z nejcitlivějších oblastí – nemá žádné závažnější námitky vůči tomu, aby byly pravomoci ke stíhání trestných činů poškozujících EU v souladu s článkem 86 SFEU svěřeny do působnosti Úřadu evropského veřejného žalobce;
8. v této souvislosti bere na vědomí, že vnitrostátní parlamenty vznesly v rámci ověřování souladu se zásadou subsidiarity určité pochyby a udělily tomuto návrhu „žlutou kartu“, v důsledku čehož je Komise povinna se jím znovu zabývat a případně jej přepracovat. Zdůrazňuje, že formulované pochyby se zčásti týkají subsidiarity a zčásti kritizují přiměřenost navrhovaných opatření či daný postup;
9. poukazuje na to, že vnitrostátní/regionální donucovací orgány již nesou odpovědnost za stíhání trestných činů poškozujících Evropskou unii, a proto vyzdvihuje svůj zájem a ochotu aktivně se účastnit dalšího vývoje v tomto procesu;

10. bere na vědomí sdělení Komise, které analyzuje odůvodněná stanoviska vnitrostátních parlamentů a komor⁽¹⁾. Připomíná Komisi zejména její povinnost odůvodňovat návrhy zákonodárných aktů s ohledem na zásadu subsidiarity a proporcionality a vyzývá ji, aby všem zúčastněným dávala příslušná podrobná odůvodnění včas k dispozici. VR konstatuje, že Komise v tomto sdělení při posuzování toho, zda postačují opatření členských států, dostatečně nepřihlíží k nižší než celostátní úrovni. Zásada subsidiarity, jež je zakotvena v čl. 5 odst. 3 Smlouvy o EU, rozlišuje mezi ústřední, regionální a místní úrovní. VR Komisi vyzývá, aby v budoucnu náležitě zohledňovala regionální a místní rozměr subsidiarity;

Legislativní postup

11. zdůrazňuje, že ochrana finančních zájmů Evropské unie musí být zaručena bez výjimky ve všech členských státech, a nadnárodní úprava a instituce proto mohou na rozdíl od vnitrostátního stíhání trestných činů přinést přidanou hodnotu;

12. dále poukazuje na to, že přidaná hodnota zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce bude nejvyšší tehdy, zapojí-li se pokud možno všechny členské státy a nebude-li jeho zřízení omezeno pouze na několik členských států, neboť ochrana finančních zájmů Evropské unie musí být zaručena bez výjimky ve všech členských státech;

13. proto lituje, že by zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce cestou posílené spolupráce mohlo pro členské státy znamenat podstatně vyšší náklady, jelikož by bylo nutné ve větší míře zachovat dosavadní struktury (Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF), Eurojust);

14. upozorňuje na skutečnost, že některé vnitrostátní parlamenty vyjádřily pochybnosti ohledně respektování zásady subsidiarity, a očekává, že tyto pochybnosti bude možné v průběhu dalšího projednávání návrhu rozptýlit;

Zřízení a struktura

15. v zásadě vítá předlohu návrhu Komise na zřízení ústředního Úřadu evropského veřejného žalobce, do nějž budou členské státy jmenovat žalobce, kteří budou jakožto evropští pověřeni žalobci činní v trestněprávním stíhání nejen na úrovni Evropské unie, ale i pro příslušný členský stát;

16. navrhuje však doplnit návrh tak, aby měl každý členský stát v sídle Úřadu evropského veřejného žalobce alespoň jednoho zástupce členského státu či regionu, což umožní využívat při vyšetřování a vyšetřovacích opatřeních národní/regionální odborné znalosti nejen v jazykové, ale i právní rovině;

17. vítá, že jsou při trestním stíhání složitých případů pověřováni zkušení vnitrostátní/regionální evropští pověřeni žalobci, kteří znají okolnosti a podmínky přímo v místě. Umožní to rychlé a úspěšné ukončení řízení;

18. vítá, že je v návrhu v souvislosti s pokyny evropského veřejného žalobce evropským pověřeným žalobcům zohledněno, že evropští pověřeni žalobci jsou zároveň veřejnými žalobci v členském státě, a vychází z toho, že evropský veřejný žalobce v pokynech dbá i na zájmy vnitrostátních/regionálních donucovacích orgánů;

Spolupráce Úřadu evropského veřejného žalobce se soudními orgány členských států

19. zdůrazňuje, že úzká a důvěryhodná spolupráce vnitrostátních/regionálních donucovacích orgánů s Úřadem evropského veřejného žalobce je nezbytná k tomu, aby bylo možné vést vyšetřování s úspěchem a se znalostí regionálních postupů a podmínek;

20. poukazuje na to, že je třeba omezit příslušnost Úřadu evropského veřejného žalobce k projednávání určitých přečinů namířených proti zájmům Evropské unie nebo s těmito zájmy nerozlučně spjatých, aby byly zohledněny i uvedené pochybnosti ohledně subsidiarity;

21. je pro to, aby byly v příloze k plánovanému nařízení v zájmu nezbytné právní jasnosti a jednoznačnosti postupů přesně a jasně určeny trestné činy spadající do oblasti působnosti Úřadu evropského veřejného žalobce;

⁽¹⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a vnitrostátním parlamentům o přezkumu návrhu nařízení Rady o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce s ohledem na zásadu subsidiarity v souladu s Protokolem č. 2, COM(2013) 851.

22. považuje rychlé a účinné vyšetřování za důležité a domnívá se, že je třeba vyzvat členské státy, aby zintenzivnily své úsilí v trestněprávním boji proti podvodům a zneužívání a odstranily přetrvávající nedostatky v provádění;

23. domnívá se, že plánovaná výlučná příslušnost Úřadu evropského veřejného žalobce pro stíhání trestných činů poškozujících zájmy Unie je příliš rozsáhlá, a je pro konkurující si příslušnost členských států a Úřadu evropského veřejného žalobce spojenou s možností, aby byl Úřad evropského veřejného žalobce příslušný pro případy (evokace), které již vyšetřují vnitrostátní veřejní žalobci a které se týkají finančních zájmů Unie;

Evropské trestní řízení – Respektování pravidel právního státu a základních práv

24. zdůrazňuje, že v legislativním procesu musí být respektována pravidla právního státu, zaručena základní práva a dodržována stávající vnitrostátní práva účastníků řízení zakotvená v procesních ustanoveních;

25. upozorňuje na to, že pravomoci a úkony Úřadu evropského veřejného žalobce musejí být v souladu s evropským souborem základních práv tak, jak jsou zakotvena v Listině základních práv Evropské unie, v Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP) a v ústavních tradicích členských států;

26. zdůrazňuje, že členské státy jsou při provádění nařízení – pokud se při tom použije jejich vnitrostátní právo – vázány rovněž základními právy, jež jsou zaručena v jejich příslušných členských státech, a Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP);

27. v této souvislosti se především domnívá, že je třeba dostatečně upravit předávání osobních údajů poskytovaných Úřadem evropského veřejného žalobce příslušným orgánům členských států za účelem stíhání trestných činů a jejich předcházení nebo zabránění bezprostřednímu a vážnému ohrožení veřejné bezpečnosti tak, aby byly zohledněny požadavky týkající se ochrany osobních údajů, jež jsou uvedeny v návrhu směrnice o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováváním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů a o volném pohybu těchto údajů (COM(2012) 10);

28. v této souvislosti považuje za vhodná pravidla pro předávání a další zpracování osobních údajů, které si vzájemně poskytují členské státy a Úřad evropského veřejného žalobce. Ta jsou stanovena v rámcovém rozhodnutí Rady 2008/977/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o ochraně osobních údajů. Přesto by se nemělo upouštět od dalších ochranných opatření;

29. navíc se domnívá, že je s pomocí příslušných pravidel třeba zaručit, že poznatky a osobní údaje získané při trestních řízeních v členských státech nebudou bez výslovného souhlasu orgánů, které je poskytly, předány třetím zemím, mezinárodním organizacím ani jiným třetím stranám;

30. považuje za naprosto nezbytné, aby byly v nařízení upraveny jednak jednotlivé vyšetřovací pravomoci Úřadu evropského veřejného žalobce vyžadující četné zásahy, jednak minimální standardy procesního práva, které je třeba zachovávat;

31. v této souvislosti považuje za správné, aby veškerá vyšetřovací opatření vyžadující četné zásahy podléhala souhlasu soudce a platnost připouštění důkazů byla omezena na řízení vedená Úřadem evropského veřejného žalobce;

32. upozorňuje na to, že podle návrhu nařízení končí působnost Úřadu evropského veřejného žalobce okamžikem, kdy nabude právní moci rozsudek, nicméně návrh nařízení dosud neobsahuje žádné ustanovení o výkonu trestu, a proto takové ustanovení není zapotřebí;

33. je pro právní úpravu nákladů řízení a nákladů na vykonání rozsudku;

34. při vhodném ukončení vyšetřování cestou „vyrovnání“ v takzvaných smíšených případech, kdy byly poškozeny i finanční zájmy členského státu nebo jiného vnitrostátního právního subjektu v členském státě, považuje kromě souhlasu podezřelého za nezbytný i souhlas současně dotčeného členského státu;

35. doporučuje, aby v případě zastavení řízení cestou určení finanční pokuty připadla tato finanční částka státu, v němž se řízení konalo;

36. považuje za důležité, aby osoby poškozené při trestním stíhání mohly uplatňovat své nároky podle hmotného práva a procesního práva členského státu a v členském státě, jehož jsou příslušníky.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Čl. 6 odst. 2, druhá věta (a nová věta 3)

Odůvodnění

Každý členský stát by měl mít v sídle Úřadu evropského veřejného žalobce v kolegiu nejméně jednoho zástupce členského státu či regionu, což umožní využívat při vyšetřování a vyšetřovacích opatřeních národní/regionální odborné znalosti nejen v jazykové, ale i právní rovině.

Pozměňovací návrh 2

Čl. 9 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Výběr je založen na otevřené výzvě k přihlášení kandidátů, zveřejněné v Úředním věstníku, po které Evropská komise po dohodě s evropským veřejným žalobcem vypracuje a předloží Evropskému parlamentu a Radě užití seznam odrážející demografickou rovnováhu a zeměpisnou různorodost členských států.	Výběr je založen na otevřené výzvě k přihlášení kandidátů, zveřejněné v Úředním věstníku, po které Evropská komise po dohodě s evropským veřejným žalobcem vypracuje a předloží Evropskému parlamentu a Radě pro každý členský stát užití seznam odrážející demografickou rovnováhu a zeměpisnou různorodost členských států.

Odůvodnění

Výběrové řízení na zastupující evropské veřejné žalobce je třeba přizpůsobit návrhu jmenovat za každý členský stát nejméně jednoho zastupujícího evropského veřejného žalobce (pozměňovací návrh 1).

Pozměňovací návrh 3

Čl. 29 odst. 1, druhá věta (a nová věta 3)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Pokud podezřelá osoba souhlasí, uhradí paušální pokutu Unii.	Pokud podezřelá osoba souhlasí, uhradí paušální pokutu Unii. Pokud byly trestným činem, který je předmětem řízení, poškozeny i finanční zájmy členského státu nebo jiného vnitrostátního právního subjektu v členském státě, je kromě souhlasu podezřelé osoby nezbytný i souhlas současně dotčeného členského státu. Unie předá částku členskému státu nebo podílově členským státům, pokud se jeho nebo jejich donucovací a soudní orgány účastnily nebo účastní řízení. Jedná-li se o několik členských států, bude mezi ně částka rozdělena podle míry účasti donucovacích a soudních orgánů.

Odůvodnění

Při vhodném ukončení vyšetřování cestou „vyrovnání“ mohou být v takzvaných smíšených případech poškozeny i finanční zájmy členského státu nebo jiného vnitrostátního právního subjektu v členském státě. V takovém případě by členským státům, které byly poškozeny nebo v nichž mají sídlo poškozené osoby jiných vnitrostátních právních subjektů, mělo být v případě zastavení řízení přiznáno právo se vyjádřit.

Jelikož jsou do trestního řízení obvykle v rozhodující míře zapojeny i donucovací a soudní orgány členských států, měly by být navíc tyto případné výnosy řízení rozděleny.

Pozměňovací návrh 4

Čl. 69 odst. 3a (nový) a 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>—</p> <p>4. Odstavec 3 se rovněž použije na škody, které byly způsobeny zaviněním evropského pověřeného žalobce při výkonu jeho povinností.</p>	<p>3a. Osoby poškozené při trestním stíhání mohou uplatnit své nároky podle hmotného a procesního práva členského státu a v členském státě, jehož jsou příslušníky.</p> <p>4. Odstavec 3 a 3a se rovněž použijí na škody, které byly způsobeny zaviněním evropského pověřeného žalobce při výkonu jeho povinností.</p>

Odůvodnění

Čl. 69 odst. 3 a 4 návrhu nařízení by navzdory lišící se terminologii měly být vykládány tak, že nároky by měly vzniknout i nezávisle na případném zavinění. Je nepřijatelné, aby byly na základě trestního stíhání z podnětu Úřadu evropského veřejného žalobce poškozené osoby odkazovány na jim neznámé právo a na podání opravného prostředku u Soudního dvora Evropské unie. Proto musí mít osoby poškozené při trestním stíhání možnost uplatnit své nároky podle hmotného a procesního práva členského státu a v členském státě, jehož jsou příslušníky.

V Bruselu dne 30. ledna 2014

předseda
Výboru regionů

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regionů – Návrh nařízení, kterým se mění nařízení o přepravě odpadů

(2014/C 126/11)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Obecně

1. domnívá se, že přeprava odpadů je jednou z nejdůležitějších oblastí právních předpisů o odpadech, v níž je potřebné důraznější vymáhání pravidel. V některých členských státech je přeprava odpadů kontrolována dostatečně, není tomu však v jiných zemích, což vede k jevu nazývanému „port hopping“. Existují jasné důkazy o nedovolené přepravě odpadů, jež přímo porušuje Basilejskou úmluvu a nařízení o přepravě odpadů, zejména vývozu nebezpečných odpadů (například OEEZ) mimo OECD pod hlavičkou opětovného použití a vývozu odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný do rozvojových zemí, kde je odstraněn nebo je s ním nakládáno způsobem, který není šetrný k životnímu prostředí;
2. konstatuje, že společné kontroly prováděné sítí IMPEL-tfs⁽¹⁾ v 22 členských státech zjistily 863 případů porušení předpisů z celkového počtu 3 454 kontrol přepravy, což je celková míra nedodržení nařízení ve výši 25 %;
3. zdůrazňuje, že účinné prosazování nařízení o přepravě odpadů by přispělo k:
 - finančním přínosům díky tomu, že by se předešlo nákladům na sanaci a repatriaci odpadů;
 - rovným podmínkám v Evropě i celosvětově v oblasti vysokých standardů pro recyklaci;
 - zabránění vážným dopadům na životní prostředí a zdraví způsobeným ukládáním nedovolených odpadů na skládky nebo nakládáním s těmito odpady v nevyhovujících zařízeních v cílových zemích;
 - podpoře vysoce kvalitního třídění a recyklace, včetně nebezpečného odpadu, na území EU, čímž by se přispělo k cílům iniciativy EU Evropa účinněji využívající zdroje a k hospodářskému růstu a vytváření pracovních míst v odvětví nakládání s odpady v EU;
 - zabránění nelegálnímu vývozu hodnotných druhotných surovin, jenž není v souladu s cíli iniciativy EU v oblasti surovin;
 - zajištění, že budou splněny kvantifikované cíle EU v oblasti sběru, využití a recyklace (např. směrnice o OEEZ, vozidlech s ukončenou životností, obalech nebo bateriích);
4. spatřuje přínos v provádění kontrol již v prostorách původců odpadu a organizací, které sbírají odpady, aby se snížil tlak na přístavy;
5. vyzývá k pevné a aktivní spolupráci v odvětví nakládání s opady a hospodaření se zdroji, protože omezení nelegální přepravy je přínosné pro podniky v EU zpracovávající odpad metodami, které jsou šetrné k životnímu prostředí;
6. všímá si výsledku veřejné konzultace o navržených změnách, v níž 90 % zainteresovaných subjektů vyjádřilo legislativnímu opatření EU v oblasti přepravy odpadů podporu;

Plánování kontrol přepravy odpadů

7. vítá navrhovanou povinnost mít plány kontrol, včetně celounijní definice povinné náplně, aby se podpořilo pravidelné a konzistentní plánování kontrol ve všech členských státech. Odpovídající plánování kontrol pomůže orgánům se zvýšením jejich kapacity provádět účinné kontroly;
8. všímá si, že špatné prosazování nařízení v jednom členském státě může vést k dodatečné práci a nákladům v jiném členském státě, takže rozvoj harmonizovaných kontrolních postupů a lepší spolupráce a sdílení zpravodajských údajů přes hranice je ve společném zájmu;

(¹) Sít pro provádění a prosazování environmentálních právních předpisů (IMPEL) v oblasti přeshraniční přepravy odpadů.

9. připomíná, že plány kontrol jsou klíčovým prvkem pokynů IMPEL o kontrolách přepravy odpadů ⁽²⁾, upozorňuje však, že přiřazení zaměstnanců na plánování kontrol by nemělo omezit pracovní zdroje dostupné pro provádění kontrol;
10. podporuje návrh, aby se plány kontrol týkaly celého zeměpisného území dotčeného členského státu, navrhl by však dodatečnou formulaci, aby bylo možné je provádět regionálně;
11. vyzývá, aby plány zahrnuly v souladu se stávajícími osvědčenými postupy, jež zajišťují, že výkonnost mohou zhodnotit subjekty s rozhodovací pravomocí, i měřitelné cíle;
12. důrazně podporuje ustanovení, že plány mají obsahovat posouzení rizik vztahující se na konkrétní toky odpadů a zdroje nedovolené přepravy s využitím zpravodajských údajů podpořených policejními orgány, a vybízí příslušné orgány, aby uplatnily doporučení IMPEL v tomto ohledu v zájmu lepšího stanovení priorit při využívání omezených kontrolních zdrojů;
13. domnívá se, že v souladu s doporučeními IMPEL by součástí plánů kontrol měla být i vodní doprava;
14. vyzývá Komisi, aby zavedla tabulku převodů mezi celními kódy a kódy odpadů, aby bylo možné využívat mezinárodní sazební kódy používané celními orgány k vytipování zásilek s vysokým stupněm rizika ke kontrole;

Zveřejňování plánů kontrol

15. sdílí obavy Rady ⁽³⁾, že zveřejňování plánů kontrol by mohlo napomáhat osobám zapojeným do nedovolené přepravy odpadů. Má tedy za to, že by měly být zveřejňovány plány kontrol na strategické, nikoli na operační úrovni;
16. uznává, že místní a regionální orgány mají povinnost pečovat o své občany a zajistit, že s materiály, které u nich budou uloženy za účelem opětovného použití, recyklace, využití nebo odstranění, se bude nakládat způsobem šetrným k životnímu prostředí a lidskému zdraví. Aktivní spolupráce občanů s recyklačními a odpadovými systémy je nepříznivě ovlivněna povědomím o nakládání s nelegálně přepraveným odpadem způsobem, který škodí životnímu prostředí;
17. vybízí tedy, aby se zveřejňovaly výroční zprávy o provedených kontrolách, jejich výsledek a případně udělené sankce;

Přenesení důkazního břemena

18. schvaluje návrh požadovat po přepravci, aby doložil, že věc vyvážená za účelem údajného opětovného použití je plně funkční. V tomto případě jde o elektrická a elektronická zařízení (spíše než o odpad elektrických a elektronických zařízení) a o automobily (spíše než o vozidla s ukončenou životností). Toto přenesení důkazního břemena by mělo pomoci kontrolním orgánům rozpoznat nelegální vývoz nefunkčních věcí, tj. odpadu, které by jinak mohly být určeny k nestandardní recyklaci nebo nestandardnímu nakládání s nimi mimo území EU. Tyto věci by měly být zpracovány v evropském zařízení, aby se předešlo úniku cenných surovin a ochránilo se životní prostředí a zdraví obyvatel ve třetích zemích;
19. vítá návrh, aby příslušný orgán mohl v případě zásilek určených k využití, u nichž je podezření, že jsou nedovolené, požadovat po přepravci doklad o metodách nakládání s odpady, technologiích a normách, které budou uplatněny v zemi určení. Domnívá se dále, že by tato možnost měla být zavedena pro každou relevantní zásilku podle nařízení o přepravě odpadů a že by se mělo zveřejňovat konečné místo určení všech zásilek určených k recyklaci, aby se zvýšila transparentnost a důvěra veřejnosti v odpadní řetězec a řetězec zdrojů;

Elektronická výměna údajů

20. podporuje rozvoj elektronické výměny údajů u přepravy odpadů, jež by mohla poskytnout bezpečnou databázi elektronických prohlášení o přepravě obsahujících dodavatele, přepravce, obchodníky a konečné místo určení materiálu, a zdůrazňuje význam rozsáhlé konzultace s místními a regionálními orgány a dalšími zainteresovanými subjekty během její přípravy;

⁽²⁾ IMPEL (2012) – Doing the right thing for waste shipment inspections.

⁽³⁾ Zasedání Rady pro životní prostředí, 14. října 2013.

21. trvá na tom, aby byla tato databáze přístupná všem příslušným veřejným orgánům (inspekcím životního prostředí, celním orgánům, policii) a obsahovala výsledky kontrol, které by těmto orgánům pomohly jejich kontroly řádně zacílit;

22. všímá si, že čtyři země již elektronickou výměnu údajů využívají k oznámení o přepravě odpadů⁽⁴⁾ a že skupina na vysoké úrovni pro administrativní zátěž vyzvala, aby ji používaly všechny členské státy. Odhaduje se, že kdyby se vztahovala na celou EU, mohla by každoročně přinést úspory v oblasti administrativní zátěže ve výši 40 milionů EUR⁽⁵⁾;

Ostatní otázky

23. znovu opakuje, že nezbytným doplňujícím krokem ke změně nařízení o přepravě odpadů je další posílení sítě IMPEL a zajištění odpovídající dlouhodobé finanční podpory, aby se zvýšilo systematické používání vzájemných kontrol v síti IMPEL, její činnost při určování a sdílení osvědčených postupů a její další rozšiřování na regionální a místní úroveň⁽⁶⁾;

24. opakuje svoji výzvu adresovanou Evropské komisi, aby předložila obecný rámec EU pro environmentální inspekce a dohled, včetně inspekčních pravomocí pro Komisi, podpořila roli místních a regionálních orgánů při provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí, omezila nekalou soutěž v důsledku odlišných režimů inspekce nebo jejich neexistence a zajistila rovnost v soudním řízení⁽⁷⁾;

Subsidiarita, proporcionalita a lepší právní předpisy

25. připomíná, že environmentální politika je oblastí sdílených pravomocí EU a členských států, a proto se na ni vztahuje zásada subsidiarity;

26. poukazuje na to, že přeprava odpadů je mezinárodní záležitost a bez provádění a vymáhání právních předpisů stejným způsobem všemi členskými státy nebudou existovat rovné podmínky, ani nebudou řízena rizika pro lidské zdraví a životní prostředí, a proto se domnívá, že je nezbytné přijmout opatření na úrovni EU;

27. požaduje, aby byly při zavádění elektronické výměny údajů aktem v přenesené pravomoci Komise plně vzaty v úvahu důsledky pro pravomoci místních a regionálních orgánů. Proto musí předložení jakéhokoli aktu v přenesené pravomoci předcházet přímá konzultace místních a regionálních orgánů nebo jejich zástupců;

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

COM(2013) 516 final, čl. 1 odst. 2 – nařízení (ES) č. 1013/2006, článek 26, nový odstavec 5

Odůvodnění

Je třeba provést náležitě konzultace, a to i na úrovni expertů příslušných místních a regionálních orgánů. Existuje jednotný portál pro celní prohlášení a jednotný námořní portál. Údaje musí být dostupné všem zainteresovaným stranám, kupříkladu policii, celní správě a kontrolním a přístavním orgánům.

⁽⁴⁾ European Data Interchange for waste notification (EUDIN) [Evropská výměna údajů o oznámení o přepravě odpadů].

⁽⁵⁾ Skupina nezávislých zúčastněných stran na vysoké úrovni pro oblast administrativní zátěže, Evropská komise (2009): Stanovisko skupiny na vysoké úrovni – snížení administrativní zátěže, prioritní oblast životního prostředí.

⁽⁶⁾ CdR 1119/2012 fin.

⁽⁷⁾ CdR 593/2013 fin, CdR 1119/2012 fin, CdR 164/2010 fin.

Pozměňovací návrh 2

COM(2013) 516 final, čl. 1 odst. 3 písm. b) – nařízení (ES) č. 1013/2006, článek 50, nově vložený odstavec 2a

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Členské státy zajistí, aby jejich příslušné orgány vypracovaly plány kontrol, jejichž cílem je ověřit dodržování tohoto nařízení. Plány se týkají celého zeměpisného území dotčeného členského státu a vztahují se na všechny kontroly přepravy odpadů prováděné podle odstavce 2, včetně kontrol zařízení a podniků, silniční a železniční dopravy a zásilek v přístavech. Plány musí obsahovat tyto informace:</p>	<p>Členské státy zajistí, aby jejich příslušné orgány vypracovaly plány kontrol, jejichž cílem je ověřit dodržování tohoto nařízení. Plány se týkají celého zeměpisného území dotčeného členského státu <u>na příslušné úrovni se zajištěním koordinace plánů, je-li vypracováno více plánů kontrol</u>, a vztahují se na všechny kontroly přepravy odpadů prováděné podle odstavce 2, včetně kontrol zařízení a podniků, silniční a železniční dopravy a zásilek v přístavech. Plány musí obsahovat tyto informace:</p>
<p>(a) strategie a cíle kontrol přepravy odpadů týkající se nezbytných lidských, finančních a jiných zdrojů;</p>	<p>a) strategie a cíle kontrol přepravy odpadů <u>s měřitelnými cíli</u> týkající se nezbytných lidských, finančních a jiných zdrojů;</p>
<p>(b) posouzení rizik vztahující se na konkrétní toky odpadů a zdroje nedovolené přepravy, které zohledňuje i zpravodajské údaje, jako například policejní vyšetřování a analýzy trestné činnosti;</p>	<p>b) posouzení rizik vztahující se na konkrétní toky odpadů a zdroje nedovolené přepravy, které zohledňuje i zpravodajské údaje, jako například policejní vyšetřování a analýzy trestné činnosti;</p>
<p>(c) priority a popis, jak byly tyto priority vybrány na základě strategií, cílů a posouzení rizik;</p>	<p>c) priority a popis, jak byly tyto priority vybrány na základě strategií, cílů a posouzení rizik;</p>
<p>(d) informace o počtu a druzích plánovaných kontrol v prostorách nakládajících s odpady, v silniční a železniční dopravě a u zásilek v přístavech;</p>	<p>d) informace o počtu a druzích plánovaných kontrol v prostorách nakládajících s odpady, v silniční, <u>letecké, vodní</u> a železniční dopravě a u zásilek v přístavech, <u>na základě posouzení rizik a priorit</u>;</p>
<p>(e) přidělení úkolů každému orgánu zapojenému do kontrol přepravy odpadů;</p>	<p>e) přidělení úkolů každému orgánu zapojenému do kontrol přepravy odpadů;</p>
<p>(f) způsoby spolupráce mezi různými orgány zapojenými do kontrol a dále</p>	<p>f) způsoby <u>účinné a účelné</u> spolupráce mezi různými orgány zapojenými do kontrol; a dále</p>
<p>(g) posouzení potřeby školení inspektorů o technických a právních otázkách týkajících se nakládání s odpady a přepravy odpadů a organizování pravidelných školení.</p>	<p>g) posouzení potřeby školení inspektorů o technických a právních otázkách týkajících se nakládání s odpady a přepravy odpadů a organizování pravidelných školení;</p>
	<p>h) <u>komunikační strategii a strategii podpory dodržování předpisů, jež zapojí regulované subjekty a širokou veřejnost, a dále</u></p>
	<p>i) <u>informace o tom, jakým způsobem mohou regulované subjekty a široká veřejnost oznamovat znepokojující skutečnosti určenému orgánu (upozornění informátory).</u></p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Tyto plány musí být nejméně jednou ročně přezkoumány a případně aktualizovány. Přezkum posoudí, do jaké míry byly cíle a ostatní prvky plánů provedeny.</p> <p>Příslušný orgán musí plány zpřístupnit veřejnosti v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 ⁽⁸⁾.</p>	<p>Tyto plány musí být nejméně jednou ročně přezkoumány a případně aktualizovány. Přezkum posoudí, do jaké míry byly cíle a ostatní prvky plánů provedeny.</p> <p>Příslušný orgán musí <u>strategický přehled plánů</u> <u>trvale zpřístupnit veřejnosti, a to i v elektronické podobě,</u> v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 ⁽⁹⁾.</p> <p><u>Členské státy zajistí, aby výsledky kontrol provedených na základě plánů uvedených v tomto článku, včetně nápravných opatření přijatých příslušnými orgány v návaznosti na tyto kontroly, jmen provozovatelů účastnících se nelegální přepravy a uložených sankcí, byly trvale dostupné veřejnosti, a to i v elektronické podobě.</u></p>

Odůvodnění

V některých členských státech je za vytvoření vlastního plánu kontrol odpovědný každý region, proto by měly být tyto plány koordinovány, aby se pokrylo celé zeměpisné území. Zahrnutí měřitelných cílů by bylo v souladu se stávajícími osvědčenými postupy v členských státech a pomohlo by zajistit, že účinnost plánu kontrol budou moci zhodnotit subjekty s rozhodovací pravomocí. Je třeba zahrnout i vodní a leteckou dopravu, protože jde také o jeden ze způsobů přepravy odpadů. Odvětví nakládání s odpady a zdroji i široká veřejnost mají hrát roli při zajištění souladu s předpisy o přepravě odpadu a měly by mít možnost oznamovat znepokojující skutečnosti ve veřejném zájmu příslušnému orgánu bez obav z pronásledování či diskriminace. Mělo by být výslovně uvedeno, že počet a druh kontrol musí vycházet z posouzení rizik a priorit, na něž se odkazuje v písmenech b) a c). Zveřejňování výsledků kontrol je nezbytné, aby se ukázalo, že nařízení se provádí a aby se udržela důvěra veřejnosti v nakládání s odpady. Měl by se zveřejňovat pouze strategický přehled plánů, protože podrobnější informace by mohly být využity subjekty, jež se snaží vyhnout kontrolám zásilek.

Pozměňovací návrh 3

Nařízení (ES) č. 1013/2006, čl. 50 odst. 5

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p><i>Komise nenavrhuje žádnou změnu stávajícího znění čl. 50 odst. 5 nařízení (ES) č. 1013/2006.</i></p>	<p>Navrhovaná změna stávajícího znění čl. 50 odst. 5 nařízení (ES) č. 1013/2006.</p> <p><u>Členské státy navzájem dvoustranně anebo mnohostranně spolupracují, aby usnadnily předcházení nedovoleným přepravám a jejich odhalování. Vyměňují si informace o přepravě odpadů a sdílejí poznatky o donucovacích opatřeních. Komise pro tyto účely vytvoří společnou platformu zahrnující všechny členské státy.</u></p>

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s 26.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s 26.

Odůvodnění

Stávající spolupráce je na dobrovolné bázi a nejsou do ní zapojeny důležité členské státy. Nelegální přeshraniční přeprava lze zabránit pouze prostřednictvím spolupráce všech členských států, měla by tedy být vytvořena společná platforma.

V Bruselu dne 30. ledna 2014

předseda
Výboru regionů

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regionů – Balíček NAIADES II

(2014/C 126/12)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Obecné připomínky

1. vítá balíček NAIADES II jakožto logického nástupce NAIADES I, jenž byl výrazem prvního integrovaného přístupu k rozvoji vnitrozemské vodní dopravy na úrovni EU. Plně schvaluje úsilí Komise o opětovné posílení odvětví vnitrozemské vodní dopravy a zvýšení jejího podílu na celkové dopravě, aby byl plně využit její potenciál;
2. podporuje to, že Komise upřednostňuje přechod od silniční dopravy k železniční, vnitrozemské vodní a námořní dopravě, a zároveň požaduje internalizaci vnějších nákladů všech druhů dopravy;
3. je zastáncem rozvoje vnitrozemské vodní dopravy a je přesvědčen, že může vyřešit problém přetížení silnic. Domnívá se, že je to díky bezpečnostní a environmentální dopadům spolehlivý, bezpečný a udržitelný druh dopravy;
4. vyzdvihuje úlohu místních a regionálních orgánů při územním plánování a organizaci veřejné dopravy, neboť díky ní může účinné územní plánování usnadnit spojování hospodářských činností, vytvářet integrované klastry, které snižují potřebu dopravních pohybů, a zvýšit atraktivitu multimodální dopravy. Kromě toho uznává význam dopravní infrastruktury pro rozvoj regionální ekonomiky, úlohu vnitrozemských přístavů jakožto hospodářských uzlů a přínos vodních cest ke zmírnění přetížení námořních přístavů a jiných dopravních systémů. Upozorňuje na skutečnost, že místní a regionální orgány nesou značné náklady na rozvoj a správu klíčové infrastruktury a musí hrát ústřední roli v úsilí o maximální využívání kapacit vnitrozemských vodních cest;
5. uznává, že na rozdíl od jiných dopravních tras slouží vnitrozemské vodní cesty nejen k uspokojení dopravních potřeb, ale jsou rovněž důležité z hlediska dodávek vody, ochrany před povodněmi, výroby energie, rekreace a cestovního ruchu, jsou významnými ekosystémy a plní své funkce i v oblasti zemědělství a rybolovu. V tomto ohledu vybízí odvětví vnitrozemské vodní dopravy, aby si udrželo své vedoucí postavení ekologického druhu dopravy a i do budoucna zachovalo dobrou rovnováhu mezi svými aktivitami a ostatními – někdy protichůdnými – funkcemi vodních cest;
6. podporuje veřejné zásahy v tomto odvětví v zájmu zlepšení jeho provozních podmínek, infrastruktury, vlivu na životní prostředí, inovací a začlenění do logistického řetězce a domnívá se, že když je vnitrozemská vodní doprava liberalizovaná a působí na vnitřním dopravním trhu, lze tyto veřejné investice zdůvodnit vzhledem ke značnému dopadu hospodářské krize na toto odvětví a k jejich sociálně-ekonomické a environmentální návratnosti;

Subsidiarita a proporcionalita

7. má za to, že balíček NAIADES II je v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality;

Konkrétní připomínky ke sdělení

8. souhlasí s Komisí v jejím obecném hodnocení vnitrozemské vodní dopravy: převaha vlastníků-provozovatelů a roztržitá struktura dodávek, oslabující se pozice vůči jiným provozovatelům dopravy a pomalé a stále snižování podílu ve srovnání se silniční dopravou, nadměrné kapacity a z nich plynoucí cenová konkurence, neschopnost investovat a inovovat, plus zanedbatelný pokrok v řešení klíčových infrastrukturních rozdílů a překážek a ztráty konkurenceschopnosti, jež v tomto odvětví způsobilo zpomalení ekonomiky EU;

9. souhlasí tedy s klíčovými oblastmi intervence balíčku NAIADES II a s jeho cíli učinit z odvětví vnitrozemské vodní dopravy kvalitní obor dopravy, dobře řízený, účinný, bezpečný, začleněný do intermodálního řetězce, s kvalitními pracovními místy a kvalifikovanou pracovní silou, dbající na dodržování přísných norem na ochranu životního prostředí. Je pevně přesvědčen, že odvětví vnitrozemské vodní dopravy může významně přispět k evropské dopravní politice a musí do ní být náležitě integrováno;

10. navrhuje, aby se nyní musely členské státy plně zavázat k tomu, že dostojí klíčovým cílům, a aby odvětví vnitrozemské vodní dopravy zaujalo aktivnější a jednotnější přístup k řešení některých svých zásadních nedostatků;

11. je si vědom slabin balíčku NAIADES I a doporučuje, aby Evropská komise v zájmu větší účinnosti NAIADES II – a bude-li to nutné, s pomocí zdrojů dostupných v rámci platformy PLATINA ⁽¹⁾ –, vypracovala jasný plán provádění s cíli a mezníky a s jednotnějším přístupem k zajišťování finančních a jiných zdrojů;

a) Kvalitní infrastruktura

12. varuje před tím, aby se na vnitrozemskou vodní dopravu pohlíželo odděleně od jiných druhů dopravy, a má za to, že větší propojení vnitrozemské vodní dopravy s jinými druhy dopravy pomůže získat větší podíl na trhu a posílí celé odvětví;

13. je potěšen, že se vnitrozemské vodní cesty staly součástí šesti z devíti koridorů hlavní sítě TEN-T, a doufá, že v prováděcích a správních strukturách pro tyto koridory budou dostatečně zastoupeny všechny druhy dopravy a že bude v rámci sítě TEN-T náležitě uznán potenciál a specifičnost vnitrozemské vodní dopravy, aby bylo možné vhodným způsobem řešit klíčová problematická místa ve vnitrozemské vodní dopravě a chybějící propojení;

14. doufá, že dlouhodobé závazky přijaté v souvislosti s hlavní a globální sítí budou směřovat k poskytnutí stabilního legislativního rámce, jenž by měl pomoci přilákat do odvětví vnitrozemské vodní dopravy nové investice;

15. vyzývá příslušné členské státy, aby společně s místními a regionálními orgány a dalšími zainteresovanými stranami navázaly na přijaté závazky a předložily Komisi podrobné návrhy projektů vnitrozemských vodních cest a přístavů, a mohly tak využívat nástroj pro propojení Evropy a těžit z případného navýšení spolufinancování (až na 40 %) dostupného pro tyto projekty. Domnívá se, že materiální infrastruktura i nemateriální investice do infrastruktury pomohou tomuto odvětví uplatnit jeho potenciál;

16. dále vyzývá dotčené členské státy, aby vnitrozemskou vodní dopravu patřičně zohlednily při přípravě svých rámcových investičních plánů a státních nástrojů plánování a splnily učiněné sliby, a podpořily tak vytváření a další rozvoj regionálních hospodářských lokalit;

17. upozorňuje na to, že je třeba zaručit údržbu menších plavebních drah a jejich modernizaci, pokud je to pro účely plavby nezbytné, aby byla udržována globální síť a byla zajištěna životaschopnost menších provozovatelů v tomto odvětví;

b) Kvalita prostřednictvím inovací

18. připouští chybějící kulturu inovací v odvětví vnitrozemské vodní dopravy a její hlubší příčiny a souhlasí s Komisí, že toto odvětví musí převzít odpovědnost za iniciativy v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, určit budoucí priority a aktivněji využívat příležitosti;

19. navrhuje, že by místní a regionální orgány mohly přispět k zavádění inovací v tomto odvětví podporou uzpůsobených politik v oblasti inovací a individuálním využíváním zdrojů a finančních nástrojů;

c) Hladké fungování trhu

20. podporuje úsilí Komise o omezení roztržičnosti a povzbuzení součinnosti mezi účastníky trhu. Uznává, že určitá pravidla týkající se odvětví vnitrozemské vodní dopravy se stanovují na regionální či celostátní úrovni, a je toho názoru, že Komise, s přihlédnutím k zásadě subsidiarity, bude muset být při postupném zavádění harmonizace co nejflexibilnější;

⁽¹⁾ PLATINA – platforma pro provádění programu NAIADES financovaná ze 7. rámcového programu.

21. podporuje internalizaci externích nákladů ve všech odvětvích dopravy, pokud však nebude zneužívána jako záminka ke zvýšení nákladů na dopravu. Domnívá se, že díky vypočtení správné ceny externalit budou všechny druhy dopravy srovnatelnější, což by mohlo vést k využívání ekologičtějších druhů dopravy, motivovat toto odvětví k řešení externích nákladů a mít pozitivní dopad především na vodní dopravu;

22. na druhé straně má pocit, že je třeba pečlivě uvážit zpoplatnění infrastruktury s ohledem na budování nové nebo zachování stávající infrastruktury, neboť by tím vnitrozemské vodní dopravě vznikla dodatečná finanční zátěž a musela by se vyřešit i otázka zpoplatňování jiných uživatelů vodních cest;

23. konstatuje, že Komise navrhla posouzení překážek rozvoje vnitrozemských přístavů, a uvítal by provést v tomto ohledu ještě před zahájením legislativního postupu další konzultace zainteresovaných místních a regionálních orgánů;

d) *Zkvalitnění životního prostředí díky nízkým emisím*

24. podporuje úsilí o ekologizaci loďstva a snižování množství látek znečišťujících ovzduší a zdůrazňuje, že tento přístup by měl být technologicky neutrální z hlediska technologií motorů a výběru paliva a musí mít optimální poměr nákladů a přínosů;

25. poukazuje však na to, že zjištění potenciálních výhod ekologizace loďstva z hlediska energetiky a emisí CO₂ vyžaduje pečlivé posouzení se zohledněním stáří plavidel, výkonu nynějších motorů a parametrů zatížení plavidel, jakož i povědomí o rozsáhlé svázané spotřebě energie nutné k výrobě nových motorů. V tomto ohledu požaduje vyvinout větší úsilí o zlepšení ekonomické proveditelnosti a normalizace, pokud jde o modernizaci zařízení, s cílem snížit náklady a emise ze stávajících plavidel;

26. domnívá se, že odvětví vnitrozemské vodní dopravy v současné době nedostává pobídky k účinnému snižování emisí v podobně právních nástrojů ani finančních opatření. VR se proto zasazuje o integrovaný přístup, jenž umožní využít řadu fondů či programů jako např. LIFE+, TEN-T a Horizont 2020 k ekologizaci vnitrozemského loďstva, a s nadějí očekává posouzení dopadů různých zvažovaných alternativ emisních limitů pro velká a malá a pro stávající a nová plavidla za účelem řešení znečištění ovzduší u zdroje;

27. zpochybňuje domněnku vyjádřenou v pracovním dokumentu útvarů Komise, že LNG ⁽²⁾ je jediným řešením kvality ovzduší a emisí a že přenositelnost technologických postupů z jednoho druhu dopravy na jiný je zdánlivě snadná, zatímco se stále vedou určité diskuse o nejvhodnějším technologickém řešení pro toto odvětví, jež by bylo v souladu s normami. Zastává názor, že LNG je slibná, ale ne jediná možnost a že časový rámec provedení se nezdá být reálný;

28. upozorňuje na to, že bude obtížné podporovat rozvoj ekologické vnitrozemské vodní dopravy, pokud-li patřičně zapojeny samotné zainteresované strany;

e) *Kvalifikování pracovníci a kvalitní pracovní místa*

29. podporuje přístup, jež Komise zaujala za účelem zvýšení dovedností a kvalifikací v tomto odvětví a jenž by měl zlepšit přístup na trh práce a mobilitu, bezpečnost a kvalitu pracovních míst a vytvořit rovné podmínky;

f) *Integrace vnitrozemské vodní dopravy v multimodálním logistickém řetězci*

30. poukazuje na to, že místní a regionální orgány mohou sehrát úlohu při lepší integraci logistických činností vnitrozemské vodní dopravy do svých plánů udržitelné městské mobility;

31. tam, kde je to účelné, podporuje integraci vhodných informačních systémů jiných druhů dopravy do říčních informačních služeb (RIS). Uznává, že ačkoli je třeba vyřešit otázky týkající se a) sdílení informací, jež by mohly být obchodně citlivé, a b) zátěže pro provozovatele spojené s investicemi do inteligentních dopravních systémů, je přesto přesvědčen, že by upravené RIS mohly být cenným nástrojem pro řízení dodavatelského řetězce, optimalizaci přepravy nákladů a snižování nákladů a emisí;

⁽²⁾ LNG (Liquefied Natural Gas) – zkapalněný zemní plyn.

32. s napětím očekává výsledky probíhajícího hodnocení RIS a doufá, že Komise bude moci předkládat návrhy na změnu směrnice o RIS, neboť má za to, že inteligentní dopravní systémy mohou významně přispět k usnadnění účinné intermodální přepravy a hladkého fungování vnitrozemské vodní dopravy a k omezení administrativní zátěže a složitých přeshraničních požadavků mezi členskými a nečlenskými státy EU;

Řízení

33. podporuje záměr zaujmout nový přístup k řízení odvětví vnitrozemské vodní dopravy, a odstranit tak překrývání právních rámců a pravomocí. V tomto ohledu vítá správní ujednání mezi GR MOVE a Ústřední komisí pro plavbu na Rýně (CCNR) poskytující rámec pro rozšířenou spolupráci v zájmu podpory rozvoje odvětví vnitrozemské plavby a doufá, že budou s ostatními říčními komisemi podepsána podobná ujednání;

34. vyzývá orgány odpovědné za vnitrozemskou vodní dopravu, aby v zájmu lepšího image tohoto odvětví posílily koordinaci a aby převzaly přímou odpovědnost za některé cíle balíčku NAIADES II;

35. vyzdvihuje potenciál Strategie EU pro Podunají (EUSDR), co se týče integrovaného rozvoje a správy povodí, a domnívá se, že by její uskutečnění mohlo výrazně zlepšit vodní dopravu po Dunaji, která má značné kapacity ke zvýšení objemu dopravy;

Financování

36. konstatuje, že se ve sdělení uvádí několik odkazů na různé programy financování EU (ESF, nástroj pro propojení Evropy, Horizont 2020), není z něho však patrný jednotný či systematický názor na to, jak prostředky z těchto programů přispějí ke splnění cílů;

37. požaduje po Komisi, aby neprodleně vypracovala slibovaný pracovní dokument svých útvarů o financování NAIADES. Doporučuje, aby byla kromě zjištění a vyčíslení investičních potřeb odvětví vnitrozemské vodní dopravy věnována určitá pozornost také vypracování jasných pokynů pro toto odvětví pro účely financování a aby byl zmíněný pracovní dokument útvarů Komise účinným přínosem pro plán provádění (navržený v odstavci 11 shora);

38. domnívá se, že evropské strukturální a investiční fondy mohou podpořit hlavní cíle balíčku NAIADES, nicméně vyjadřuje určité obavy ohledně toho, že hlavní ukazatele k měření výsledků těchto fondů, v první řadě EFRR a Fondu soudržnosti, souvisejí pouze se silniční a železniční infrastrukturou, což by mohlo stimulovat k investicím do těchto způsobů dopravy na úkor vnitrozemské vodní dopravy, budou-li tyto možnosti k dispozici;

39. všímá si zmínky o finančních nástrojích a je toho názoru, že existuje určitý prostor pro využití finančních prostředků Evropské investiční banky k investicím do odvětví vnitrozemské vodní dopravy;

Konkrétní připomínky k návrhu nařízení

40. souhlasí s důvody navrhované změny nařízení o kapacitě loďstva Společenství, která – bude-li provedena – usnadní rozložení rezervního fondu a jeho využití k dodatečným opatřením na podporu vnitrozemské vodní dopravy v souladu s cíli balíčku NAIADES II;

Konkrétní připomínky k návrhu směrnice

41. podporuje cíl navrhované směrnice spočívající v oddělení technických norem od procesních aspektů, což by mělo zefektivnit proces aktualizace těchto norem a zajistit tomuto odvětví větší srozumitelnost a transparentnost;

42. podporuje navrhovaný pragmatický a flexibilní přístup, který umožní omezení požadavků nebo částečné uplatňování technických požadavků v určitých regionech (členských státech) na základě charakteristik jejich vnitrozemských vodních cest.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

COM(2013) 621 final

2. bod odůvodnění

Odůvodnění

V 2. bodě odůvodnění návrhu nařízení je zmíněno přizpůsobování pravidel technickému pokroku. Výbor regionů navrhuje vložit zmínku o inovacích souvisejících s cílem učinit pravidla ekologičtějšími, jenž je jedním z hlavních cílů balíčku NAIADES II.

Pozměňovací návrh 2

COM(2013) 621 final

Článek 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 8 nařízení (ES) č. 718/1999 se nahrazuje tímto: „Článek 8</p> <p>Aniž je dotčen čl. 3 odst. 5, může každý členský stát přijmout opatření zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usnadňující dopravcům opouštějícím odvětví, kteří provozují vnitrozemskou vodní dopravu, získání předčasného důchodu nebo přechod na jinou hospodářskou činnost, — k organizaci programů odborného vzdělávání a rekvalifikace pro pracovníky opouštějící odvětví, — zlepšující dovednosti v oblasti vnitrozemské plavby s cílem zabezpečit rozvoj a budoucnost odvětví, — povzbuzovat vlastníky-provozovatele, aby vstupovali do obchodních sdružení, a posílit organizace zastupující vnitrozemskou vodní dopravu na úrovni Unie, — podporující přizpůsobení pravidel technickému pokroku za účelem zlepšení pracovních podmínek a posílení bezpečnosti, — povzbuzující k inovacím pravidel a jejich přizpůsobování technickému pokroku, pokud jde o životní prostředí.“ 	<p>Článek 8 nařízení (ES) č. 718/1999 se nahrazuje tímto: „Článek 8</p> <p>Aniž je dotčen čl. 3 odst. 5, může každý členský stát přijmout opatření zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usnadňující dopravcům opouštějícím odvětví, kteří provozují vnitrozemskou vodní dopravu, získání předčasného důchodu nebo přechod na jinou hospodářskou činnost, — k organizaci programů odborného vzdělávání a rekvalifikace pro pracovníky opouštějící odvětví, — zlepšující dovednosti v oblasti vnitrozemské plavby s cílem zabezpečit rozvoj a budoucnost odvětví, — podporovat povzbuzovat vlastníky-provozovatele, aby vstupovali do obchodních sdružení, a posílit organizace zastupující vnitrozemskou vodní dopravu na úrovni Unie, — podporující přizpůsobení pravidel technickému pokroku za účelem zlepšení pracovních podmínek a posílení bezpečnosti, — povzbuzující k inovacím pravidel a jejich přizpůsobování technickému pokroku, pokud jde o životní prostředí.“ <p><u>Lze přijmout i jiná opatření, pokud jsou v souladu s cíli balíčku NAIADES II a přispívají k jejich plnění.</u></p>

Odůvodnění

Výbor regionů by uvítal, kdyby byl rezervní fond aktivně využíván a pomáhal plnit cíle balíčku NAIADES. Považuje rovněž výraz „povzbuzovat“ za příliš vágní a navrhuje nahradit ho důraznější terminologií, aby byl zaručen aktivnější přístup členských států.

V Bruselu dne 31. ledna 2014

předseda
Výboru regionů
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regionů – Jednotný evropský trh elektronických komunikací

(2014/C 126/13)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

1. vítá obecný cíl návrhu Komise, který spočívá v posunu směrem k jednotnému trhu elektronických komunikací, kde občané i podniky budou mít přístup k službám elektronických komunikací bez ohledu na to, kde v Unii se tyto služby poskytují, a aniž by bylo přeshraniční fungování těchto služeb omezováno nebo vznikaly neodůvodněné dodatečné náklady, a kde společnosti zajišťující sítě a poskytující služby elektronických komunikací tak budou moci činit a budou moci působit kdekoli v EU, kde mají provozovnu nebo kde se nacházejí jejich zákazníci;
2. potvrzuje cíl – vytyčený ve strategii Evropa 2020 a v Digitální agendě pro Evropu – vytvořit rostoucí, úspěšný a dynamický jednotný digitální trh ve všech odvětvích;
3. zdůrazňuje, že pro podniky a spotřebitele je důležitá konektivita poskytovaná sítěmi elektronických komunikací a posilování integrace trhů, a upozorňuje na velkou příležitost, kterou jednotný digitální trh nabízí evropské společnosti jako celku;
4. poukazuje však zároveň na to, že by při měnění evropského předpisového rámce pro elektronickou komunikaci měly být řádně zohledněny skutečné právní podmínky v členských státech a regionech;
5. žádá, aby se mělo na zřeteli, že vzhledem ke stávajícím rozdílům v digitálních technologiích v EU, k nedostatečné infrastruktuře IKT, k různým výchozím podmínkám a ke značným rozdílům v majetkových poměrech a v příjmech v jednotlivých členských státech i mezi nimi bude možné rozvíjet digitální společnost a dosáhnout pozvolné konvergence jen postupně a v různém tempu;
6. připomíná, že jednotlivé členské státy si již stanovily pravidla, která mají vést k vyrovnaní rozdílů mezi městy a venkovskými oblastmi, co se týče širokopásmového připojení. Celounijní pravidla musejí zohlednit rozdílnou výchozí situaci v členských státech;
7. opět poukazuje na to, že místní a regionální orgány mají klíčovou úlohu a nesou velkou odpovědnost při zajišťování spravedlivého a cenově dostupného širokopásmového připojení, při vedení pilotních projektů zaměřených na překonávání rozdílů v přístupnosti elektronických technologií a při vyvíjení nových přístupů ve veřejných elektronických službách zaměřených na občany v oblastech, kde se přijetí pouze tržních opatření ukázalo jako nedostatečné;
8. připomíná, že ve venkovských oblastech, jež soukromí provozovatelé považují za málo rentabilní, se na financování digitálních infrastruktur musejí podílet místní a regionální orgány. V zájmu zajištění rovného přístupu všech občanů ze všech regionů k novým technologiím žádá Komisi, aby úsilí těchto orgánů o financování podpořila tak, že jednak umožní účast evropských strukturálních fondů na financování digitálních infrastruktur ve všech regionech EU, a jednak uzná, že projekty digitálního rozvoje řídice osídlených venkovských oblastí mají charakter služeb obecného hospodářského zájmu;
9. v této souvislosti kritizuje příliš nízký rozpočet na rozvoj širokopásmových sítí v rámci nástroje pro propojení Evropy (Connecting Europe Facility – CEF) na období 2014 až 2020;
10. konstatuje, že i rychlý rozvoj sítí na bázi optických vláken, které mají sloužit k připojení několika posledních kilometrů, je nezbytným krokem k tomu, aby bylo možné převést zátěž spojenou s přenosem dat v mobilní síti do sítě pevné prostřednictvím vhodných routerů;
11. má za to, že regulace na úrovni EU nesmí přinést konkurenční nevýhody členským státům s relativně nízkým počtem obyvatel a s malou rozlohou;
12. potvrzuje svůj názor, že IKT jako základ informační společnosti otevřené všem by měly zohledňovat potřeby všech občanů včetně osob ohrožených sociálním vyloučením;

13. zdůrazňuje, že zpracování osobních údajů plánované podle tohoto nařízení by mělo podléhat stávajícím unijním a vnitrostátním právním předpisům, konkrétně včetně směrnice 95/46/ES a 2002/58/ES;
14. lituje, že k návrhu nařízení nebyla uspořádána žádná veřejná konzultace, v jejímž rámci by bývaly všechny zainteresované strany měly možnost se vyjádřit ke konkrétním zamýšleným změnám v předpisech;
15. je přesvědčen, že obsáhlé návrhy je nutné důkladně prozkoumat, a domnívá se, že časový plán Evropské komise, tj. platnost nařízení od 1. července 2014, je proto nesmírně ambiciózní;

Jednotné evropské oprávnění

16. v zásadě vítá zamýšlené zjednodušení schvalovacích postupů, které se v jednotlivých státech liší, a to zavedením jednotného evropského všeobecného oprávnění. To zaručí dotčeným společnostem větší právní jednotnost a předvídatelnost;
17. požaduje, aby bylo zaručeno, že zavedení jednotného evropského oprávnění nezpůsobí větší právní nejistotu ani menší předvídatelnost regulačních opatření;
18. konstatuje, že navrhovaná změna směrnice 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací znamená značný přenos pravomocí na Evropskou unii na úkor vnitrostátních regulačních orgánů. Jejich manipulační prostor tak bude natrvalo omezen především právem Evropské komise požadovat stažení návrhů opatření vnitrostátních regulačních orgánů;
19. požaduje, aby se zajistilo, že oprávnění pozastavit nebo odejmout práva evropského poskytovatele elektronických komunikací, jež přísluší pouze vnitrostátnímu regulačnímu orgánu domovského členského státu (čl. 6 odst. 1), nepovede ke konkurenci v oblasti regulace směrem dolů (race to the bottom) ani ke spekulativnímu výběru jurisdikce (forum shopping);

Koordinace využívání rádiového spektra

20. zdůrazňuje, že rádiové spektrum je nedostatkovým veřejným statkem;
21. sdílí názor Komise, že účinná správa rádiového spektra je důležitá pro usnadnění přístupu poskytovatelů služeb a pro podporu inovací a kulturní rozmanitosti;
22. konstatuje, že plánovaná pravomoc Evropské komise určovat závazné harmonogramy správy rádiového spektra a požadovat od vnitrostátních regulačních orgánů stažení navrhovaných nápravných opatření znamená rozsáhlý přenos pravomocí v oblasti správy rádiového spektra na Evropskou unii;
23. opakuje své pochyby ohledně přenosu dalších pravomocí v oblasti správy rádiového spektra na Unii, které již uvedl v roce 2008 v souvislosti s balíčkem reforem v oblasti telekomunikací a které nynější návrh nařízení zatím ještě nerozptýlil;
24. připomíná, že opatření v rámci programu politiky rádiového spektra, mj. inventarizace do roku 2015, nebyla ještě dokončena a měla by být nejprve vyhodnocena;
25. konstatuje, že evropské regulaci využívání rádiového spektra brání právní a technické závazky členských států, jež lze odstranit pouze ve střednědobém až dlouhodobém horizontu;
26. poukazuje na to, že v případě nového celounijního uspořádání rádiového spektra a postupů pro přidělování rádiového spektra je třeba přihlídnout k platným licenčním smlouvám, jež byly uzavřeny až na dobu 20 let;
27. vzhledem ke skutečnosti, že se v některých členských státech již plánuje přidělování frekvencí takzvané digitální dividendy II, které má proběhnout zřejmě na konci roku 2014 nebo začátku roku 2015, je přesvědčen o naléhavé nutnosti vyjasnit spolu s příslušnými orgány členských států situaci ještě před přijetím nařízení;
28. zdůrazňuje, že v členských státech a regionech musí být k dispozici dostatečné množství rezervních frekvencí k inovativnímu využití;
29. považuje za důležité vyčerpat veškeré technické a právní možnosti k využívání sdíleného spektra a inovativních nových technologií, jako je kognitivní rádio, ultra široké pásmo (UWB) či bílé spektrum, a dosáhnout tak účinnějšího využívání spektra frekvencí;

30. vyjadřuje obavy nad tím, že navrhovaná změna regulačního rámce by mohla mít za následek opožděné přidělování rádiového spektra v nadcházejících 12 až 18 měsících;
31. kvůli těmto obavám odmítá Komise navrhované opatření k harmonizaci správy rádiového spektra a poukazuje na to, že lze zaručit stabilnější správu rádiového spektra prostřednictvím mezinárodních dohod, přičemž jednotlivým členským státům bude zaručena nezávislost při přidělování frekvencí;
32. doporučuje, aby byl před zavedením evropské správy rádiového spektra nejprve nastolen celounijní status quo v příslušných plánech a lhůtách pro přidělování spektra, a poté mohla být na základě těchto informací vypracována koncepce dlouhodobého jednotného postupu přidělování spektra;
33. doporučuje v tomto ohledu nejprve definovat hlavní oblast politiky rádiové spektra, která má strategický význam pro celounijní politiku síťové infrastruktury, a navrhuje zaměřit se na rádiová spektra sítí mobilní telekomunikace, na příslušné možnosti přístupu k síti, jako např. WLAN, a na celounijní síť LET (Long-Term Evolution);
34. omezení na spektrum mobilní komunikace považuje zároveň za respektování zásady subsidiarity, neboť tak budou v EU přidělovány jen ty frekvence, u nichž lze díky tomuto postupu očekávat skutečné zvýšení účinnosti;
35. výslovně vítá návrh usnadnit využívání veřejných rádiových místních spojení (RLAN), jenž povede k většímu rozšíření veřejně přístupných internetových spojení;
36. konstatuje, že všeobecná oprávnění k poskytování a provozu (podle technických specifikací určených Evropskou komisí) nenápadných bezdrátových přístupových bodů s malým dosahem omezují pravomoci místních a regionálních orgánů;

Neutralita sítě a práva koncových uživatelů

37. vítá záměr Evropské komise zajistit harmonizaci práv koncových uživatelů služeb elektronické komunikace to, aby občané a poskytovatelé služeb v celé EU měli srovnatelná práva a povinnosti a mohli nabízet a využívat služby za srovnatelných podmínek bez ohledu na hranice států;
38. souhlasí s cílem zaručit koncovým uživatelům nediskriminační přístup k sítím a službám komunikací poskytovaným podnikem usazeným v jiném členském státě;
39. podporuje úsilí Evropské komise posílit ochranu spotřebitelů a práva uživatelů týkající se sítí elektronických komunikací tím, že budou spotřebitelé důkladněji informováni o cenách a podmínkách poskytování služeb;
40. považuje zásadu neutrality sítí za hlavní předpoklad inovativního internetu s otevřenými, dynamickými a komplexními strukturami a zaručení rovných podmínek pro evropské občany a podniky;
41. sdílí postoj Evropského parlamentu, že řešení problémů v oblasti neutrality sítě lze navrhnout pouze společně na úrovni EU, a proto obecně vítá, že Evropská komise hodlá tuto oblast právně upravit;
42. zdůrazňuje, že otevřený charakter internetu je klíčovým faktorem konkurenceschopnosti, hospodářského růstu, sociálního rozvoje a inovací, což vede k mohutnému rozvoji online aplikací, obsahu a služeb a tím i značnému nárůstu jejich nabídky a poptávky po nich, a že zásadní měrou urychlil neomezené šíření znalostí, myšlenek a informací, a to i v zemích, v nichž je přístup k nezávislým sdělovacím prostředkům omezen;
43. souhlasí s Evropským parlamentem v tom, že odchýlení se od neutrality sítí a od zásady maximálního úsilí je spojeno se značnými riziky – například porušení pravidel hospodářské soutěže, zadržování informací, omezení svobody projevu a plurality médií, nedostatečné povědomí spotřebitelů a narušení soukromí – a že by to poškodilo hospodářství, spotřebitele a demokratickou společnost jako celek;
44. je přesvědčen, že článek 23 návrhu Evropské komise není v souladu s takto pojímanou zásadou neutrality sítě, a doporučuje tyto předpisy od základu přepracovat;

45. důrazně poukazuje na riziko omezení neutrality sítě plynoucí z dohod o poskytování specializovaných služeb s posílenou kvalitou služby uzavíraných mezi poskytovateli přístupu a obsahů;

46. obává se, že by použití čl. 23 odst. 2 mohlo vést k upřednostňování finančně silných podniků resp. ke znevýhodňování menších poskytovatelů obsahů a koncových uživatelů, a varuje před obcházením zásady přístupnosti jakožto základního aspektu struktury internetu, před omezováním inovativnosti internetu a před ohrožováním kulturní rozmanitosti na síti;

47. podporuje požadavek, aby poskytovatelé internetových služeb nikoho neblokovali, nediskriminovali, neomezovali ani nesnižovali jeho schopnost využívat služeb k prohlížení, používání, posílání, zveřejňování, přijímání nebo nabízení jakéhokoli obsahu, aplikace nebo služby dle jeho vlastního výběru bez ohledu na zdroj či určení;

48. výslovně proto vítá zákaz blokovat, zpomalovat, zhoršovat nebo diskriminovat konkrétní obsah, aplikace nebo služby (čl. 23 odst. 5), nicméně upozorňuje, že by kvůli neurčitosti a právní nejasnosti navrhovaných výjimek mohla být tato zásada do značné míry neúčinná;

49. obává se, že právně nejasná definice přiměřených opatření týkajících se řízení provozu může ohrozit vítané vyloučení zablokování sítě a že neomezené rozšíření o vymáhání „právních předpisů“ (čl. 23 odst. 5 písm. a)) není v souladu se zásadou proporcionality ani s požadavky na ochranu údajů;

50. doporučuje, aby byla vzhledem k platným předpisům přezkoumána nutnost navrhovaných pravidel týkajících se řízení provozu;

51. podporuje Evropskou komisi v tom, že je třeba vhodnými opatřeními posílit ochranu spotřebitele, učinit trh elektronických komunikací transparentnějším a usnadnit tržním subjektům získávání závazných a srozumitelných informací;

52. připomíná, že vnitrostátní právní předpisy vytvořené zavedením evropského právního rámce pro telekomunikaci často zohledňují příslušné vnitrostátní podmínky, a navrhuje v souvislosti s tímto aspektem důkladnou konzultaci vnitrostátních regulačních orgánů a organizací na ochranu spotřebitelů;

53. konstatuje, že by navrhovaná harmonizace práv koncových uživatelů neměla vést k poklesu úrovně ochrany v členských státech, a doporučuje Evropské komisi, aby zvažila posílení práv koncových uživatelů provedením minimální harmonizace;

Roaming

54. výslovně vítá snížení cenových limitů pro regulovanou roamingovou komunikaci i bezplatnost pasivní roamingové komunikace a podporuje záměr Evropské komise natrvalo zabránit zavádění neodůvodněných příplatků a dosáhnout v zájmu spotřebitelů jednotných cen komunikace v rámci členského státu i v rámci Unie;

55. podporuje záměr Evropské komise docílit prostřednictvím dvoustranných či vícestranných dohod o roamingu platnost sazeb za domácí služby jak u domácích služeb, tak i regulovaných roamingových služeb;

56. klade důraz na to, že skutečnost, že se koncoví uživatelé zřeknou použití sazby za domácí služby ve prospěch poskytnutí jiných výhod, nesmí umožnit pravidelné obcházení roamingu v sazbě za domácí služby;

57. požaduje, aby bylo zaručeno, že díky plánovaným obecným pokynům pro používání kritéria přiměřeného využití se koncoví uživatelé budou skutečně moci spolehnout na to, že budou moci využívat služby stejným způsobem doma i v jiných členských státech;

58. upozorňuje na riziko možného (vyrovnávacího) zvýšení cen vnitrostátní komunikace a žádá Evropskou komisi, aby při hodnocení nařízení (EU) č. 531/2012 měla tento aspekt obzvláště na zřeteli;

59. konstatuje, že je třeba kriticky přezkoumat dvoustranné či vícestranné dohody o roamingu v tom smyslu, zda by nemohly narušit hospodářskou soutěž nebo posílit konkurenční postavení poskytovatelů se silnou pozicí na trhu;

Subsidiarita a proporcionalita

60. domnívá se, že návrh nařízení obsahuje četná opatření, jež je třeba důkladně přezkoumat z hlediska slučitelnosti se zásadou subsidiarity. Jedná se např. o přenesení pravomocí v oblasti regulace rádiového spektra a o postup přidělování frekvencí, o přiznání práva veta Evropské komisi v případech opatření přijímaných vůči evropským provozovatelům (European Electronic Communications Provider – EECPP) a o určení standardního virtuálního produktu zpřístupnění sítě s následným možným zrušením povinnosti fyzického zpřístupnění vedení účastnických linek;

61. poukazuje na to, že volba právního nástroje v podobě nařízení a pravomoc přijímat prováděcí akty s cílem harmonizovat dostupnost rádiového spektra, lhůty pro přidělení a dobu platnosti práv k využívání rádiového spektra (kapitola III, oddíl 1 návrhu nařízení – *Koordinace využívání rádiového spektra v rámci jednotného trhu*) vyvolává otázky ohledně slučitelnosti se zásadou proporcionality;

62. dále se domnívá, že návrh obsahuje řadu dílčích témat, u nichž je ještě třeba jednotlivě přezkoumat způsobilost, nezbytnost a přiměřenost k vytvoření jednotného digitálního trhu;

63. dospívá k závěru, že kvůli uvedeným pochybnostem je návrh Komise z převážné části třeba považovat za dosud nevyzrálý;

64. navrhuje přijmout v plánované lhůtě předpisy o zrušení roamingových poplatků a přezkoumat a přepracovat ostatní opatření po konzultaci nejvýznamnějších subjektů a se zohledněním předložených námitek.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY**Pozměňovací návrh 1**

Čl. 2 odst. 15

Odůvodnění

Definice pojmu je zbytečná, neboť se navrhuje vyškrtnout předmětné ustanovení z čl. 23 odst. 2.

Pozměňovací návrh 2

Článek 14

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 14 – Přístup k rádiovým místním sítím</p> <p>1. Příslušné vnitrostátní orgány umožní pouze na základě všeobecného oprávnění poskytování přístupu k síti poskytovatele elektronických komunikací pro veřejnost, jakož i využívání harmonizovaného rádiového spektra k tomuto poskytování, a to prostřednictvím rádiových místních sítí.</p> <p>2. Příslušné vnitrostátní orgány nebrání poskytovatelům elektronických komunikací pro veřejnost v tom, aby umožnili přístup veřejnosti ke svým sítím prostřednictvím rádiových místních sítí, které mohou být umístěny v prostorách koncového uživatele za předpokladu, že jsou splněny podmínky všeobecného oprávnění a koncový uživatel vyjádřil předem svůj informovaný souhlas.</p>	<p>Článek 14 – Přístup k rádiovým místním sítím</p> <p>1. Příslušné vnitrostátní veřejné vnitrostátní orgány umožní pouze na základě všeobecného oprávnění poskytování přístupu k síti poskytovatele elektronických komunikací pro veřejnost, jakož i využívání harmonizovaného rádiového spektra k tomuto poskytování, a to prostřednictvím rádiových místních sítí.</p> <p>2. Příslušné vnitrostátní veřejné vnitrostátní orgány nebrání poskytovatelům elektronických komunikací pro veřejnost v tom, aby umožnili přístup veřejnosti ke svým sítím prostřednictvím rádiových místních sítí, které mohou být umístěny v prostorách koncového uživatele za předpokladu, že jsou splněny podmínky všeobecného oprávnění a koncový uživatel vyjádřil předem svůj informovaný souhlas.</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>3. Poskytovatelé elektronických komunikací pro veřejnost nemohou jednostranně omezit:</p> <p>a) právo koncových uživatelů na přístup k rádiovým místním sítím poskytovaným třetími stranami podle jejich výběru;</p> <p>b) právo koncových uživatelů umožnit prostřednictvím rádiových místních sítí recipročně nebo obecněji jiným koncovým uživatelům přístup k sítím takových poskytovatelů, a to i na základě iniciativ třetí strany, která sdružuje a veřejně zpřístupňuje rádiové místní sítě jednotlivých koncových uživatelů.</p> <p>4. Příslušné vnitrostátní orgány neomezí právo koncových uživatelů umožnit recipročně nebo obecněji jiným koncovým uživatelům přístup k jejich rádiovým místním sítím, a to i na základě iniciativ třetí strany, která sdružuje a veřejně zpřístupňuje rádiové místní sítě jednotlivých koncových uživatelů.</p> <p>5. Příslušné vnitrostátní orgány neomezí veřejný přístup k rádiovým místním sítím, jež poskytují:</p> <p>a) veřejné orgány v prostorách, které tento veřejný orgán užívá, nebo v bezprostřední blízkosti těchto prostor, jestliže se jedná o doplňkovou službu k veřejným službám, jež se v těchto objektech poskytují;</p> <p>b) iniciativy nevládních organizací nebo veřejných orgánů s cílem sdružit a vytvořit reciproční nebo obecnější přístup k rádiovým místním sítím jednotlivých koncových uživatelů, včetně případných rádiových místních sítí, k nimž je poskytován přístup v souladu s písmenem a).</p> <p>6. Podnik, veřejný orgán nebo jiný koncový uživatel nejsou považováni za poskytovatele elektronických komunikací pro veřejnost pouze z toho důvodu, že poskytují veřejný přístup k rádiové místní síti, jestliže toto poskytování nemá komerční povahu nebo je pouze doplňkové k jiné komerční činnosti nebo veřejné službě, která nezávisí na přenosu signálů z těchto sítí.</p>	<p>3. Poskytovatelé elektronických komunikací pro veřejnost nemohou jednostranně omezit:</p> <p>a) právo koncových uživatelů na přístup k rádiovým místním sítím poskytovaným třetími stranami podle jejich výběru;</p> <p>b) právo koncových uživatelů umožnit prostřednictvím rádiových místních sítí recipročně nebo obecněji jiným koncovým uživatelům přístup k sítím takových poskytovatelů, a to i na základě iniciativ třetí strany, která sdružuje a veřejně zpřístupňuje rádiové místní sítě jednotlivých koncových uživatelů.</p> <p>4. Příslušné veřejné vnitrostátní orgány neomezí právo koncových uživatelů umožnit recipročně nebo obecněji jiným koncovým uživatelům přístup k jejich rádiovým místním sítím, a to i na základě iniciativ třetí strany, která sdružuje a veřejně zpřístupňuje rádiové místní sítě jednotlivých koncových uživatelů.</p> <p>5. Příslušné veřejné vnitrostátní orgány neomezí veřejný přístup k rádiovým místním sítím, jež poskytují:</p> <p>a) veřejné orgány v prostorách, které tento veřejný orgán užívá, nebo v bezprostřední blízkosti těchto prostor, jestliže se jedná o doplňkovou službu k veřejným službám, jež se v těchto objektech poskytují;</p> <p>b) iniciativy nevládních organizací nebo veřejných orgánů s cílem sdružit a vytvořit reciproční nebo obecnější přístup k rádiovým místním sítím jednotlivých koncových uživatelů, včetně případných rádiových místních sítí, k nimž je poskytován přístup v souladu s písmenem a).</p> <p>6. Podnik, veřejný orgán nebo jiný koncový uživatel nejsou považováni za poskytovatele elektronických komunikací pro veřejnost pouze z toho důvodu, že poskytují veřejný přístup k rádiové místní síti, jestliže toto poskytování nemá komerční povahu nebo je pouze doplňkové k jiné komerční činnosti nebo veřejné službě, která nezávisí na přenosu signálů z těchto sítí.</p>

Odůvodnění

V řadě členských států řídí přístup k rádiovým místním sítím místní a regionální orgány, a nikoli orgány celostátní.

Pozměňovací návrh 3

Článek 23

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 23 – Svoboda poskytování a využívání otevřeného přístupu k internetu a přiměřené řízení provozu</p> <p>1. Koncoví uživatelé mají svobodu přístupu k informacím a obsahu a jejich šíření, využívání aplikací a služeb podle své volby, a to prostřednictvím příslušné služby přístupu k internetu.</p> <p>Koncoví uživatelé mají svobodu uzavírat s poskytovateli služeb přístupu k internetu týkající se objemu dat a rychlosti a v souladu s jakoukoli z těchto smluv týkajících se objemu dat využít jakoukoli nabídku poskytovatelů internetového obsahu, aplikací a služeb.</p> <p>2. Koncoví uživatelé mají také svobodu uzavřít dohodu s jakýmkoli poskytovatelem elektronických komunikací pro veřejnost nebo s poskytovatelem obsahu, aplikací a služeb ohledně specializovaných služeb s posílenou kvalitou služby.</p> <p>Aby se umožnilo poskytování specializovaných služeb koncovým uživatelům, poskytovatelé obsahu, aplikací a služeb a poskytovatelé elektronických komunikací pro veřejnost mají svobodu uzavírat vzájemné dohody týkající se předání souvisejících objemů dat nebo provozu, jakožto specializovaných služeb s definovanou kvalitou služby nebo vymezenou kapacitou. Poskytování specializovaných služeb nenarušuje opakovaně nebo trvale obecnou kvalitu služeb přístupu k internetu.</p> <p>3. Tímto článkem nejsou dotčeny právní předpisy Unie nebo vnitrostátní právní předpisy týkající se zákonnosti předávaných informací, obsahu, aplikací nebo služeb.</p> <p>4. Výkon svobod uvedených v odstavcích 1 a 2 je usnadněn poskytováním úplných informací v souladu s čl. 25 odst. 1, čl. 26 odst. 2 a čl. 27 odst. 1 a 2.</p>	<p>Článek 23 – Svoboda poskytování a využívání otevřeného přístupu k internetu a přiměřené řízení provozu</p> <p>1. Koncoví uživatelé mají svobodu přístupu k informacím a obsahu a jejich šíření, využívání aplikací a služeb podle své volby, a to prostřednictvím příslušné služby přístupu k internetu.</p> <p>Koncoví uživatelé mají svobodu uzavírat s poskytovateli služeb přístupu k internetu týkající se objemu dat a rychlosti a v souladu s jakoukoli z těchto smluv týkajících se objemu dat využít jakoukoli nabídku poskytovatelů internetového obsahu, aplikací a služeb.</p> <p>2. Koncoví uživatelé mají také svobodu uzavřít dohodu s jakýmkoli poskytovatelem elektronických komunikací pro veřejnost nebo s poskytovatelem obsahu, aplikací a služeb ohledně specializovaných služeb s posílenou kvalitou služby.</p> <p>Aby se umožnilo poskytování specializovaných služeb koncovým uživatelům, poskytovatelé obsahu, aplikací a služeb a poskytovatelé elektronických komunikací pro veřejnost mají svobodu uzavírat vzájemné dohody týkající se předání souvisejících objemů dat nebo provozu, jakožto specializovaných služeb s definovanou kvalitou služby nebo vymezenou kapacitou. Poskytování specializovaných služeb nenarušuje opakovaně nebo trvale obecnou kvalitu služeb přístupu k internetu.</p> <p>3. Tímto článkem nejsou dotčeny právní předpisy Unie nebo vnitrostátní právní předpisy týkající se zákonnosti předávaných informací, obsahu, aplikací nebo služeb.</p> <p>4. Výkon svobod uvedených v odstavcích 1 a 2 je usnadněn poskytováním úplných informací v souladu s čl. 25 odst. 1, čl. 26 odst. 2 a čl. 27 odst. 1 a 2.</p>

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>5. Poskytovatelé služeb přístupu k internetu v rámci limitů veškerých smluvně sjednaných objemů dat nebo rychlostí služeb přístupu k internetu neomezí svobody upravené v odstavci 1 tím, že budou blokovat, zpomalovat, zhoršovat nebo diskriminovat konkrétní obsah, aplikace nebo služby nebo jejich konkrétní třídy, s výjimkou případů, kde je zapotřebí uplatnit vhodná opatření týkající se řízení provozu. Vhodná opatření týkající se řízení provozu jsou transparentní, nediskriminační, přiměřená a nezbytná za účelem:</p> <p>a) provedení ustanovení právního předpisu či rozhodnutí soudu nebo prevence nebo zabránění závažné trestné činnosti;</p> <p>b) zachování integrity a bezpečnosti sítě, služeb poskytovaných prostřednictvím této sítě a terminálů koncových uživatelů;</p> <p>c) zamezení tomu, aby byla koncovým uživatelům, kteří vyjádřili svůj předchozí souhlas s takovými omezujícími opatřeními, předávána nevyžádaná sdělení;</p> <p>d) minimalizace účinků dočasného nebo výjimečného přetížení sítě za předpokladu, že odpovídající typy provozu vykazují rovnocenné zacházení.</p> <p>Vhodným řízením provozu se rozumí pouze zpracování dat, které je nezbytné a přiměřené za účelem uvedeným v tomto odstavci.</p>	<p>45- Poskytovatelé služeb přístupu k internetu v rámci limitů veškerých smluvně sjednaných objemů dat nebo rychlostí služeb přístupu k internetu neomezí svobody upravené v odstavci 1 tím, že budou blokovat, zpomalovat, zhoršovat nebo diskriminovat konkrétní obsah, aplikace nebo služby nebo jejich konkrétní třídy. s výjimkou případů, kde je zapotřebí uplatnit vhodná opatření týkající se řízení provozu. Výjimky jsou přípustné pouze Vhodná opatření týkající se řízení provozu jsou transparentní, nediskriminační, přiměřená a nezbytná za účelem:</p> <p>a) provedení ustanovení právního předpisu či rozhodnutí soudu nebo prevence nebo zabránění závažné trestné činnosti;</p> <p>ab) zachování integrity a bezpečnosti sítě, služeb poskytovaných prostřednictvím této sítě a terminálů koncových uživatelů;</p> <p>be) zamezení tomu, aby byla koncovým uživatelům, kteří vyjádřili svůj předchozí souhlas s takovými omezujícími opatřeními, předávána nevyžádaná sdělení;</p> <p>cd) minimalizace účinků dočasného nebo výjimečného přetížení sítě za předpokladu, že odpovídající typy provozu vykazují rovnocenné zacházení.</p> <p><u>Opatření podle písmen a), b) a c) musí být transparentní, nediskriminační, přiměřená a nezbytná. K jejich provedení se smí zpracovávat pouze data</u> Vhodným řízením provozu se rozumí pouze zpracování dat, které <u>jsou</u> nezbytné a přiměřené za účelem uvedeným v tomto odstavci.</p>

Odůvodnění

Zvláštní dohody o poskytování specializovaných služeb uzavírané mezi poskytovateli služeb přístupu k internetu a poskytovateli obsahů jsou v rozporu se zásadou volného přístupu k internetu a nediskriminace. Navíc hrozí upřednostňování finančně silných podniků před menšími poskytovateli.

Nejasný pojem opatření týkající se řízení provozu lze vyškrtnout, budou-li v nařízení právně upraveny jasně definované výjimky. Výjimky, které by kvůli své neurčitosti nebo neomezenosti mohly umožnit obcházení zásady zákazu zadržování a diskriminace, by způsobily značnou právní nejistotu.

Pozměňovací návrh 4

Čl. 24 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 24 – Záruky kvality služby	Článek 24 – Záruky kvality služby

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Vnitrostátní regulační orgány podrobně monitorují a zajišťují skutečnou možnost koncových uživatelů využívat svobod uvedených v čl. 23 odst. 1 a 2, soulad s ustanovením čl. 23 odst. 5 a neustálou dostupnost nediskriminačních služeb přístupu k internetu v dostatečné kvalitě, které odrážejí technický pokrok a nejsou narušeny specializovanými službami. Ve spolupráci s jinými příslušnými vnitrostátními orgány rovněž monitorují účinky specializovaných služeb na kulturní rozmanitost a inovace. Vnitrostátní regulační orgány každý rok předkládají zprávy o monitorování a jeho výsledcích Komisi a BEREC.</p>	<p>1. Vnitrostátní regulační orgány podrobně monitorují a zajišťují skutečnou možnost koncových uživatelů využívat svobod uvedených v čl. 23 odst. 1 a 2, soulad s ustanovením čl. 23 odst. 5 a neustálou dostupnost nediskriminačních služeb přístupu k internetu v dostatečné kvalitě, které odrážejí technický pokrok a nejsou narušeny specializovanými službami. Ve spolupráci s jinými příslušnými vnitrostátními orgány rovněž monitorují účinky specializovaných služeb na kulturní rozmanitost a inovace. Vnitrostátní regulační orgány každý rok předkládají zprávy o monitorování a jeho výsledcích Komisi a BEREC.</p>

Odůvodnění

Změna vyplývá z navrhovaného pozměňovacího návrhu k článku 23.

Pozměňovací návrh 5

Čl. 35 odst. 2 písm. c)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>c) v odstavci 5 se vkládá písmeno aa), které zní:</p> <p>„aa) přijmout rozhodnutí, kterým dotčenému vnitrostátnímu regulačnímu orgánu nařídí vzít zpět návrh opatření a uvést konkrétní návrhy na jeho změnu, jestliže cílem navrhovaného opatření je uložit povinnost evropskému poskytovateli elektronických komunikací ve smyslu nařízení [XXX/2014] nebo tuto povinnost pozměnit nebo zrušit.“</p>	<p>e) v odstavci 5 se vkládá písmeno aa), které zní:</p> <p>„aa) přijmout rozhodnutí, kterým dotčenému vnitrostátnímu regulačnímu orgánu nařídí vzít zpět návrh opatření a uvést konkrétní návrhy na jeho změnu, jestliže cílem navrhovaného opatření je uložit povinnost evropskému poskytovateli elektronických komunikací ve smyslu nařízení [XXX/2014] nebo tuto povinnost pozměnit nebo zrušit.“</p>

Odůvodnění

Výbor regionů odmítá přenos pravomocí vyplývající z čl. 35 odst. 2 písm. c). Dosavadní možnost stanovenou v čl. 7a odst. 5 rámcové směrnice, podle níž může Evropská komise vydávat doporučení, považuje Výbor regionů za dostačující.

Pozměňovací návrh 6

Čl. 37 odst. 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>3. Jednotliví koncoví uživatelé využívající služby poskytovatele roamingu postupujícího podle tohoto článku mohou na vlastní žádost učinit svobodné a výslovné rozhodnutí odmítnout výhody vyplývající z použití sazby za domácí služby na regulované roamingové služby v rámci daného maloobchodního balíčku a přijmout jiné výhody, které jim tento poskytovatel nabízí. Poskytovatel roamingu tyto koncové uživatele upozorní na povahu roamingových výhod, o něž by jinak přišli. Vnitrostátní regulační orgány monitorují zejména to, zda poskytovatelé roamingu postupující podle tohoto článku nejsou zapojeni do takových obchodních praktik, které by představovaly obcházení daného standardního režimu.</p>	<p>3. Jednotliví koncoví uživatelé využívající služby poskytovatele roamingu postupujícího podle tohoto článku mohou na vlastní žádost učinit svobodné a výslovné rozhodnutí odmítnout výhody vyplývající z použití sazby za domácí služby na regulované roamingové služby v rámci daného maloobchodního balíčku a přijmout jiné výhody, které jim tento poskytovatel nabízí. Poskytovatel roamingu tyto koncové uživatele upozorní na povahu roamingových výhod, o něž by jinak přišli. Vnitrostátní regulační orgány monitorují zejména to, zda poskytovatelé roamingu postupující podle tohoto článku nejsou zapojeni do takových obchodních praktik, které by představovaly obcházení daného standardního režimu.</p>

Odůvodnění

Nezbytné kroky ke snížení roamingových poplatků nesmí být zmařeny tím, že se podniky poskytnutím blíže neurčených „jiných výhod“ vyhnou svým povinnostem.

V Bruselu dne 31. ledna 2014

předseda
Výboru regionů

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5163 (papírové vydání)



Úřad pro publikace Evropské unie
2985 Lucemburk
LUCEMBURSKO

CS